

Dunaújvárosi Kistérség Fejlesztési Terve

„Az életminőség fejlesztési
programja”

Dunamenti Önkormányzatok Kistérségi
Területfejlesztési Társulása
megbízásából készítette:

M8-Dunahíd Kht.

2004. május

A Dunaújvárosi Kistérség Fejlesztési Terve

„Az életminőség fejlesztési programja”

2004. MÁJUS

Tartalomjegyzék

1. Vezetői összefoglaló	4
1.1. Bevezetés.....	4
1.2. Aktualizált helyzetelemzés.....	7
1.3. Konceptió és stratégia.....	11
1.4. Fejlesztési fejezetek és prioritások rendszere.....	12
1.5. Kiemelt intézkedések	13
1.6. A koncepció és a kiemelt intézkedések kapcsolatrendszere	17
2. Vertikális fejezetek helyzetelemzése	18
2.1. Infrastruktúra.....	18
2.2. Környezetvédelem.....	20
2.3. Gazdasági versenyképesség	23
2.4. Humán erőforrás-fejlesztés	27
2.5. Idegenforgalom	31
2.6. Vidékfejlesztés	34
3. Szinergikus hatású horizontális szegmensek helyzetelemzése	37
3.1. Partnerség.....	37
3.2. Civil kapcsolatok.....	40
3.3. Kistérség marketing, kistérségi kommunikáció	42
3.4. Finanszírozás.....	43
4. Konceptió és stratégia.....	44
4.1. Infrastruktúrafejlesztés és környezetvédelem	45
4.2. Gazdasági versenyképesség fejlesztése.....	48
4.3. Humán erőforrás fejlesztés.....	52
4.4. Idegenforgalom-turizmusfejlesztés	54
4.5. Vidékfejlesztés fejezet.....	56
4.6. Partnerség.....	58
4.7. Civil kapcsolatok fejlesztése	59
4.8. Kistérségi marketing és kommunikáció	60
4.9. Finanszírozás.....	61
5. Az fejlesztési terv intézkedéseinek kibontása	63
I. Infrastruktúrafejlesztés és környezetvédelem fejezet	64
II. Gazdasági versenyképesség fejlesztése fejezet	77
III. Humán erőforrás fejezet.....	89

IV. Idegenforgalom fejezet	112
V. Vidékfejlesztés fejezet.....	119
VI. Partnerség fejezet	131
VII. Civil kapcsolatok fejezet.....	138
VIII. Kistérségi marketing és kommunikáció fejezet.....	142
IX. Finanszírozás fejezet.....	146

1. Vezetői összefoglaló

1.1. Bevezetés

A **Dunaújvárosi Kistérség Fejlesztési Terve** a dunaújvárosi kistérség **hivatalos programozási dokumentuma**, amelyre a jövőben indítandó térségfejlesztési projektek épülnek.

A korábbi Fejlesztési Terv (Dunaújváros és Környéke Komplex Fejlesztési Program) 2002. évi felülvizsgálatát egy sajátos és rendkívüli helyzet indokolta. 2002-ben a Dunaújvárosi kistérség életvitelét alapvetően meghatározó DUNAFERR vállalatcsoport **gazdasági krízist** élt meg. Ezen krízis nem csak a DUNAFERR fizikai határain belül volt érezhető, hanem kihatott a DUNAFERR-re építő egyéb vállalkozásokra, illetve a gazdasági környezeten keresztül az egész kistérségre.

A krízishelyzet megszüntetésére, feloldására a DUNAFERR **új stratégiát** dolgozott ki. Ezen stratégia – mivel a DUNAFERR a kistérség körülményeit alapjaiban határozta meg –, illetve az időközben eltelt változások megkövetelték, hogy a Dunaújvárosi kistérségi stratégiát felülvizsgáljuk, a DUNAFERR elkészült stratégiájával **kölcsönösen összehangoljuk**.

A felülvizsgálat feszített átfutási ideje miatt az 1999. októberi Dunaújváros és Környéke Komplex Fejlesztési Program helyzetelemzését és tényfeltáró munkáit vettük alapul. Az átfutási idő rövideje ellenére elengedhetetlennek tartottuk, hogy az időközben beállt változások tekintetében az ott megállapított **tényhelyzetet aktualizáljuk**.

A DUNAFERR Rt. átalakulási programja az elmúlt évben a megvalósulás útjára lépett, kifejlesztésre került a **cég új működési modellje**. Ezek következtében a **DUNAFERR működőképessége fennmaradt**.

A DUNAFERR piaci és gazdasági stabilizációs törekvésével párhuzamosan – a tervezhető és alakítható jövő szempontjából rendkívül fontos tényezőként – került sor a DUNAFERR **privatizációjára**. Az új tulajdonos működéssel, foglalkoztatással, fejlesztéssel, kistérségi szerepvállalásával kapcsolatosan rögzített garanciái egy új kistérségi fejlesztési pálya alapjait képezhetik.

A 2002-ben elfogadott Fejlesztési Terv végrehajtását szolgáló került megtervezésre és kialakításra az **ACÉL-HÍD Program**, amely a Terv intézkedéseinek megvalósulása érdekében projektek generálását tűzte ki céljául. A széles társadalmi összefogással megszületett program – **Dunamenti Önkormányzatok Kistérségi Területfejlesztési Társulása, Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata, DUNAFERR Rt., „Összefogás Dunaújváros és Térsége Fejlesztéséért” Alapítvány, „HÍD” Dunaújváros és Környéke Egyesület, M8-Dunahíd Kht.** – eredményes munkája alapján bizonyos tervezési súlypont áthelyezések váltak szükségessé.

Az elmúlt időszak kiemelkedően fontos kormányzati szintű eredménye a **dunaújvárosi Duna-híd**, valamint az **M6-os autópályával** kapcsolatos döntések megszületése, a határidők rögzítése és a munkák előkészületeinek megkezdése. Ez a kistérség ez irányú szerepvállalását, feladatait szintén más pályára állította.

2003 februárjában alakult meg egy **Tárcaközi Bizottság**, hogy a Dunaferr vállalatcsoport privatizációjával kialakuló helyzetet kormányzati szinten kezelje. A Tárcaközi Bizottság számos eredményt ért el egy éves munkája során. Felismerve a kistérség megváltozott helyzetét és a stratégiai tervezés fontosságát, a Miniszterelnöki Hivatal (a Bizottság tagjaként) pénzeszközöket adott át a Dunamenti Önkormányzatok Kistérségi Területfejlesztési Társulásának a fejlesztési terv megújítása céljából. A Társulás ezen okból bízta meg az M8-Dunahíd Kht-t – mint az ACÉL-HÍD Program munkaszervezetét és a 2002-es fejlesztési terv elkészítésének koordinátorát – a stratégiai terv megújításával.

Változás történt a **Dunaújvárosi Statisztikai Kistérség méretében**, kiterjedésében is. A kistérség északi része más területi statisztikai besorolást kapott, így a Dunaújvárosi Statisztikai Kistérséget alkotó települések száma 9-re csökkent (Baracs, Daruszentmiklós, Dunaújváros, Előszállás, Kisapostag, Mezőfalva, Nagykarácsony, Nagyvenyim, Rácalmás). A kistérség ezzel homogenizálódott, a települések döntő zöme nemcsak statisztikailag, hanem tényleges gazdasági, társadalmi, kulturális szálakkal is kötődnek egymáshoz és különösképpen Dunaújvároshoz. Ezzel egy új minőségű partnerség kiépítésére és gyakorlatára nyílik lehetőség.

A 2004. év eleji **kistérség szétválása** miatt nem állnak rendelkezésre a kellő mélységű adatok az új kistérségi településekre vonatkozóan. A következőket a KSH gyűjtése és a Fejér Megyei Munkaügyi Központ Dunaújvárosi Kirendeltsége adatai alapján állt módunkban a dokumentumban feltüntetni. (2002. január 1. adatok alapján)

Helységnev	Lakónépesség (fő)	Területnagyság (ha)	Munkanélküliség (fő) (2004. 05. 20-i adatok)
Baracs	3 303	5 518	91
Daruszentmiklós	1 295	1920	67
Dunaújváros	55 309	5 266	1 743
Előszállás	3 889	5 911	132
Kisapostag	1 236	958	41
Mezőfalva	4 924	8 042	197
Nagykarácsony	1 544	3 045	63
Nagyvenyim	3 960	4 368	99
Rácalmás	4 006	4 065	139
Összesen:	79 466	39 093	2 572

A korábbi statisztikai lehatároláshoz képest a kistérség népessége 30.530 fővel csökkent (72 %-ra), a területe pedig 35.972 hektárral (52 %-ra). Így Dunaújváros súlya társadalmilag és gazdaságilag is még inkább megnövekedett (a lakosok 70 %-a városi a korábbi 50 %-hoz képest). A munkanélküliség az elmúlt két évben szinte folyamatosan emelkedett (4,5 %-ról 7,2 %-ra), viszont a magasabb munkanélküliséggel rendelkező települések kerültek ki a kistérségből, így a jelenlegi munkanélküliségi ráta az új lehatárolásban 5,14 %, ami kedvezőbb, mint az országos átlag (6,1 %).

Ezen szempontok alapján vált szükségessé a 2002. évi Fejlesztési Terv felülvizsgálata, aktualizálása. A Terv felülvizsgálata egyúttal ismételten jó alkalmat teremtett arra, hogy az elmúlt pár évben megismert **EU-s tervezési dokumentumok szakmai kritériumaihoz** igazítsa fejlesztési tervét a kistérség.

Ezekon felül a Fejlesztési Terv 2002-es változatával kapcsolatos kezelési nehézségekre, értelmezési, kommunikációs problémákra tekintettel a Terv szerkezetében is változásokat

eszközöltünk, amelyekkel a **könnyebb kezelhetőség, könnyebb áttekinthetőség** irányában kívántunk elmozdulni.

1.2. Aktualizált helyzetelemzés

A kistérség állapotának **helyzetelemzése** az érvényben lévő Fejlesztési Terv elkészítése óta alapvetően változatlan főmegállapításokat tartalmaz. Az előző helyzetelemzést áttekintve bizonyos megállapításokat az idő haladott meg, illetve a csoportos munka során újabb – részben korábban is meglévő, de nem leírt – erősségek, gyengeségek, lehetőségek és veszélyek kerültek megfogalmazásra.

Külön jelentősége van a kistérség fejlődésére vonatkozó erősségek, gyengeségek, lehetőségek és veszélyek (SWOT-elemzés) megfogalmazásának. A kijelölt prioritások mind egy-egy SWOT megállapításon alapulnak.

A kistérség jelen helyzetéről **összefoglalóan megállapítható**, hogy:

- A kistérség gazdasági fejlődésére jelenleg még mindig a DUNAFERR bír a legnagyobb befolyással, alapjaiban határozza azt meg;
- A vízi közlekedés tekintetében a déli irányban való korlátok feloldódása érezhető, amelynek a kistérségi kiterjedését a Duna-híd megépítése igen erősen befolyásolja, és közforgalmú kikötő fejlesztését teszi lehetővé;
- A vasúti teherforgalom országos szinten kiemelkedő, viszont vasúti fejlesztés, nyomvonalbővítés szükséges;
- A szolgáltatási szektor jelen van, de jelenleg még (bár arányaiban csökkenő mértékben) szorosan az egyes iparvállalatokhoz (DUNAFERR) kötődik;
- A kistérség képzett, innovatív munkaerővel rendelkezik;
- A kistérség képzési palettája még biztosítja a munkaerő képzettségi szintjének folyamatos növelését, megújulását és az új munkaerő igényeknek megfelelő képzettségét, képzettség összetételét. Ezen túl jó lehetőséget ad a friss értelmiségi fiatalság térségben tartására. Ugyanakkor a továbbfejlesztése elkerülhetetlenné vált, az adottságokban rejlő lehetőségek ezen fejlesztések nélkül kihasználhatatlanokká válnak. (Térségi Integrált Szakképző Központ, stb.);

- A közüzemi szolgáltatások elérhetősége az iparterületeken javult, ipari park és inkubátorház jött létre, melyek lassan megtelnek, további nagymértékű igény kielégítésére nem alkalmasak. Ezzel együtt a vállalkozások működtetéséhez, betelepüléséhez szükséges alap közszolgáltatások elérhetőek (foglalkozás egészségügy, víz, villany, stb.), de fejlesztésük szükséges;
- Dunaújvárosban modern biológiai szennyvíztisztító működik, amelyre a környező települések (Baracs, Kisapostag, Mezőfalva, Nagyvenyim) is csatlakozni fognak (már központi forrásokat nyertek e célra Nagyvenyim gesztorálásával);
- Az információs társadalom kialakulása területén majd minden tényezőt tekintve jelentős lemaradásokkal bírunk, bár elmondható, hogy technikai oldalról minden követelmény kielégíthető. E terület kistérségi információs rendszerének fejlesztésére megvalósíthatósági tanulmány készült;
- A térségi intézményrendszer jól fejlett, de bürokratikus és az információgazdálkodás jegyeit nem mutatja;
- A kistérség fejlett bankrendszerrel rendelkezik;
- A kistérség energiaszektorát tekintve országosan az elsők között jelent meg a szélerőmű építése, illetve tervbe van ennek jelentős bővítése is. Az energiaellátottság szempontjából a kistérség alkalmas energiaigényes iparágak fogadására is;
- A hírközlés, kommunikáció témakörében a mobil szolgáltatások jó elérhetősége és a vezetékes telefonrendszer kiépítettsége az ezzel kapcsolatos bármilyen elvárásoknak megfelel;
- A tömegközlekedés mind helyi, mind helyközi szinten a kistérség igényeit kielégíti, jelentősebb igények kielégítésére is alkalmas;
- A kistérségben mind a foglalkozás egészségügyi, mind a háziorvosi és egyéb egészségügyi feltételek jól elérhetőek, az igényeket mennyiségileg kielégítik. A minőségi elvárások – elsősorban a páciens központú ellátás vonatkozásában – azonban többnyire kielégítetlenek. Az egészségügyi szektoron belüli változási folyamatok (kórház privatizáció, irányított betegellátási rendszer előkészítése, DUNAFERR Regionális Egészségpénztár beolvadása az UNIQA Egészségpénztárba, stb.) újabb lehetőségeket, illetve veszélyeket tartogathat a minőségi ellátás viszonylataiban;
- A veszélyes hulladékok kezelése helyben, a jelenlegi igények szintjén megoldott. A Nagytérségi Hulladékgazdálkodási Rendszer megvalósítása folyamatban van, amelyben minden kistérségi település érintett;

- A kistérségi vállalkozások száma stagnál, csökken, mely jól mutatja a befektetési kedv növekedésének hiányát. Továbbra is nagy a „kényszervállalkozások” aránya. A vállalkozások felkészültsége, piacképessége fejlesztésre szorul;
- A befektetési kedv növelésére alkalmas, jelenleg országos szinten igen erős közigazgatási beruházások a kistérségben nem érezhetőek, inkább csökkennek;
- A kistérségre átlagosan a kisebb vállalkozások jellemzőek, melyek működőképessége nem elhanyagolható mértékben a nagyobb iparvállalatokhoz igen erősen kötődik.
- A kistérségben az elmúlt időszakban nagyobb befektetések is történtek: Interspar, Aikawa, Triumph, 6-os út melletti beruházások, McDonalds, Tesco, és további beruházások is várhatók: OBI, Interfruct, stb.
- Komoly turisztikai fejlesztések indultak a térségben: Nagykarácsonyban a Mikulásfalva projekt, Rácalmás konferencia központ (PHARE támogatással), Baracson a „Magyar Falu” és előkészítés alatt áll a mezőfalvi termálfürdő hasznosítása;
- A lakosság kereskedelmi, vásárlási igényeinek megfelelően bevásárló centrumok alakultak ki, de a jelentkező igényeket teljes körűen még nem fedik le;
- A kistérség kulturális ellátó rendszere a fizetőképes keresletet csak részben képes megtartani, más területekről való "vonzás" elsősorban marketing problémák miatt nem valósul meg;
- Az EU csatlakozással várható szigorúbb környezetvédelmi és egyéb (pl. munkahelyi egészségvédelem és biztonság, élelmiszerbiztonság) követelményeknek való megfelelés a kistérségben további feladatokat igényel;
- A Kistérségi Fejlesztési Terv megvalósítási akarata életre hívta az ACÉL-HÍD Programot, amely a kistérségi partnerség projektgeneráló megnyilvánulása;
- A kistérségi partnerség intézményrendszerének magatartásbeli alapjai az elmúlt években megteremtődtek. Az együttműködés ösztönösségét felszámolandó szükségszerűen elindult a kistérségi tervezési rendszer fejlesztése;
- A kistérség több települése fejlett EU-s (német, francia) partnerkapcsolatokkal rendelkezik testvértelepüléseik révén.

	Erősségek	Gyengeségek
BELSŐ BEFOLYÁS	<ul style="list-style-type: none"> • Közlekedési szempontból kedvező adottságok • Környezetvédelmi klaszter egyes elemei már működnek (biológiai szennyvíztisztító, Dunapack, Dunaferr, szelektív hulladékgyűjtés, stb.) • Jól képzett, sokoldalúan használható szakemberek állnak rendelkezésre • Hagyományos, magas szintű ipari kultúra • Széles oktatási választék, önálló főiskola • Fejlett humán infrastruktúra • Magas szintű sportélet, kiváló sportinfrastruktúra • Aktív kulturális élet (modern művészetek, zene, tánc, színház, irodalom) • Összefogás és partnerség a városfejlesztésben a szervezetek között 	<ul style="list-style-type: none"> • Gyorsforgalmi úthálózat hiánya • Féloldalas térség: a Duna jelenleg határ • Monokulturális gazdasági jelleg • Alacsony vállalkozói aktivitás • Negatív demográfiai folyamatok • Forráshiány az önkormányzatoknál • Befektetők kezelése nem megfelelő, nincs nagykiterjedésű iparterület • Idegenforgalmi ágazat jelentéktelen • Negatív imázs
	Lehetőségek	Veszélyek
KÜLSŐ HATÁS	<ul style="list-style-type: none"> • Az EU tagállama vagyunk, pályázati források elérhetőek • Infrastrukturális beruházások előkészítése folyamatban van • Sikeres Dunaferr privatizáció • Logisztika felértékelődése a gazdasági életben • Idegenforgalom világméretű fejlődése, belföldi turizmus fejlődése • A hitellehetőségek folyamatosan bővülnek 	<ul style="list-style-type: none"> • A környezet állapotának és a víz minőségének romlása • A működő tőke figyelmének elfordulása Közép-Európáról • EU csatlakozás után konkurencia megjelenése • Önkormányzati források szűkülése • Versenytársak erősödése • A Dunának – mint nemzetközi vízi útnak – a használatával kapcsolatos bonyodalmak tartós fennmaradása • Politikai döntések, túlzott politikai befolyás a fejlesztésben

1.3. Konceptió és stratégia

A Dunaújvárosi Kistérség Fejlesztési Tervének és ezáltal a térség fejlesztésében résztvevő szereplőknek a **küldetése az itt élő emberek életminőségének javítása.**

Ennek érdekében az alábbi **fő célokat** szükséges elérnünk:

- akut problémák kezelése, meglévő potenciálok, értékek megőrzése;
- új potenciálok teremtése, illetve ezek támogatása;
- megőrzött és generált potenciálok kiaknázása.

Ezen tevékenységek eredményeképpen egy **egészségesebb és versenyképesebb társadalmi és gazdasági szerkezet** alakul ki a Dunaújvárosi kistérségben, azaz:

- a térség logisztikai funkciója országosan is jelentős szerepet kap;
- a Dunaferr gazdasági túlsúlya, a monokulturális gazdasági helyzet oldódik;
- a kis- és középvállalkozások működési feltételei javulnak;
- a vidék lehetőségei a turizmus és a mezőgazdaság fejlesztésével bővülnek;
- az emberek testi-szellemi-lelki-szociális jóléte minőségileg javul;
- Dunaújváros oktatási központ funkciója az iskolaváros dimenzió fejlesztésével interregionális szerepet kap;
- a térségi tudat, a partnerség és az összefogás megerősödik.

A célok és eredmények elérése érdekében öt ágazati és négy horizontális fejlesztési fejezetet határoztuk meg, amelyekhez prioritásokat és intézkedéseket rendeltünk. Az alábbi táblázat foglalja össze a fejezeteket és azok prioritásait. A prioritásokhoz tartozó intézkedések részletezése a Fejlesztési Tervben olvasható.

1.4. Fejlesztési fejezetek és prioritások rendszere

I. Infrastruktúra-fejlesztés és környezetvédelem	II. Versenyképesség fejlesztése	III. Gazdasági fejlődés	IV. Idegenforgalom, turizmusfejlesztés	V. Vidékfejlesztés
<ol style="list-style-type: none"> Közlekedés-hálózat korszerűsítése, fejlesztése Közműhálózat mennyiségi és minőségi kínálatának bővítése Környezetvédelem 	<ol style="list-style-type: none"> Térségi adottságok erőteljes fejlesztése A térség gazdasági szerkezetének kiegyensúlyozása, átalakítása Befektetési lehetőségek javítása és azok fogadása EU csatlakozással kapcsolatos tevékenységek folyamatos fejlesztése 	<ol style="list-style-type: none"> Foglalkoztatási lehetőségek fejlesztése Fenntartható fejlődés a foglalkoztatási fejlesztésében Esélyegyenlőség biztosítása Szociális ellátórendszer és egészségfejlesztés Humán erőforrás kezelést szolgáló intézményrendszer fejlesztése 	<ol style="list-style-type: none"> A kistérségi Duna-parti vízi és közeli turizmus lehetőségeinek fejlesztése A falusi turizmus bővítése és kihasználása A kerékpáros és lovas turizmus népszerűsítése, speciális turisztikai termékek és infrastruktúra fejlesztése Az üzleti és konferencia turizmus lehetőségeinek kihasználása, bővítése, A kistérségi idegenforgalmi marketing intézményesítése 	<ol style="list-style-type: none"> A mezőgazdaság ágazatainak fejlesztése A mezőgazdaság belső és külső feltételeirendszerének fejlesztése Agrár befektetések elősegítése Kulturális örökség megőrzése
VI. Partnerség	<ol style="list-style-type: none"> Kistérségi partnerszervezetek, egyesületek létrehozása és fejlesztése Kistérségi partnerségi tevékenységek fejlesztése Kistérség, mint önálló intézmény, partnerségi kapcsolatainak, tevékenységének fejlesztése A kistérségi tudat erősítése 			
VII. Civil kapcsolatok	<ol style="list-style-type: none"> A civil szervezetek érdekérvényesítő, döntés-befolyásoló tevékenységének fejlesztése A civil szervezetek projektmenedzselő képességének fejlesztése A civil szervezetek értékeinek, teljesítményének kistérségi szintű hasznosításának fejlesztése 			
VIII. Kistérségi marketing és kommunikáció	<ol style="list-style-type: none"> A Kistérségi Társulás kommunikációs tevékenységének fejlesztése A Kistérségi Társulás döntés-előkészítő rendszerének fejlesztése Kistérségi marketingterv elkészítése és megvalósítása 			
IX. Finanszírozás	<ol style="list-style-type: none"> Finanszírozást támogató intézményrendszer fejlesztése Belső erőforrások aktiválása Külső erőforrások bevonása A finanszírozási források összehangolt bevonása és felhasználása 			

1.5. Kiemelt intézkedések

Az aktualizált fejlesztési terv 178 intézkedésének megvalósítása jelentős feladat, mely csak **összehangolt**, a megfogalmazott állami, régiós, megyei és térségi szereplők jól koordinált, egymásra épülő **együttműködésével** jöhet létre.

A megfogalmazott intézkedések mindegyike nélkülözhetetlen egy modern, az itt lakók életminőségét folyamatosan fejlesztő folyamathoz. Egyidejű megtervezésük és kivitelezésük azonban erőforrás vákuumot generál – mind a humán, mind az anyagi erőforrások vonatkozásában –, ezért vált az aktualizált fejlesztési terv elkészítésekor elkerülhetetlenné bizonyos **intézkedések** hangsúlyozása, **kiemelése**, cselekvési fókuszba állítása. A megfogalmazott kiemelt intézkedések közt vannak olyan kompetenciákkal bírók, melyek csak állami közreműködéssel, szerepvállalással valósíthatóak meg.

1. DUNA-HÍD, M6, M8 GYORSFORGALMI UTAK MEGÉPÍTÉSÉNEK KORMÁNY SZINTŰ DÖNTÉSEKET KÖVETŐ MEGÉPÍTÉSE, KIVITELEZÉSE

A Kistérségre gyakorolt hatások

- A térségben jelentkező negatív gazdasági folyamatok prevenciója, nagymértékű csökkentése, ezáltal rendezett fejlődési pályára állás átmenetének biztosítása
- A gazdaságélénkülés időbeni előbbre hozatala, befektetők vonzása, forrás megkötő képesség fokozása.
- Későbbi nagyobb kiadásokkal járó válságkezelési tevékenység elkerülése
- A térség gazdasági vállalkozásainak piaci versenyképessége javul

Állami hozzájárulás igénye

- Állami kötelezettségvállalást és forráskoncentrációt igényel

Javasolt kormányintézkedések

- Az M6 gyorsforgalmi út építésének 2006. évben történő befejezése
- A Duna-híd építési előkészítő munkálatainak 2004. évben történő indítása és ennek kormány szintű befektetői garanciavállalása
- Az M8 gyorsforgalmi út 2005. évben történő indítása és ennek kormány szintű befektetői garanciavállalása

2. BEFEKTETŐK TÉRSÉGBE IRÁNYÍTÁSA ÉS FOGADÁSA**A Kistérségre gyakorolt hatások**

- Új nagyméretű befektetők megjelenése, jelentős munkahelyteremtés
- Felszabaduló iparterületek újrahatszósítása

Javasolt kormányintézkedések

- A kormány szinten ismertté váló, a Dunaújvárosi Kistérség adottságait igénybe venni szándékozó nagyberuházók kistérségbe irányítása

Állami hozzájárulás igénye

- Közvetlen finanszírozási igénye nincs

Helyi szerepvállalás

- Igény szerinti iparterületek kialakítása a Kistérségi Fejlesztési Társaságon keresztül
- Szükséges információk, adatok közvetlen adatbanki hozzáféréseinek biztosítása
- Szükséges adminisztrációs és koordinációs feladatok bonyolítása
- Kiemelt, egyablakos ügyfélfogadás

3. DUNAÚJVÁROS – ISKOLAVÁROS PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSA**A Kistérségre gyakorolt hatások**

- Oktatási kapacitások mennyiségi és minőségi fejlődése
- Kistérségi oktatási kompetencia központ létrejötte
- Kistérség innovációs képessége intenzifikálódik, hatékonyabbá válik, folyamatosan fejlődik
- Munkaerő elvándorlása csökken
- Új vállalkozások munkaerőigényének a felszabaduló erőforrások való biztosítása
- Helyi tudományos-innovációs potenciált jelentősen nő
- Beszállítói programok fejlődése
- A kistérség szellemi és kulturális élete felpezsdül
- Jelentős mértékű gazdaságélénkülés
- A kistérség szolgáltatói szektorkapacitás kihasználása nő, új igények megjelenésével a szektor kvantitatív és kvalitatív fejlődési pályára áll

Javasolt kormányintézkedések

- A kormány a jóváhagyott tervek alapján támogatja a Dunaújvárosi Főiskola fejlesztését és bővítését, szorgalmazza azok mielőbbi megvalósulását

- A kormány pályázatok kiírásával a dunaújvárosi középiskolai kollégiumfejlesztés forrásgenerálásában részt vállal

Állami hozzájárulás igénye

- Főiskola fejlesztése: 3 Mrd Ft
- Középiskolai kollégiumok fejlesztése min. 200 M Ft pályázaton való elnyerésének lehetőségének biztosításával

Helyi szerepvállalás

- Főiskolai tervek elkészítése
- Főiskola fejlesztéséhez ingatlanok felszabadítása, területi korlátok feloldása
- Az iskolaváros koncepció megvalósulásához szükséges oktatási teljesítmények minőségfejlesztése, speciális kompetencia központ kialakítása
- Középiskolai kollégiumfejlesztés önrészének biztosítása: 200 M Ft
- A civil szféra bevonásának ösztönzése az oktatási intézmények működtetési feladatainak átvállalása érdekében
- A szükséges működési, fenntartási források finanszírozása

4. KISTÉRSÉGI VÁLLALKOZÓI KOMPETENCIA KÖZPONT LÉTREHOZÁSA

A Kistérségre gyakorolt hatások

- Vállalkozások támogatása, fejlesztése, mely adott területen piaci vezető szerepet biztosít az érintett vállalkozások számára
- A kutatás-fejlesztési, az oktatási, és a gazdasági-piaci folyamatok integrációjával a befektetett tőkék megtérülési hatékonyságának növelése
- Gazdasági fellendülés, életminőség folyamatos javulása

Helyi szerepvállalás

- ACÉL-HÍD Program projektgenerálási tevékenységének tartós fenntartása, működéséhez szükséges források biztosítása
- Innopark Kht. működtetése
- Tartós partnerségi együttműködési rendszer megalapozása az érintettek azonosításával, bevonásával, és tartós-folyamatosan fejlesztése a partnerek valós érdekeltségén, érintettségén alapuló motivációs rendszerén alapuló benntartásával
- Önrész biztosításával pályázati források térségbe való vonzása

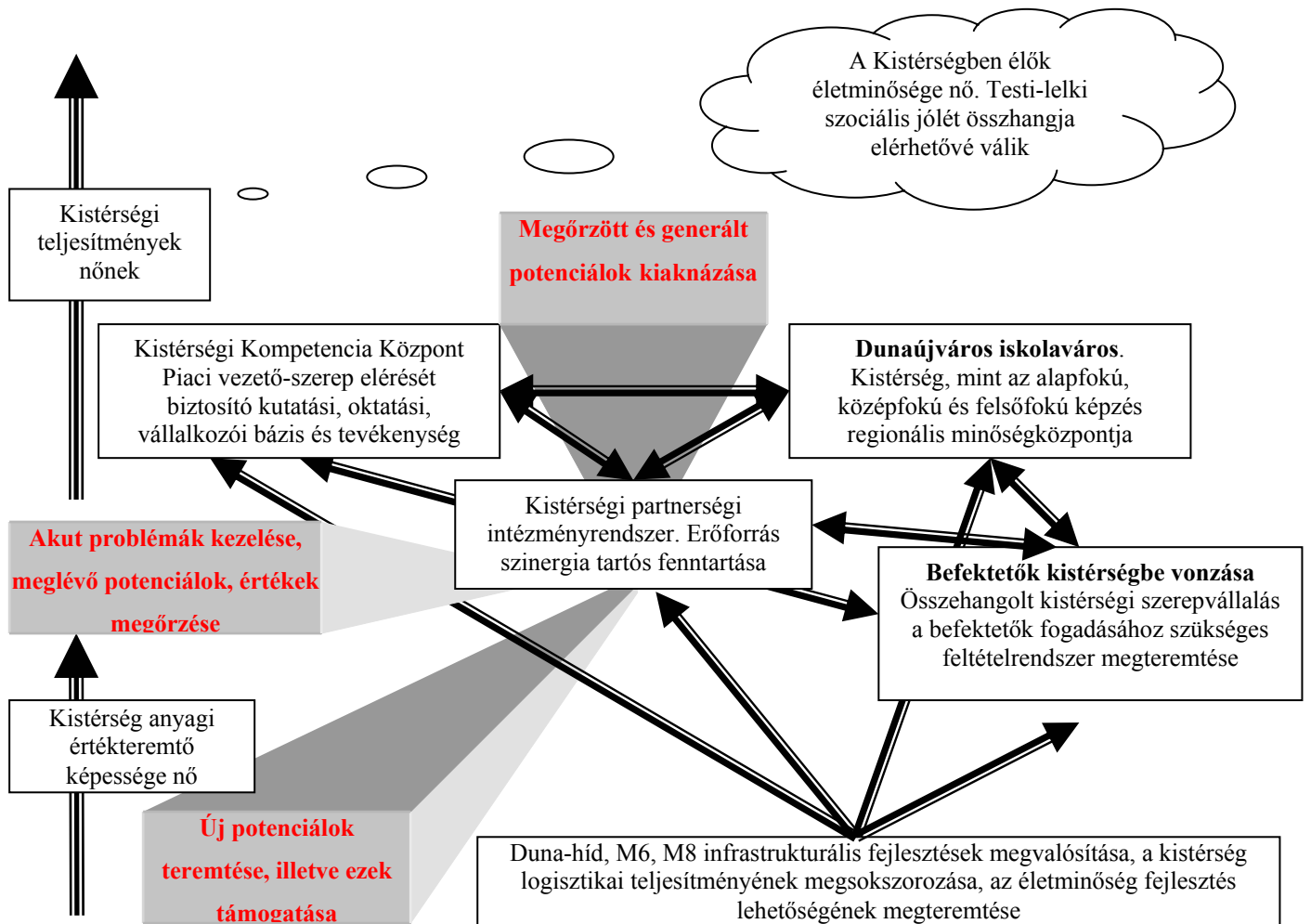
5. KISTÉRSÉG PARTNERSÉGI INTÉZMÉNYRENDSZERÉNEK LÉTREHOZÁSA**A Kistérségre gyakorolt hatások**

- Kistérségi értékrend, kistérségi arculat létrejöttével kialakul a kistérségi kohézió alapja
- Kommunikációs stratégia mentén a kistérségen belül, illetve a kistérségből kifelé intenzívebbé válik a kommunikáció, jó hírnév, image alapján nő az irántunk érdeklődők száma
- Kistérségi tervezési rendszer megszületésével a települési, kistérségi ráfordítások (humán erőforrás, tőke, stb.) megtérülési hatékonysága nő, a kistérségi szinergia elérésével többre jut „forrás”
- Érdekegyeztetési rendszer kifejlesztésével nő a kistérség jövőjével kapcsolatos döntésekben résztvevők, arra hatással bíró kistérségi tényezők száma
- Nő a kistérségi kohézió, nő a lakossági, vállalkozói, önkormányzati aktivitás, nő a kistérség értékteremtő teljesítménye

Helyi szerepvállalás

- ACÉL-HÍD Program projektgenerálási tevékenységének tartós fenntartása, működéséhez szükséges források biztosítása
- Tartós partnerségi együttműködési rendszer megalapozása az érintettek azonosításával, bevonásával, és tartós-folyamatosan fejlesztése a partnerek valószínű érdekeltségén, érintettségén alapuló motivációs rendszerén alapuló benntartásával
- Önrész biztosításával pályázati források térségbe való vonzása

1.6. A koncepció és a kiemelt intézkedések kapcsolatrendszere

2. Vertikális fejezetek helyzetelemzése

2.1. Infrastruktúra

Az előző helyzetvizsgálat óta meghatározó változás az infrastruktúra területén nem következett be.

Változásként elmondható, hogy több településen is biológiai szennyvíz-tisztítómű épült és jelentősen javult a csatornázottsági helyzet, illetve további csatornázási projektek indultak el. Egyre jobban érzékelhető a gyorsforgalmi úthálózat hiánya és a Duna, illetve az ország szívében való elhelyezkedés, mint lehetőség kiaknázatlansága.

Továbbra is kiemelt erősségünk az iparterületek elektromos energia igényeinek szinte korlátlan kiépíthetősége.

A hír- és távközlési rendszerek kiépítettsége az elmúlt időszakban számottevően nem változott, ennek megfelelően az információs társadalomhoz való csatlakozás területén az ország bizonyos, kiemelten fejlett területeihez képest jelentős technikai és lehetőségbeli elmaradásban vagyunk.

A kistérség egészére nézve területenként eltérő mértékben továbbra is jellemzőnk a tömegközlekedés esetenkénti kiépítetlensége. Itt elmondható, hogy a tömegközlekedési szolgáltatások elsősorban a munkáltatók igényeihez igazodik, a műszakváltások időpontjaiban megfelelő, de egyéb időpontokban az igényeket nem elégíti ki. Továbbra is gondot jelent a kistérségben lévő települések közötti közlekedés, hiszen a tömegközlekedési lehetőségek sugaras szerkezetűek, azaz Dunaújváros központúak.

A kistérség egy részénél továbbra is erősség a Duna partján húzódó zöld- és vízterületek megléte, nagysága, mely területenként eltérő lehetőségeket rejt magában.

Ezek alapján, az infrastruktúra területén a jelenlegi helyzetet az alábbi SWOT elemzés mutatja be.

	Erősségek	Gyengeségek
BELSŐ BEFOLYÁS	<ul style="list-style-type: none"> • Közlekedési szempontból kedvező adottságok (vízi, közúti, vasúti és légi közlekedés alapjai) • A települések gázellátása megoldott • Szennyvíztisztító-kapacitás folyamatos bővítése • A szennyvíztisztítás minősége javult • Az ipari területeken az elektromos energetikai igény kiépíthető • KIR megvalósíthatósági tanulmány, pilotrendszer 	<ul style="list-style-type: none"> • Nyitott közműolló • Távhő-ellátás csak Dunaújvárosban biztosított • Nem megfelelő nyomásviszonyok a vízellátásban • A főúthálózat településeket elkerülő szakaszainak hiánya • Gyorsforgalmi úthálózat hiánya • Kerékpárút-hálózat csak településeken kiépített • A hír- és távközlési rendszerek kiépítettsége nem teljes • A tömegközlekedés nem megfelelően kiépített • Forráshiány a teljes projektekre vonatkozóan • Kistérség települései között nem megfelelő hatékonyságú az együttműködés az infrastruktúra fejlesztésben
	Lehetőségek	Veszélyek
KÜLSŐ HATÁS	<ul style="list-style-type: none"> • Az EU tagállama vagyunk, pályázati források elérhetőek. • Duna-híd megépítése • Vasút korszerűsítése • Közúthálózat fejlesztése • Országos közforgalmi kikötő építés, felsőfokú logisztikai központ kiépítése • Vízi utak és meglévő kikötők fejlesztése • Légi közlekedés fejlesztése 	<ul style="list-style-type: none"> • Az országos hálózatfejlesztési koncepció nem a jelenleg ismert ütemezés szerint valósul meg • Havarria • A vonalas infrastruktúra építése lassulhat, ha a kötelező ásatások időben elhúzódnak, pl. szakember vagy munkaerőhiány, vagy időjárás

Látható, hogy a területet leginkább a fejlesztendő gyengeségek és a kiaknázzható lehetőségek jellemzik. Ezek közül is legnagyobb hatást az úthálózat, a Duna-híd és a közforgalmú kikötő és Logisztikai központ megvalósulásai okozhatják a fejlesztések áttételes, közvetett gazdaságélénkítő és foglalkoztatási hatásai miatt.

2.2. Környezetvédelem

A környezettel való kapcsolatunkra továbbra is jellemző, hogy a térségben, elsősorban Dunaújvárosban található iparvállalatok okozzák a legnagyobb környezetterhelést. Bár az elmúlt időszakban több környezetvédelmi beruházás is megvalósult (DUNAFERR) és ez által az érintett térségek környezeti terhelése csökkent, a kistérségre még mindig a közepesen szennyezett települések a jellemzőek.

A DUNAFERR területén kiemelendő a keletkező hulladék továbbfeldolgozását célzó üzletágak folyamatos jelenléte és fejlődése. E fejlődés keretében jött létre a Ferrecirk Kft., mely a keletkező vasszulfátot dolgozza fel és alakítja át szennyvíztisztításra felhasználható terméké. Hasonlóan javítja a környezetterhelést a DUNAFERR 1 Mrd Ft értékű kohói légtisztító beruházása. Ide sorolandó a salak közútépítésben való felhasználását előkészítő projekt elindulása az ACÉL-HÍD Program keretei között. Továbbá a szelektív hulladékgyűjtés (Dunanett Kft; több mint 50 hulladék sziget kialakítása) rendszerének beindítása és működtetése a lakossági és a fogadói oldal egyértelmű támogatás mellett.

A Dunához kötődő természeti értékeink vonatkozásában elmondható, hogy az országosan és a kistérségben is igen nagymértékben fejlődő szennyvíztisztítás hatására ezen természeti értékeink folyamatosan felértékelődnek.

A környezetgazdálkodás, környezetvédelem és a környezetfejlesztés korlátjai továbbra is a forráshiányra vezethetőek vissza, bár egyes településeken ezeket részben megoldva kisebb előrelépések tapasztalhatóak (parlagfű gyűjtés, virágosítás, közös lakossági területrendezés, stb.).

A kistérségekben található iparvállalatok minőségügyi, környezetirányítási rendszereinek fejlődésével a vállalatok környezetvédelmi gondolkodásmódja is változik, mely hosszú távú lehetőségeket rejt magában.

A kistérség határáként működő Duna közelsége mindenképpen lehetőséget ad az elmúlt években tapasztalható országos szintű aszály és kiszáradás veszélyek helyi kezelésére és az egyre növekvő közúti forgalom okozta zaj és légszennyezettség vízi szállítással való kiváltására.

Az ipari és kommunális hulladékok elhelyezési helyzete változatlan, így továbbra is igazak az itt feltárt hiányosságok. Ezzel együtt elmondható, hogy a veszélyes hulladék kezelés tekintetében sincs változás, így a kistérség a keletkező veszélyes hulladékok kezelését megoldja.

A hulladékkezelés változatlansága azonban továbbra is egyre fokozódó hiányosságunk, mivel az EU csatlakozással várhatóan belépő hulladékkezelési előírások a szelektív hulladékgyűjtés vagy a hulladék későbbi szelektálását követelik meg. Mivel ezen feladatok foglalkoztatással és gazdaságélénkítéssel is összeköthetőek, a helyi források hiányában, mint lehetőségek jöhetnek szóba. Ezen lehetőség kihasználását szorgalmazza a kistérségben, elsősorban az iparvállalatokhoz kötődő, kiváló környezetvédelmi szakembergárda megléte is.

Ezek alapján a környezetvédelem területén a jelenlegi helyzetet az alábbi SWOT elemzés mutatja be.

	Erősségek	Gyengeségek
BELSŐ BEFOLYÁS	<ul style="list-style-type: none"> • Dunaujváros csatornázottsága 90% feletti • Olajfogó gát megépítése DUNAFERR • Korszerű biológiai szennyvíztisztítók működnek • A térségben növekszik azon cégek száma, akik a legmagasabb szintű, auditált minőség-, környezetirányítási rendszerekkel rendelkeznek • Kidolgozott mentési kárrendezési, illetve részben riasztási rendszerrel rendelkezünk • Dunaujvárosra vonatkozó települési környezetvédelmi programmal rendelkezünk • Papír (Dunapack) és vashulladék (Dunaferr) újrafelhasználási kapacitás • Levegőszennyezettségi monitoring rendszer megvalósulása • Jól képzett környezetvédelmi szakemberek • Szelektív kommunális hulladékgyűjtési rendszer bevezetése 	<ul style="list-style-type: none"> • Az érvényes jogszabályoknak nem megfelelő hulladéklerakók • Egyes településeken a csatornázottság hiánya • A meglévő szennyvíztisztító művek kapacitás kihasználatlansága, kapacitásfeleslege • Esetenként a szennyvíztisztító művekből távozó tisztított szennyvíznek nem megfelelő elvezetése • Felszíni vízszennyezések • Mérsékelt szennyezett levegő • Közlekedés és termelő tevékenység okozta zajterhelés növekedése • A Duna menti természeti értékek kiemelt védelmének hiánya • A Duna adta környezetkímélő lehetőségek kihasználatlansága • Hivatalok környezetvédelmi hiányosságai • Biológiai allergének növekvő koncentrációja • Hiányzó környezetvédelmi információs rendszer

	Lehetőségek	Veszélyek
KÜLSŐ HATÁS	<ul style="list-style-type: none"> • Az EU tagállama vagyunk, pályázati források elérhetőek. • Fajgazdag madárvilág – országos jelentőségű természetvédelmi területek • A környezet szabályozott védelmét, hasznosítását és fejlesztését szolgáló jogi és gazdasági szabályozórendszer létrejön • Regionális komplex környezetvédelmi kutatások a veszélyeztetett, erősen szennyezett rekreációs területek átfogó értékeléséhez • A környezetvédelem magas prioritása és forrásellátottsága az EU-ban • Megyei Környezetvédelmi Program kialakítása • Dunaújváros és térsége környezeti terheltségének jelentős csökkentése illetve kármentesítése, hulladékfeldolgozási iparág kialakítása 	<ul style="list-style-type: none"> • Forráshiány • A Duna nyugati irányú eltolódása és a talajszerkezet miatt a partsáv omlós, eróziós, ez a Duna melletti településeket is veszélyeztetheti • Forráshiány miatt Dunaújváros és térsége levegője üledető porral tovább terhelődik • Lokális NO_x határérték túllépések egyre gyakoribb előfordulása • A Duna mellékág-rendszerének környezetterheltsége növekszik, megmarad

Az elemzés alapján látható, hogy a területet a gyengeségek és a veszélyek, illetve lehetőségek dominálják. A térség környezeti állapota illetve annak esetleges romlása komoly korlátja a fejlődésnek. Ezen túl elmondható az is, hogy a kistérség több olyan erősséggel is rendelkezik, mely országos szinten előre mutató.

2.3. Gazdasági versenyképesség

A kistérség vállalkozásai továbbra is Dunaújvárosban koncentrálódnak. A Dunaújvárosi koncentráció mellett a DUNAFERR domináns szerepe továbbra is megmaradt.

A Dunaújvárosi koncentráció ellen hat a 6-os út mellett élénkülő gazdasági, befektetési tevékenység, de napjainkig ennek hatása még nem jelentős.

A kistérség vállalkozási összetételét vizsgálva elmondható, hogy a Dunaújváros és vonzáskörzete vállalkozási körében jelentős számban találhatóak kisebb vállalkozások, melyek sok esetben a munka melletti másodállást, kiegészítő jövedelmet (sok esetben a főmunkaidős munkához erősen kötődve) szolgálják. Ezek a vállalkozások alapvetően a DUNAFERR gazdasági stabilitásától függenek.

A kistérség vállalkozásainak más prosperáló térségekkel, mint pl. Székesfehérvár, való összevetésével megállapítható, hogy a Dunaújvárosi kistérségben a rendszerváltást követően tapasztalható gazdasági leépülés nem, vagy nem a többi mára már kiemelkedően fejlődő, stabil területhez hasonlóan következett be. Ennek fő oka a DUNAFERR akkori gazdasági stabilizációjában, a kistérség monokultúrájában keresendő. Elmondható viszont az is, hogy a gazdasági leépüléssel együtt a leépülést követő fellendülés is alacsonyabb szintű volt a kistérségben. Ez jórészt a Dunaújvárosi kistérség által nyújtott lehetőségek más lehetőséggel való összevetésén alapult.

Amennyiben a Dunaújvárosi kistérséget tekintjük megállapítható, hogy a DUNAFERR válsága a kistérségre és az országos beszállítói kört tekintve igen jelentős hatást gyakorol. Szerencsére több példa is létezik ennek kezelésére, sőt sikerré kovácsolására.

Összességében Dunaújváros vállalkozási szféráját tekintve elmondható:

- A vállalkozási kört, iparágat tekintve a DUNAFERR alapvetően meghatározó tényező
- A vállalkozási kör az elvárható bővülés ellenére számában stagnál, átlagos adótermelésében lehetőségei ellenére alacsony szinten mozog.
- A helyi vállalkozások helyi érdekeinek biztosítására önálló Dunaújvárosi Kereskedelmi és Iparkamara jött létre.

Ezek alapján a gazdasági versenyképesség területén a jelenlegi helyzetet a következő SWOT elemzés fejti ki.

	Erősségek	Gyengeségek
BELSŐ BEFOLYÁS	<ul style="list-style-type: none"> • Meglévő ipari bázis • DUNAFERR RT. sikeres privatizációja. • Kedvező műszaki infrastrukturális háttér • Működő ipari park • Ipari kikötő megléte • A szolgáltató szektor a térségben fejlődik • A térségben potenciális fizetőképes fogyasztói kereslet van • Iparterületek versenyképes telekára • Fejlesztési-, rendezési tervek rendelkezésre állnak • Jól képzett fiatalok magas létszáma • A kistérségben sokoldalúan használható, képzett munkaerő biztosított • Új tevékenységek befogadásának képessége • Felsőfokú oktatási háttér • Fejlett bankrendszer • Felsőfokú körzetközpontnak megfelelő lakossági szolgáltatások megléte • Megyei jogú város közszolgáltatásai a vállalkozások rendelkezésre állása a kistérségben és nagyobb vonzáskörzetében • Kialakuló kistérségi intézményrendszer • Tudatos felkészülés az EU csatlakozásra • Elkötelezettség az EU környezetvédelmi normáinak való megfelelésre • A kistérségben megindult a környezetbarát energiatermelés • A helyi feladatok megoldásához szükséges források előteremtésére az elkötelezettség adott • Önálló területi Kereskedelmi és Iparkamara működik 	<ul style="list-style-type: none"> • A DUNAFERR túlsúlya miatt a kistérség gazdasági szerkezete torz • Gazdasági integrációk száma csekély • Klaszterizációs folyamat nem kellő hatékonyságú • A befektetések gátja a jelen ipari tevékenység környezeti terhelése • A térségben olyan szolgáltatásokat is kívülről vesznek igénybe, ami helyben megvan • A vállalkozások által igényelt közszolgáltatásokat biztosító ipari park jelenlegi befogadó képessége korlátozott • A kikötő fejleszthetőségének földrajzi korlátai • A kistérségi szolgáltató szektor a nagyrészt a DUNAFERR-hez kötődik • A fizetőképes kereslet jelentős részben máshol realizálódik • Egybefüggő jelentős nagyságú, kellően előkészített ipari területek hiánya • A fiatal képzett, innovatív munkaerőt megtartó képesség nem kielégítő • Tudományos, K+F potenciál egyoldalúsága • Jelentős lemaradás a korszerű informatika nyújtotta lehetőségek kihasználásában • Az önkormányzat ügymenetében nem részesülnek kiemelt bánásmódban a befektetni szándékozók • Összehangolt térségi marketing és reklámtevékenység hiánya • Dunaújváros önkormányzatának költségvetése jelentős hiánnyal küszködik • Kistérségi szinten nincs megoldva a befektetők fogadása (hiányos információáramlás, nincs összehangolt fejlesztés) • A befektetések fogadására szolgáló vállalkozások tevékenysége nem eléggé összehangolt • Kommunális hulladékkezelés, feldolgozás nincs megoldva, a technológia elavult • Nincs a Térség speciális felkészültségét reprezentáló kompetenciákon alapuló gazdasági aktivitás,

	Lehetőségek	Veszélyek
KÜLSŐ HATÁS	<ul style="list-style-type: none"> • Az EU tagállama vagyunk, pályázati források elérhetőek. • Országos földrajzi centrum (vízi, közúti, vasúti szállítási és átrakodási potenciál) • M6-os, M8-as út és a Duna-híd megépítésének előkészítése már megkezdődött • Új országos közforgalmi kikötő elhelyezkedésének tervkonceptiója már rendelkezésre áll • A Duna, mint a VII. számú Helsinki folyosó • Állami beruházások élénkülése a kistérségben • Ipari centrumok közelsége (Budapest, Székesfehérvár) • Kistérségen kívüli befektetői tőke bevonása • Megyei, regionális állami, EU források bevonása a helyi projektekbe 	<ul style="list-style-type: none"> • A Privatizált DUNAFERR térségben vállalt társadalmi-, gazdasági szerepe gyökeresen megváltozhat • Földrajzi adottságok kihasználhatósága korlátozott a közlekedési infrastruktúra elmaradottsága miatt (M6, M8, Duna-híd) • Országos közlekedési infrastruktúra fejlesztésének időbeni csúszása, beindulásának bizonytalansága • A privatizált DUNAFERR átszervezése során jelentős tömeget érintő munkaerő fluktuációs folyamat indulhat el. • A DUNAFERR átszervezése és a befektetők fogadókészsége kistérségi szinten időben nem összehangoltan valósul meg • Az infrastrukturális fejlesztésekbe a helyi vállalkozók nem kapcsolódhatnak be • Állami szerepvállalás elmaradása a térség helyzetének rendezésében • A KKV-k hitellehetőségei erősen korlátozottak • Nem engedélyezik egy leendő iparterület művelés alóli kivonását.

Komoly fejlődési tartalékkal rendelkező, sokrétű áttételes hatással jellemezhető kiegyensúlyozott fejlesztési terület, mégis a legkomolyabb fenyegetettség továbbra is erről a területről származhat. Ugyanakkor olyan lehetőségek nyílnak meg az EU forrásokhoz jutás határfokának növelésére, amely aktív kistérségi gazdaságfejlesztési politika támogatásával új fejlődési pályára állíthatja a ma még monokultúrás gazdaságú kistérséget. Csak preventív gondolkodással és a folyamatos fejlesztési törekvések összehangolásával lehet a veszélyek bekövetkezésének kockázatát csökkenteni, a nyíló lehetőségek kihasználásának valószínűségét növelni.

2.4. Humánerőforrás-fejlesztés

A kistérségben a férfiak és nők aránya az országos átlagnál kiegyensúlyozottabb. Ez a kiegyensúlyozottság a megyei átlagra is igaz. A kistérség lakosságánál megállapított kismértékű növekedés, a belső vándorlással együtt továbbra is fenn áll. Megállapítható, hogy a lakosság kismértékű növekedését nem a természetes szaporulat, hanem elsősorban a különböző okokra visszavezethető betelepülések okozzák.

A kistérség jellemzője a DUNAFERR és a Dunaújvárosi Önkormányzat által megvalósított speciális Outplacement rendszer, melynek eredményeként a DUNAFERR-es munkavállalók és a köztisztviselők leépítése közvetlenül nem jár munkanélküliséggel. Az Outplacement rendszer hiánya viszont a kistérség nem a két célcsoportba tartozó munkavállalóinak kezeletlensége.

Ezen a lefedetlen területen jelentős lépés volt a Kistérségi Foglalkoztatásért és Felnőttképzésért Közalapítvány létrehozása.

A kistérséget tekintve felsőfokú oktatásig az oktatási paletta minden eleme megtalálható. Az oktatási intézményrendszerre továbbra is jellemző, hogy elsősorban Dunaújvárosban koncentrálódik. Itt a helyi főiskola lassan „főiskolavárossá” női ki magát. A nagy volumenű képzés a képzési paletta folyamatos szélesedésén túl a város és a kistérség fiatalságának megőrzését is kiválóan szolgálja. A helyi főiskola és a gazdaság szoros együttműködését és az innovációs potenciál megvalósulását mutatja a főiskola által elindított ún. Beszállítói program is, melyet mindenképpen tovább kell fejlesztenünk.

Dunaújvárosban a bölcsődei és óvodai ellátás az országos színvonalnál magasabb. A kistérség minden településére igaz, hogy általános iskola alsó tagozata működik, de felső tagozat már egyes kisebb településeken nem található. Dunaújvárosban az óvodai túlzásúfolttság megszűnt, a kihasználtság 100%-ra tehető, átlagosan egy óvodai pedagógusra 11 gyermek jut. Ezzel együtt a folyamatosan csökkenő gyereklétszám az ellátás színvonalát javítja.

Az általános oktatásról elmondható, hogy folyamatos figyelem középpontjában állnak a gyermek létszám alakulása és a gazdaságossági mutatók (pedagógus létszám, üzemeltetési költségek, stb.) miatt. Trivialitás, hogy a Dunaújvárosi általános iskoláskorú gyermeklétszám növelése elsősorban a vonzáskörzetben élő gyermekek városba vonzásával realizálódhat, amivel a kistérségi települések iskoláinak fenntarthatóságát kérdőjelezheti meg. A kistérségi oktatási stratégia megszületése ezért elengedhetetlen feladat!

Középfokú képzés a kistérségben kizárólag Dunaújvárosban érhető el. A hagyományos állami oktatás mellett a kistérségben megjelent az alapítványi és egyéb képzési formák iránti érdeklődés is. Nemcsak az alapítvány által létrehozott oktatási formák vannak jelen, hanem megjelent az első olyan alapítványi középiskola is, amelyet Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata adott át egy alapítványnak működtetésre.

Dunaújvárosban 9 középiskola található. Ebből 1 alapítványi működésű. A középiskolai tanulók létszáma mintegy 6000 fő, mely a kollégiumi férőhelyek hiányában jellemzően a közeli településekről tevődik össze.

A nappali tagozatos képzések mellett jelentős az akkreditált, magas színvonalon működő magán nyelviskolák, művészeti, zeneiskolák, és számítástechnikai képzések, illetve egyéb tanfolyami jellegű képzéseket nyújtók száma. Ezek közül szervezettségével kiemelkedik a DUNAFERR Humán Intézete által szolgáltatott képzési paletta.

Ezen korlátok közül a két legkiemelkedőbb a középiskolai kollégiumi férőhelyek számának korlátja, illetve a főiskolai fejlesztések finanszírozási korlátja.

A kistérség szociális intézményrendszere az országos átlagnak megfelel, viszont nincs felkészítve egy esetleges havaria állapot kezelésére.

Az iskolai képzésből kieső fiatalok rehabilitációját, szocializációját segíti és szolgálja a kistérségi működési területen mozgó Tud6sz program

A kistérség humán erőforrás kezeléssel összefüggő felkészültségét mutatja, hogy megvalósult a Kistérségi Kutatócsoport, Kistérségi Munkaerő-gazdálkodási Rendszer működik, kidolgozás alatt van a Kistérségi Társadalmi Párbeszéd Iroda és a Kistérségi Rehabilitációs Rendszer, Kistérségi Munkavédelmi Központ és DUNAFERR Regionális Egészségpénztár, mely napjainkban az UNIQA Egészségpénztárba beolvadva minőségi fejlesztéseket végrehajtva folytatja tovább tevékenységét.

Ezen főbb változások alapján a humán fejlesztés területén a jelenlegi helyzetet a következő SWOT elemzés fejti ki.

BELSŐ BEFOLYÁS	Erősségek	Gyengeségek
	<ul style="list-style-type: none"> • Fejlett intézményhálózat, képzett szakemberek jelenléte. • Főiskolai képzés, tudományos potenciál • A Dunaferr Rt. szellemi bázisa és képzési rendszere • Civil társadalom önszerveződése megindult • Kistérségi humánrendszer zárványok: <ul style="list-style-type: none"> • Kistérségi Munkaerő-gazdálkodási Rendszer • Kistérségi Munkavédelmi Központ • Kistérségi Rehabilitációs Rendszer • Több intézményfenntartó minőségfejlesztő hatása az oktatásban • Bizonyos területeken jó a kapcsolat a város és a környező települések önkormányzatai között, aktív együttműködés • Aktívan közreműködő szociális partnerek a szakszervezet, a kamara • Országos kiterjedésű működést megvalósító egészségpénztár jelenléte. • Tudósz program működése. • Kistérségi Felnőttképzési és Foglalkoztatási Alapítvány • Gyöngyház Nyugdíjpénztár • Magán művészeti iskola kistérségi hatású működése 	<ul style="list-style-type: none"> • A DUNAFERR Rt. „túlsúlya a foglalkoztatásban • Az értelmiség elvándorlása jelentős • Információ és információs rendszer gyengesége • Kistérségi identitás hiánya • Súlypont problémás, igényekhez képest túlméretezett intézményrendszer • Bizonyos humán szolgáltatások alacsony minősége (oktatás, egészségügy, szociális ellátás) • Szakmai színvonal heterogén • Rossz egészségi állapot, egészség-, biztonságkultúra hiánya • Kistérségi, települési humánstratégiák hiánya • Megváltozott munkaképességű emberek problémáinak megoldatlansága • Prevenációs rendszerek hiánya (egészségügy, oktatás, szociálpolitika) • A továbbképzési, képzési irányokat nem a „kereslet”, hanem a „kínálati” oldal szabja meg, a kínálati oldal késve követi a valós gazdasági igényeket, a képzési költségek a színvonalhoz igazodva alacsonyak • Kompetencia zavarok a kistérségi humán erőforrás vagyonnal kapcsolatban • Rugalmas foglalkoztatási formák, részmunkaidős foglalkoztatás ismeretlen • A kistérségben arányaiban sok a DUNAFERR-hez kapcsolódó vállalkozás • Az országos, régiós átlagnál alacsonyabb vállalkozási szám • A működő vállalkozások fejlődési, innovációs képessége, EU felkészültsége gyenge • Dunaújváros agglomerációjában lévő kistérségeken az esélyegyenlőséget biztosítók hiányosak, az ott élők is a városban keresnek munkát, vagy munkanélküliek • Összességében gyenge gazdasági kapcsolat a város és a kistérség többi szereplője között

	Lehetőségek	Veszélyek
KÜLSŐ HATÁS	<ul style="list-style-type: none"> Egészségpénztár országos szintre fejlesztésével megnyíló kistérségi mozgásteretek. Főiskola fejlesztése, bővítése Dunaújváros iskolaváros jellegének erősítése Szellemi tőke innovációs park létrehozása (információs központ, egészségügyi életmód centrum, oktatási képzési centrum, gazdasági innovációs centrum) Piaci követelményeknek megfelelő iskolai végzettség általános szintjének növelése Osztott fenntartású humán intézményszerkezet kialakítása Dunaferr minőségügyi, környezetirányítási, munkavédelmi rendszer tapasztalatainak kistérségi hasznosítása Az utak, a híd megteremtik egy több pólusú foglalkoztatási struktúra lehetőségeit Az érintettekkel való aktív kommunikáció, a személyes érintettségre épített bevonásuk a saját és a térség sorsának a partnerség eszközrendszerével történő megoldásába A civil szféra foglalkoztatási lehetőségeinek kihasználása Az épülő inkubátorház adta lehetőségek A szolgáltatások fejlesztésében rejlő munkahelyteremtés A környezetvédelem rehabilitáció /DV belső területei/ mint munkahelyforrás 	<ul style="list-style-type: none"> A népesség további öregedése A képzési rendszer egyre nehezebben tud alkalmazkodni a jövő igényeihez. Helyben lakó munkaerőforrás kiapadása Önkormányzatok humán rendszerének forráshiány miatti ellehetetlenülése, drasztikus leépülése A lakosság növekvő ütemű elvándorlás a kistérségből, és főleg Dunaújvárosból Foglalkoztatással összefüggő kiszámíthatatlan folyamatok (fluktuáció, minőségi átrendeződések) a privatizált DUNAFERR Rt. átalakulási folyamata következtében Nem megfelelő, riogató, túldimenzionált tömegkommunikáció Tömeges foglalkoztatás ígéretével a lakosságot ámitó megoldások Elkapkodott, politika-vezérelt döntések Az érintettek bevonása nélkül kialakított elképzelések Strukturális munkanélküliség kialakulása

A SWOT elemzés alapján elmondható, hogy a kistérség humán erőforrását a lehetőségek területének lehet nevezni. Látható, hogy komoly fenyegetést jelent egy esetleges gazdasági krízisből eredő munkanélküliség is. A kistérség eddig is tudatosan készült a DUNAFERR jövőjére, olyan szervezeti kezdeményezéseket indított, mely elébe tudott menni a folyamat során fellépő problémáknak.

2.5. Idegenforgalom

Az idegenforgalom tekintetében kiemelkedő változást előkészítő projekt indult (Mikulásfalva – mesefalu), illetve több került tervezési fázisba (pl. Magyarfalva – Baracs, Termálvízkészlet hasznosítása – Mezőfalva, Jankovits kastély – Rácalmás, stb.).

Ténylegesen, eredményekben kimutatható változások azonban az elmúlt időszakban a kistérségen belül nem következett be. Ezen túlmenően mindenképpen kiemelést érdemel a Kistérségi Idegenforgalmi Koncepció kidolgozása és elfogadása, melynek megvalósításáért Kistérségi Idegenforgalmi Iroda jött létre. Ide tartózkodni kell megemlíteni a Turinform irodát, valamint a Duna-parti kerékpár utat.

Az elkészült tanulmányok alapján elmondható, hogy a kistérség több olyan turisztikai elemmel rendelkezik, melyből kiváló turisztikai termékeket lehet fejleszteni. Ezen termékek alakításával a turisztikai forgalom a kistérségben növelhető, így közvetetten gazdaságélénkítés valósítható meg.

A turisztikai vonzerőt nagymértékben lerontja a Dunaujváros rossz imázsa, valamint a városban található ipartelepek környezetszennyezése, illetve a környezetszennyezés „fogalmának városhoz” kötődése.

Kiemelt lehetőségként jöhet szóba a kistérség Duna partján való elhelyezkedése, illetve az elmúlt időszakban országos visszhangot kapott tevékenységek, mint pl. a sport, megvalósuló közúthálózat fejlesztés, megépülő Duna-híd, vagy a DUNAFERR-hez kötődő sikeres monokultúra váltás.

További fejlődés tapasztalható a szálláshely kínálat bővülése, színvonala és sokrétűsége, illetve a kereskedelmi és szórakozó helyek színvonal és kínálat felhozatalában is.

A turizmus megvalósulását segíti a térségben található fejlett bankrendszer és az ehhez kötődő fizetési lehetőségek széles tárháza.

Ezen főbb változások és az elkészült Idegenforgalmi Koncepció alapján a turisztika területén a jelenlegi helyzetet a következő SWOT elemzés szemlélteti.

	Erősségek	Gyengeségek
BELSŐ BEFOLYÁS	<ul style="list-style-type: none"> Elkészült Fejér megye, valamint Dunaújváros és térsége turisztikai koncepciója. Létrejött a Kistérségi Idegenforgalmi és EU Integrációs Iroda, Turinform Iroda <p>Dunaújváros:</p> <ul style="list-style-type: none"> Unikum a szocialista-realista építészet jelenléte, szocialista történelmi múlt Duna-part és park Római kori leletek, emlékek Minőségi sport, sportlétesítmények modern művészeti affinitás buszközlekedés központja a régióban kereskedelmi és vendéglátó-ipari szakképzés, Főiskola üzleti és közigazgatási központ kibővült szálláshely kínálat vendéglátó egységek struktúrája megfelelő több jó színvonalú vendéglátóhely kialakítása pénzügyi szolgáltatások színvonala vendéglátás relatíve kedvező árai bővült a rendezvényhelyszínek palettája <p>Kistérség:</p> <ul style="list-style-type: none"> regionális és kistérségi együttműködés megléte szép táj, vízpart, holtágak, szigetek a dunai Nagy-sziget rehabilitációja megkezdődött panziók a 6-os út mellett. néprajzi, kulturális értékek, népszokások, élő hagyományok (falunapok, búcsúk, szüreti bálók, borünnepek, lovas napok) horgászat, vadászat, lovaglás tradíciók Egyedi élővilág repülőtér - sportrepülés, sétarepülés vízközeli, tisztázott tulajdonú ingatlanok borászati kultúra, „borút-terv” megléte barátságos, rendezett, egyre szépülő faluképek, sok virággal híres út menti csárdák és halászcárdák testvér települési kapcsolatok Névhez, régészeti leletekhez köthető vonzerő. (pl. Nagykarácsony, Baracs) Kerékpárút pályázat (Rácalmás – Dunaújváros) 	<ul style="list-style-type: none"> Marketingtevékenység hiánya Regionális, kistérségi és települési turisztikai kapcsolatok kiépítetlensége Falusi turizmus fejletlensége Idegenforgalmi termékek hiánya Gyenge idegenforgalmi és turisztikai arculat. <p>Dunaújváros:</p> <ul style="list-style-type: none"> iparváros/lakótelepváros arculat (városkép + imázs) többnapos tartózkodást indukáló rendezvények hiánya Duna-part turisztikai funkció hiánya Idegenforgalmi kommunikáció, információáramlás hiánya Igazi városközpont hiánya A levegő és a Duna vizének szennyezettsége <p>Kistérség:</p> <ul style="list-style-type: none"> A Mezőföld, mint földrajzi-néprajzi és idegenforgalmi fogalom ismeretlensége „Féloldalas régió”: Duna elválasztó hatása, térségi vonzerőszegénység Néhány elhanyagoltabb település, ill. településrész A kistérségi Duna-part feltáratlansága lakossági és idegenforgalmi víz közeli tartózkodásra A kistérség Duna partja rendezetlen és lehetőségei kihasználatlanok 6-os út elválasztó és leválasztó hatása Összefüggő kerékpárút-hálózat hiánya. A kistérségi „belső” turizmus alacsony intenzitása.

	Lehetőségek	Veszélyek
KÜLSŐ HATÁS	<ul style="list-style-type: none"> • A Duna vízi turisztikai potenciálja jelentős • Kedvező földrajzi helyzet és jó megközelíthetőség • A turizmus felismert fontossága, EU és kormányzati szintű kiemelt kezelése • Aktív vidéki üdülés lehetősége, a „városi” és „falusi turizmus” együttes megléte. • Történelmi és kulturális, gasztronómiai hagyományok, mint turisztikai termékek alapjai, megvannak • A térségi közúthálózat fejlődéséhez, valamint a privatizált DUNAFERR fejlődési folyamataihoz kapcsolódó üzleti konferencia turizmus várható növekedése • Speciális turisztikai termékek fejlesztésének lehetősége 	<ul style="list-style-type: none"> • A Dunának - mint nemzetközi vízi útnak - a használatával kapcsolatos bonyodalmak tartós fennmaradása • A környezet állapotának és a víz minőségének romlása • Turisztikai érdekeket sértő beruházások megvalósítása • Idegenforgalmi gazdasági tudat hiánya

E fejlesztési területet elsősorban a lehetőségek „uralják”. Ezek alapja kistérségi településekben rejlő lehetőségek, melyek a városi lehetőségekkel szinergiában a hazai és nemzetközi idegenforgalom egy elismert és keresett „portékájává” válhat. A lehetőségeket növeli a kistelepülések idegenforgalmi fejlesztéseinek Dunaújvárosi lakosság, mint fizetőképes kereslet bevonásával biztosítható, tervezett igénybevései „rátát”. Veszély a területen az „elmaradt haszon tartós elkönyvelése”. Jellemzőbb a lehetőségek kiaknázása és a gyengeségek fejlesztése.

2.6. Vidékfejlesztés

A vidékfejlesztés a dunaújvárosi kistérségben is jellemzően az agrárszektorhoz kötődik, bár célja szerint ezen aktivitás ennél jóval tágabb célrendszert jegyez. Ennek megfelelően a helyi vidékfejlesztési problémák gyökere több esetben is ezen tényezőkre vezethető vissza.

Mivel az egyes vidéket kiemelten érintő témákat külön kezeltük (közlekedés, közúthálózat, csatornahálózat, szennyvíztisztítás, falusi és egyéb turizmus, illetve új fogalomként jelenik meg a partnerség, együttműködés) ezen fejezetben jellemzően az agráriparra és az ehhez szorosan kötődő iparágakra koncentráltunk.

A agráriparról, mezőgazdaságról elmondható, hogy országos szintű válságban van, és hiába vannak kiváló földrajzi adottságaink (mezőföld), a kistérségre is az országosan jellemző gondok nehezednek.

Ehhez járul az EU tagsággal járó lehetőségek és veszélyek bonyolult mátrixa, mely soronként és oszloponként is egy minőségű tervezési, támogatási, működési rendszert igényel az agrár szektortól, az önkormányzatok szerepvállalásától, a Kistérségi Társulás tervezési rendszerétől.

Ezek alapján a vidékfejlesztés területén a jelenlegi helyzetet a következő SWOT elemzés szemlélteti.

	Erősségek	Gyengeségek
BELSŐ BEFOLYÁS	<ul style="list-style-type: none"> • Mezőgazdasági infrastruktúra megléte • Olajos növények termesztése • A fennmaradt nagyüzemek működése. • Szellemi műhely megléte oktatás és képzés, a területfejlesztés és a vidékfejlesztés területén • Rendezett területhasználat • Különböző szintű központok jó elérhetősége 	<ul style="list-style-type: none"> • Értékesítési gondok, szervezetlenség, kiszolgáltatottság • Az erdők területének nagysága alacsony, és a meglévő erdők minősége gyenge • A halászat jelentősége teljesen megszűnt • Az ipari parkok és logisztikai központok tervezésekor nem kapott helyet az agrárszektor • Nem megfelelő a szakember ellátottság • Kevés megfelelő képzés • Nem megfelelő technológiák alkalmazása • Nem optimális a földterületek nagysága • hiányzó szaktanácsadó hálózat • A megszokott alapanyagok alkalmazása • Munkaigényes kultúrák hiánya • Kertészeti termékek alacsony szintje • Az állattenyésztés biológiai alapjainak fejletlensége • Érdekvédelem fejletlensége • Állati eredetű szennyezések kezelése megoldatlan • Ökológiai gazdálkodási kultúra fejletlen • Hiányoznak a tájspecifikus termékek és szolgáltatások • Öntözési lehetőségek kihasználatlansága • Rendezetlen földtulajdon viszonyok
	Lehetőségek	Veszélyek
KÜLSŐ HATÁS	<ul style="list-style-type: none"> • Eu tagállam kistérségeként a pályázati forrásokhoz való hozzájuthatóság • Jó minőségű földek • Kedvező természeti adottságok kihasználása • Minőségi vetőmagtermesztés elterjesztése • Családi gazdaságok elterjedése 	<ul style="list-style-type: none"> • Jóval az EU-s átlag feletti a mezőgazdaságban dolgozók aránya • Hiányzó pénzügyi feltételek • A mezőgazdaság jövedelemtermelő képessége nagyon változó • Értékesítési gondokat fokozzák a minőségi problémák. • Mezőgazdaság műszaki, technikai színvonalának további elmaradása • Csökken a mezőgazdasági művelt területek nagysága, nő a munkanélküliség az agrár szektorban • Nem megfelelően betartott technológiák (környezetszennyezés) • EU csatlakozás után konkurencia piacok és kvóták megjelenése • A környezet károsító hatásai (eróziós és deflációs folyamatok)

A fejlesztési terv ezen fejezete, mely a Dunaújvároson kívüli területekre koncentrál. Elsősorban a fejlesztendő gyengeségek jelentik a kitörést ezen ágazatban kiegészítve az EU források bevonhatóságának kihasználásával.

3. Szinergikus hatású horizontális szegmensek helyzetelemzése

3.1. Partnerség

A partnerség az egyik legfontosabb fejezete a Fejlesztési Tervnek, hiszen minden „kistérségi” akarat, stratégia, célkitűzés alapja a partnerségen alapuló előkészítési és döntéshozatal. Ennek hiányában nem kistérségi fejlesztésről, hanem bizonyos „erők” érdekérvényesítő képességének megnyilvánulásáról beszélhetünk csak.

Nem véletlen az EU azon törekvése, hogy a pályázatok támogatási prioritásai között prior szerepet kap a kistérségi megalapozottság, kohézió. Ez pedig alapvető feltétele a kistérség forrásvonzó képességének növelésének, s ezzel magának a Fejlesztési Terv intézkedéseinek a megvalósításának is. Ennek megfelelően a térségi szereplők hatékony együttműködése a közös jövőnk feltétele, mivel az EU által elismert legkisebb egység a kistérség, illetve már jelenleg is a pályázati források elnyeréséhez kistérségi összefogások szükségesek.

Napjainkban a rendszeres, érdemi, érdekeken alapuló egyeztetés hiányosságai miatt a térség érdekérvényesítő képessége más térségekkel szemben gyenge. A szereplők között nincs rendszeres kommunikációs lehetőség. A különböző szintű tervek egymásra épülési folyamatába a települési tervek illesztése nem gyakorlat. A települési tervek egyeztetési fóruma nem alakult ki. Tervezési kampányok a jellemzőek. A projekttervezési és menedzsment ismeretek hiányosak, a települési, kistérségi célkitűzések ritkán öltenek projektformát. Nincs markáns kistérségi arculat. Nincs érzelmi összetartozás a kistérség szereplői között. A kistérség életére befolyást gyakorló megyei, regionális, országos döntési csomópontokban nincs elegendő, szükséges információ, adat a kistérségről. A kistérség „gesztorainak” együttműködése esetleges illetve fejletlen.

A partnerség területén a jelenlegi helyzetet a következő SWOT elemzés szemlélteti.

BELSŐ BEFOLYÁS	Erősségek	Gyengeségek
	<ul style="list-style-type: none"> • Kistérségi Fejlesztési Terv megléte • Térségfejlesztésben aktívan (együtt)működő Társulás és civil szervezetek • Erős értelmiségi bázis (Dunaújváros) • Számos területfejlesztéssel, pályázatkészítéssel foglalkozó szervezet és szakértő található a térségben • Szervezett, működő szakszervezetek (DV) • Működő helyi területi kereskedelmi és iparkamara; Ipartestület; élénk civil mozgalom • Társadalmi párbeszéd keretei kidolgozottak a kistérségben • Társadalmi Párbeszéd Iroda működik a kistérségben • Kistérségi médiák léteznek • Kistérségi Információ Rendszer megvalósíthatósági tanulmány elkészült • A csökkenő méretű kistérségben szorosabb kapcsolatok alakulhatnak ki • Kiterjedt élő kapcsolatok a kistérségi és EU-s testvér települések között 	<ul style="list-style-type: none"> • Kampányszerű, esetleges a partnerek közötti kommunikáció • A Kistérségi Fejlesztési Terv változásokhoz való folyamatos adaptálása nem megoldott • A kommunikáció tartalma nem mindig lényegi, • A mélyben mozgó érdekeket, indulatokat a kommunikációs rendszer nem hozza felszínre • A települési stratégia és tervalkotási folyamatok nem illeszkednek egymáshoz, • Ritka a többszereplős projekt típusú tervező munka • Hiányzó területi alapon szervezendő munkaadói és munkavállalói érdekvédelmi szervezetek • Jelentős eltérések vannak a helyi civil társadalom fejlettségében • Helyi hatalom és a civil szervezetek kiforratlan viszonya • Térségi szereplők közötti kooperáció sokszor esetleges • A kistérségi identitás nehezen formálódik • Polarizált viszonyok a helyi médiákban • A kistérség szétválása átmeneti zavarokkal jár • az értelmiség – megnyerése nélkül – passzívvá válik, vagy szembefordul a partnerséggel • Mentális, szakmai, pénzügyi források, és kooperáció hiányában, EU-s lehetőségeket nem használják ki a települések

	Lehetőségek	Veszélyek
KÜLSŐ HATÁS	<ul style="list-style-type: none"> • EU csatlakozási folyamatnak hozadéka lesz az EU partnerségi értékeinek érvényesülése • EU forrásokhoz csak partnerségben juthatnak a kedvezményezettek • A kistérség négy régió határán fekszik • Kiterjeszhető élő kapcsolatok EU-s országok testvér településeivel, szervezeteivel (pl. EIRA – Szerkezetátalakuláson átment települések szövetsége) • e-közigazgatás, e-társadalom fejlődése állami szintű prioritás • a tripartit elvet erősítő törvényi változások 	<ul style="list-style-type: none"> • A kistérség perifériális, depresszív helyzetbe sodródhat, • a tripartit elvet erősítő törvényi változások nem születnek meg • állami központosítási törekvések korlátozzák a térségi a partnerség lehetőségeit • a médiák értékrendszere sok esetben a partnerség ellen hat.

Ezen fejlesztési terület a térség jövője szempontjából meghatározó jelentőségű. Alapvetően a gyengeségek leküzdése jellemzi, kiegészítve a számottevő lehetőségek kihasználásából fakadó fejlesztési előnyökkel.

A már létező társadalmi szervezetek infrastruktúrájára építve a kistérségi együttműködés feltételeit kielégítve megteremthetjük az EU-s források elnyerésének és hatékony felhasználásának bázisát.

3.2. Civil kapcsolatok

A kistérség fejlődésének alapenergiái a civil szervezetekben rejlik. A politikailag kiegyensúlyozott civil társadalom valódi társadalmi értékeken alapuló fejlesztési irányok kialakítására, projekt ötletek megfogalmazására, speciális szakértelem rendelkezésre bocsátására, a megvalósítás társadalmi kontrolljának megszervezésére tevékenység elvégzésére, az eredmények tesztelésére hatásos teljesítményeket képes felvonultatni.

A kistérségben országosan is elismerést kiváltó civil szervezetek tevékenykednek. A „HÍD” Dunaújváros és Környéke Egyesület, az „Összefogás Dunaújvárosi Térsége Fejlesztéséért” Alapítvány az elmúlt évek térségi fejlesztési programjainak generátorai, mozdítói voltak. A közelmúltban bejegyzésre került Kistérségi Szinergia Dunaújváros és Vonzáskörzete Területfejlesztési Alapítvány ezt a térségfejlesztési erőt tovább növeli.

A kistérség civil szervezetekben gazdag. Dunaújvárosban több mint 170 civil szervezet van bejegyezve, melyek nagy része aktív tevékenységet folytat. A város önkormányzata civilház létrehozásával és működtetésével igyekszik biztosítani a civil szervezetek alapvető működési feltételeit. Civil referens beállításával biztosított a városi vezetés és a civil szervezetek naprakész kölcsönös információ ellátását.

A kistérség településeit elsősorban a hagyományok ápolását, őrzését, fejlesztését célul kitűző szervezetek jellemzik. A gazdag kulturális értékek jelenléte a kistérség civil társadalmának kiemelkedő értéke.

A civil szervezetek professzionális működéséhez szükséges szakmai tudás, felkészültség területén komoly fejlesztésekre van szükség. Ennek is köszönhetően a civil szervezetek érdekérvényesítő képessége gyenge. Az önkormányzati döntési folyamatokban a szerepük esetleges, nem kiegyensúlyozott.

	Erősségek	Gyengeségek
BELSŐ BEFOLYÁS	<ul style="list-style-type: none"> • Gazdag civil szervezeti hálózat • Dunaújvárosban működő civilház és civil referens • Térségfejlesztésben tapasztalatot szerzett, eredményes szervezetek jelenléte. („HÍD” Egyesület, DUTÉFA, Kistérség Foglalkoztatásáért és Felnőttképzésért Közalapítvány, Kistérségi Szinergia Alapítvány, stb.) • Aktív civil szervezeti tevékenység • Kulturális hagyományok, örökségek őrzése • Település biztonsági feladatokban való részvételükkel hatékonyabbá teszik a rendőrség munkáját • A projekt generálási folyamat humán erőforrás igényének biztosítása • 	<ul style="list-style-type: none"> • Gyenge érdekérvényesítő képesség • Működésükhöz szükséges erőforrások szűkösek mind anyagi, mind személyi felkészültség területén. • Az önkormányzati döntéshozatali folyamatokban hatékony részvételük ez idáig nem vált gyakorlattá.
	Lehetőségek	Veszélyek
KÜLSŐ HATÁS	<ul style="list-style-type: none"> • EU tagállam kistérségének civil szervezeteiként pályázati forrásvonzási, forrásmegkötési képesség. 	<ul style="list-style-type: none"> • Politikai befolyás alá kerülés

A terület alapvetően az erősségeinek fenntartásával, gyarapításával, valamint a gyengeségek felszámolásával jellemezhető feladatcsoport teljesítését igényli.

3.3. Kistérség marketing, kistérségi kommunikáció

A kistérség értékei alapján elvárható hírnévnek nem örvend a településcsoport. Ez kihat mind a gazdaságfejlesztés, a vidékfejlesztés, az idegenforgalom és még számtalan területen érezteti hatását.

Ez indokolja, hogy a Kistérségi Fejlesztési Tervben alfejezeteként megjelenik.

	Erősségek	Gyengeségek
BELSŐ BEFOLYÁS	<ul style="list-style-type: none"> • pozitív, jól kommunikálható döntések • kistérségi fejlesztési akarat jelenléte • megtalálható szakembergárda • a „jó” tájékoztatásra fogadó kész környezet 	<ul style="list-style-type: none"> • Rossz a kistérség megítélése • Kistérségi kommunikációs stratégia hiánya • Profi kommunikációt működtető szervezet hiánya • erőforrások hiánya • az események nem hatékony kommunikálása. • a döntések helytelen megítélése, nem ismerése • Kistérségi marketing hiánya
	Lehetőségek	Veszélyek
KÜLSŐ HATÁS	<ul style="list-style-type: none"> • Az EU tagállam kistérségeként források vonzása • A település-, és térség marketing folyamatos felértékelődése 	<ul style="list-style-type: none"> • Imázs további romlása, országos, regionális, megyei döntésekben hátrány elszívása • A régió alakulási folyamat vesztesei közé kerül a kistérség

A területet a gyengeségek felszámolásával jellemzett tevékenységet igényel.

3.4. Finanszírozás

A finanszírozási kérdéskör a kistérség forrásvonzó és megkötő képességét aktivizálja. Ennek a képességnek a kifejlesztése teszi alkalmassá a Kistérséget a Fejlesztési Terv intézkedéseinek végrehajtására, a jövő fejlődésének megteremtésére. Ennek megfelelően a benne foglalt gyengeségek és veszélyek jelentik a fejlesztési források szűk keresztmetszetét.

	Erősségek	Gyengeségek
BELSŐ BEFOLYÁS	<ul style="list-style-type: none"> • tapasztalt szakemberek a forrásbevonás terén • megvan az összefogás és az egyetértés igénye az érintett települések között • megvan az összefogás és az egyetértés a forrásgazdák és a végső kedvezményezettek között, vannak szervezetek, amelyekre lehet építeni • aktív és hatékony pályázó tevékenység 	<ul style="list-style-type: none"> • belső erőforrások nem megfelelően kihasználtak • kistérségi szintű forráskoordináció nem elég hatékony • az EU-s források megszerzésére még nem teljesen felkészült a kistérség • a vállalkozói szféra alacsony szintű bevonása a finanszírozásba • alacsony szintű külső erőforrás bevonás
KÜLSŐ HATÁS	Lehetőségek	Veszélyek
	<ul style="list-style-type: none"> • EU tagállam kistérségeként pályázati források elnyerése • új intézmények a finanszírozás területén • az új – főképp EU-s – források lehívása • esetleges kormányzati és nemzetközi források megnyílása • befektetői tőke bevonása a térségfejlesztésbe • lakosság aktivitásának megnyerése 	<ul style="list-style-type: none"> • általános forráshiány • elaprózódó, összehangolatlan forrásszervezés • alacsony szintű külső erőforrás bevonás • rossz abszorpciós képesség lehetséges nehézségei • a Fejlesztési Program megvalósulásának akadozása a finanszírozási rendszer hibái miatt lakossági, befektetői érdektelenség • lakossági érdektelenség • befektetői fogadókészség hiánya

4. Konceptió és stratégia

A Fejlesztési Terv szerepe a kistérség jövője szempontjából

A Dunaújvárosi Kistérség Fejlesztési Terve, a kistérség hivatalos programozási dokumentuma. Olyan hivatkozási alap, mely fundamentuma minden kistérségi és település szintű kezdeményezésnek. A tervet a kistérség Területfejlesztési Társulása fogadja el, azt sajátjának tekinti. A terv képezi alapját minden nemű olyan kezdeményezésnek, mely a megye, a régió, az országos és EU fejlesztési alapok támogatásait kívánja megszerezni.

A koncepció

A Fejlesztési Terv koncepciója az Előzetes Nemzeti Fejlesztési Terv koncepcióját és terminológiáját követi kiegészítve néhány helyileg kiemelendő területtel. Egy részletes, szakterületekre bontott SWOT (erősség, gyengeség, lehetőség és veszély) helyzetelemzésre épülve fejlesztési területeket jelöl ki, a fejlesztési területeken belül prioritásokat (fejlesztési célokat) határozza meg, majd a célokat megvalósító intézkedéseket fogalmazza meg.

A fejlesztési területek felosztása követi a regionális és országos felosztást, de a prioritások már a kistérség sajátosságait követik.

Eltér a koncepció a felsőbb programozási dokumentumoktól annyiban, hogy a prioritásoknál a DUNAFERR, az EU csatlakozás és a Duna-híd, M6, M8 gyorsforgalmi utak vonatkozásait, a partnerségi rendszer fejlesztését, a kistérségi kompetencia központ létrehozását, Dunaújváros-iskolaváros koncepció megvalósítását figyelembe vettük, az intézkedések kidolgozásakor pedig a foglalkoztatás és a gazdasági egyensúly, növekedés megteremtése kiemelt szempontként szerepelt.

A stratégia

1. Fejlesztési területek

A Fejlesztési Terv kilenc fejlesztési területet határoz meg. Általánosnak elfogadott – és a korábbi terv részét képezte – az infrastruktúra-fejlesztés és környezetvédelem, a gazdasági versenyképesség fejlesztés, a humán erőforrás fejlesztés, az idegenforgalom és turisztikai fejlesztés, vidékfejlesztés, a partnerség, a finanszírozás fejlesztési terület mellett a civil kapcsolatok és a kistérségi marketing és kommunikáció újnak mondható, azaz a korábbi

terv nem tartalmazta. A partnerség kérdésköre EU elvárás, a finanszírozás-monitoring területe pedig sorsdöntő a források megszerzése szempontjából.

2. Prioritások

A prioritások kijelölése olyan kistérségi

- **erősségekre épül**, melyekre bátran építhet a fejlesztés,
- **gyengeségek fejlesztését** tűzi ki célul, melyek megfelelő kondícióba hozása már erősségnek tekinthető
- **lehetőségeket** vesz számításba, melyek bár nem kistérségi hatáskörök, intézkedéssel hatásuk fokozható
- **veszélyek kiküszöbölésére** tesz kísérletet, melyek a terv megvalósulását akadályozzák.

Ezek alapján az egyes fejlesztési területekhez kötődő koncepció és stratégia a következőkben fogalmazódik meg.

4.1. Infrastruktúrafejlesztés és környezetvédelem

A térség kivételes földrajzi helyzetét legjobban kiaknázó fejlesztési terület, peremfeltételeket teremt meg az átfogó és dinamikus fejlődéshez. Az előrehaladás önmaga teremtette környezet-terhelésének csökkentése a fenntartható fejlődés alapja.

Az infrastruktúra fejlesztés kiemelt eleme a Duna-híd, M6 és M8 gyorsforgalmi utak megépítése, mellyel a térség az ország vérkeringésébe kapcsolható. Ezen elem megvalósulására épít a környezeti adottságokat kiaknázó közforgalmú kikötő és logisztikai központ kialakítása, mely ezen túl nagymértékben kötődik a gazdasági racionalitáshoz és az EU szemléletmódban visszatükröző olcsó, környezetkímélő szállítási módok élénkítéséhez is.

A közepesen szennyezett Dunaújváros és kistérség környezeti terhelésének csökkentése és az ezekhez kötődő intézkedések szintén az EU, az ország, a régió a megye és a kistérség együttes érdekéből fakadnak, hiszen az életkörülmények javítása csak tiszta környezetben képzelhető el, illetve a szennyezés globális hatás, nem korlátozódik területi elhatárolódásra. A környezetvédelem tekintetében új elemként jelent meg a lassan országos problémaként jelentkező biológiai allergének (pl. parlagfű) okozta terhelések visszaszorítása.

Ezek alapján az Infrastruktúra, környezetvédelem fejlesztési területen a stratégiai küldetés az alábbiakban fogalmazható meg:

„Tervezett és tudatos környezetgazdálkodással és infrastruktúrafejlesztéssel, a gazdaság versenyképességét és a kistérség lakosságának komfortérzetét növelni.”

A küldetés megvalósítása érdekében az alábbi prioritásokra szükséges Intézkedések, operatív programok kidolgozása:

1. *Infrastruktúra és környezetvédelem*

1.1. *Közlekedéshálózat korszerűsítése, fejlesztése*

1. Vasúthálózat fejlesztésének, korszerűsítésének az elősegítése

A kistérség úthálózat korszerűsítése és a megvalósuló közútfejlesztés hatásaként létrejövő központok a vasúthálózat korszerűsítését kívánják. Ennek érdekében a meglévő vasúthálózat korszerűsítése és új pályaszakaszok építése a cél.

2. Közúthálózat fejlesztésének, korszerűsítésének az elősegítése

A kistérség jövője és gazdasági élénkítése szempontjából kiemelkedő jelentőségű a Duna-híd, az M6 és M8 gyorsforgalmi utak mielőbbi megvalósulása.

3. Vízi közlekedés fejlesztésének elősegítése

A Duna, mint VII. Helsinkifolyosó és a közúti, vasúti csomópont, illetve a kistérség országban való elhelyezkedése megköveteli a környezetbarát vízi szállítás jelentős élénkítését. Ennek megfelelően kiemelkedő cél egy országos közforgalmú kikötő és logisztikai központ építése.

4. Légi közlekedés fejlesztésének az elősegítése

A gyors elérhetőség kulcsa a légi közlekedés. Ennek megfelelően a kistérségben található repülőteret fejleszteni kívánjuk. A fejlesztés kihathat a sportturizmus élénkülésének irányába is.

1.2. *Közműhálózat mennyiségi és minőségi kínálatának bővítése*

A kistérség közműhálózat fejlesztésében a kistérség lakossági és ipari közműellátottságának fejlesztésén túl kiemelt kérdés a betelepülő új vállalkozások közműkiszolgálása. Itt jelentős előnyünk lehet a szinte korlátlan villamos energiakapacitás kiépíttessége.

A közműhálózat fejlesztés egyik nem hagyományos elemeként a távközlési adatátviteli közművek, szolgáltatások fejlesztése is meg kell, hogy jelenjen, mivel a kistérség Információs társadalomba való csatlakozása területén jelentős lemaradásokkal bírunk.

1.3. Környezetvédelem

1. Levegővédelem

A levegővédelem területén a hagyományos ipari és közlekedési levegőterhelés csökkentésén túl feladat a biológiai allergének visszaszorítása is.

2. Víz-és talajvédelem

A víz- és talajvédelem a hagyományos hulladék elhelyezésből származó talajvédelmen és szennyvízhálózaton, szennyvíztisztításon túl nem hagyományos elemeket is tartalmaz, mint pl. az erdővédelmet. Ez az erdővédelem a vidékfejlesztés és mezőgazdaság fejlesztési területéhez szorosan köthető, hiszen, mint intézkedés ott is megfogalmazható. Hatásaként új mezőgazdasággal rokon foglalkoztatási területek alakulhatnak ki.

3. Hulladék-gazdálkodás

A hulladékgazdálkodás területén igen nagy változást fog jelenteni az EU csatlakozás. Előírássá fog válni a keletkező hulladék feldolgozása olyan szintig, hogy a keletkező hulladék mennyiségének 10 %-a lehet végső hulladék, a további 90%-ot újra kell hasznosítani. A kistérségben már eddig is jelentős acél és papírhulladék feldolgozás van jelen, illetve elmondható, hogy az ipari termelésből származó hulladékokra a DUNAFERR folyamatosan tovább feldolgozó ágakat épít. Ezen bázisra építve szükségesnek látszik egy új hulladékgazdálkodási terv készítése, mely már magába foglalhatja a szelektív gyűjtést vagy szelektálást, illetve a keletkező lakossági, ipari hulladékok tovább feldolgozását, adott esetben környezettechnológiai klaszter létrehozását.

4. Zajvédelem

A zajterhelések között egyre nagyobb szerepet játszanak a közlekedési zajkibocsátások. Ennek megfelelően kell olyan intézkedéseket kidolgozni, melyek az ipari és közlekedési zajkibocsátásokat vagy azok hatásait csökkentik. Itt szintén kapcsolódási pont alakulhat ki az előző pontokban már említett erdőgazdálkodással.

5. Energiagazdálkodás

A kistérségben már megjelent az alternatív, környezetbarát energiatermelés szélerőművek formájában. Ezen folyamatot a lehetőségek határáig folytatni kell. Szintén ilyen feladat az energiaveszteségek csökkentése, így pl. az országosan is támogatott hőszigetelési program támogatása.

Új témaként jelenhet meg a keletkező hulladékok továbbfeldolgozását célzó hulladék-hasznosító erőművek létrehozása, mely a jelenlegi iparvállalatokhoz és energiafelhasználásokhoz igen kedvezően hozzásimítható mind környezet, mind foglalkoztatási szempontból, illetve illeszkedik az előző pontokban említett környezettechnológiai klaszter gondolatához.

6. Természetvédelem

A természetvédelem területén kiemelkedő feladatként és több fejlesztési terület peremfeltételként fogalmazható meg a Duna-parti mellékágrendszerek rekultivációja. Ezen kívül fontos feladat a kistérség természetvédelmi területeinek és természeti adottságainak védelme, ápolása.

7. A környezet-gazdálkodás kistérségi intézményesülése

Mivel a környezeti szennyezések csak az esetek igen kis részében lokálisak, jellemzőbb a kiterjedt hatás, így mindenképpen szükségesnek látszik, hogy környezet-gazdálkodási feladatokat kistérségi szinten kezeljük. Ennek megfelelően monitoring rendszereket kell bevezetni. A kiterjedt kezelésre vonatkozó szándék teljesen analóg az előző pontokban felvetett klaszterek gondolatával.

4.2. Gazdasági versenyképesség fejlesztése

A kistérség jelenlegi gazdasági állapota nagyrészt kimerítette fejlődési tartalékait, új hajtóerőkre van szükség. Máig jellemző a kistérség gazdaságára a DUNAFERR túlsúlya, az erre épülő gazdasági monokultúra, ami a jelen acélipari válságot tekintve az egész térség gazdasági összeomlásának veszélyét hordozza magában.

Ennek megfelelően a stratégia ezen fejlesztési területének egyik legfőbb eleme, hogy a többi fejlesztési területekkel szinergiát alkotva feloldja a monokulturális jellegből adódó korlátokat, élénkítse a jelenleg DUNAFERR-hez kötődő kis és középvállalatokat, segítse ezek önálló gazdasági szereplését, illetve a térség kiváló adottságainak kiaknázásával gazdasági stabil, hosszú távú növekedést indítson el. A térség adottságainak fejlesztésével

kiemelt feladat a vállalkozói tőke minél hatékonyabb bevonása, melynek alapfeltétele a vállalkozói, befektetői fogadókészség erőteljes, folyamatosan megújuló fejlesztése.

A vállalkozói, befektetői tőke célirányos felhasználásával, az adottságok minél teljesebb kihasználásával és fejlesztésével a térség gazdasági szerkezetére jellemző monokulturális jelleget fel kell számolni, új iparágakat kell létrehozni.

A térségi adottságokat tekintve igen fontos, hogy magas hozzáadott értékű vállalkozásokat kell megcélozni, illetve a kistérségi együttműködés és a négy régió határán történő elhelyezkedés kiaknázásával olyan klaszterizáció fejlődhessen ki, mely a kistérségen túl a megye, a régió és az ország érdekeit is szolgálja. Ezen klaszterizáció jelenleg elsősorban a környezet-technológia, informatika és acélipar területén látszik, a térségi adottságokra és előnyökre építve, megvalósíthatónak.

A kistérség sajátosságaiból fakadó erősségekre építve Kistérségi Kompetencia Központ létrehozásával az adott területen piaci vezető szerep elérését tűzzük ki célul. A központ kutatási, fejlesztési, gyártási, szolgáltatási tevékenységei köré nagyszámú vállalkozás vonható be a tartós, biztos megélhetés biztosításával.

A vállalkozások háza létrehozásával sokszínű tevékenységet végző kis-, középvállalkozás számára biztosítunk fejlődési, piacra való betöréshez szükséges támogatási segítséget.

További kiemelkedő lehetőség jön létre az igen kedvező földrajzi elhelyezkedés kihasználására a megvalósuló közúthálózat fejlesztésével, amelyek által a térségben olyan közúti, vízi, vasúti csomópont jön létre, mely az ország középpontjában, egyéb infrastrukturális lehetőségekkel (energia, anyagmozgató kapacitás, és kultúra és alkalmas területek), és alkalmas humán erőforrással (ország egyik legnagyobb vasúti áruforgalma, iparok jelentős anyagmozgatása, áruforgalomhoz kötődő logisztikai szakembergárda, kikötői, hajóirányítói tapasztalat) támogatottan országos szintű logisztikai központ kialakítását teszi lehetővé. A kedvezőséget növeli a világméretben elvárt környezetbarát szállítási módok alkalmazása, melyet a területi adottságokkal összevetve, a VII. számú Helsinki folyosó kiaknázásával, országos közforgalmú kikötő megvalósítását és gazdaságos működtetését teszi lehetővé.

Kiemelt kérdéskörként jelenik meg a közeli EU csatlakozás által jelentősen változó elvárás és prioritási rend, melyre fel kell készülni. Ez a jelenlegi helyzettel egybevetve igen erős térségi elmaradottságként mutatja az Információs társadalom, elektronikus kommunikáció hiányát, melynek hosszú távú lemaradása a befektetőket elriaszthatja. Az Információs társadalomra építve új vállalkozási ágként jelenhet meg az adatgazdálkodás, információmenedzselés, mely a fejlett gazdasági területeken kiemelt elvárás.

Igen fontos kérdéskör a kistérség agráriparának, mezőgazdasági fejlődésének további sorsa. Itt számolnunk kell a közútfejlesztéssel Duna-híd megépülésével a Duna túloldalán található igen erőteljesen agráriparra épülő területek igényeivel is, illetve az EU csatlakozással járó agráripari kvóták megjelenésével. Ennek megfelelően a mezőgazdasági termelésben a mennyiségi termelés helyett a minőséget és a helyi adottságok kihasználására épülő gazdaságosságot célozzuk meg. Ez várhatóan a termelt termékféleségek számának csökkenésével jár, illetve felveti a mezőgazdaságban foglalkoztatott létszám csökkenési kérdéseit. Ezek kezelésére a kistérség adottságait alapul véve folyamatos feladatunk, hogy keressük azokat a mezőgazdasághoz közel álló lehetőségeket, melyek a térség arculatát, eltartó képességének növekedését és életszínvonal javulását szolgálják. Az itt megjeleníthető területek közt jön szóba az erdőgazdálkodás, turizmus, hal és vízgazdálkodás, élelmiszeri feldolgozóipar és állattartás, vadgazdálkodás lehetősége.

Ezek alapján a Gazdasági versenyképesség fejlesztési területen a stratégiai küldetés az alábbiakban fogalmazható meg:

„A kistérség gazdasági versenyképességének és teljesítményének növelése és a „több lábbon állás” lehetőségének megteremtése.”

A küldetés megvalósítása érdekében az alábbi prioritásokra szükséges Intézkedések, operatív programok kidolgozása:

2. Gazdasági versenyképesség

2.1. Térségi adottságok erőteljes fejlesztése

A térségi adottságok közül elsőként az ország szívében, a közúti, vasúti és vízi közlekedési csomópontban való elhelyezkedés kihasználása és ezen lehetőségek erőteljes fejlesztése áll. Az infrastruktúra fejlesztési terület közúthálózat fejlesztésével analóg módon itt is megjelenik a Duna-híd, M6, M8-a gyorsforgalmi út fejlesztése, illetve az országos közforgalmú kikötő és logisztikai központ kialakítása, a vízi szállítási lehetőségek minél teljesebb kiaknázása.

Ezen túl adottságaink kihasználásaként kell még megemlíteni a helyi oktatóbázisokon kialakítható K+F tevékenységek fejlesztését, ezáltal az

innovációs potenciál növelését, illetve a térség által erőteljesen és dinamikusan fejlesztendő informatikai infrastruktúra fejlesztést.

2.2. A térség gazdasági szerkezetének kiegyensúlyozása, átalakítása

A prioritás fő mozgatórugója a DUNAFERR-hez köthető monokultúra váltás. Itt kell mindazon gazdasági versenyképességgel összefüggésben lévő intézkedésnek megjelenni, melyek a változásokra direkt hatást fejthet ki, így a szolgáltató szektor DUNAFERR-től való elszakadásának, piacképesé válásának segítése, a befektetői szándékok összehangolása. Ezen túl az infrastrukturális fejlesztések helyi gazdaságélénkítésének biztosítása kell, hogy megjelenjen.

További kiemelt feladat, hogy a klaszterizációs lehetőségeket kihasználjuk.

A Kistérségi Kompetencia Központ létrehozásával olyan gazdasági potenciál kerül létrehozásra, amely a monokultúrális szerkezet feloldásában vezető szerepet tölthet be.

2.3. Befektetési lehetőségek javítása és azok fogadása

Ezen összetett prioritás szorgalmazza a kistérség befektetői megítélésének fejlesztését. Ennek megfelelően itt jelenik meg a kistérségi marketing, a befektetők összehangolt és kiemelt fogadásának feladatköre.

Ezen túl ezen prioritás öleli fel a közpénzekben megvalósuló beruházás-élénkítés fejlesztését, és a befektetői igényeknek megfelelő területek, környezetek kialakítását.

2.4. EU csatlakozással kapcsolatos tevékenységek folyamatos fejlesztése

Az EU csatlakozás nem csak a humán erőforrásnak, hanem a vállalkozásoknak, befektetőknek, intézményeknek is jelentős kihívást és egyben lehetőséget jelent. Változni fognak a közigazgatási formulák, de mindenképpen jelentős változásokon fog átesni az információ szolgáltatás, napi kapcsolattartás, ügyintézés, illetve a forráselnyerés és felhasználás területe. A projekt tervezés és projekt menedzselés területén meglévő hiányosságok felszámolására erőforrásokat kell mozgósítani. Ezen területek előre felkészült tudatos segítségével a meglévő vállalkozások fejlődési esélye jelentősen javul, a külföldi befektetői megítélés kedvezőbbé válik.

4.3. Humánerőforrás fejlesztés

A helyzetvizsgálatból látható, hogy a térség munkaerőforrását mennyiségi csökkenés fogja jellemezni már középtávon. A bővülés alapja – a bevándorlást nem tekintve – az inaktív erőforrások munkába vonása, az aktív munkavállalók ismeret és képesség fejlesztése, alkalmazkodó képességének növelése, egészségi állapotának javítása lehet.

Ezeket túlmenően kiemelt problémaként jelenik meg a kistérség elöregedése és ezen hatás mentén a rekreációt szolgáló intézményrendszerek, kulturális és szórakozó helyek, kistérségi életvitel és aktivitás, illetve innováció leépülése. Ezzel együtt, ennek halmazati hatásaként a fiatal értelmiségi munkavállalók térségből való elvándorlási hajlama fokozódik, mely egy egyre erősebb, egymást élénkítő hatást válthat ki.

A humán erőforrás térségben tartása és a kistérség humán erőforrásának, innovációjának jelenleg még kistérségi előnyként való megjelenésének megőrzése, fejlesztése peremfeltétele a gazdasági stabilitás fenntartásának, a gazdasági fejlődés megindításának.

Ennek megfelelően a humán erőforrás fejlesztési területe alapvető cél, hogy a kistérség jelenlegi és jövőbeni munkavállalói kapacitása, színvonala a gazdasági igényeknek megfeleljen, vagy könnyen, gyorsan megfelelővé tehető legyen.

E célok elérése érdekében kiemelten kell kezelni a jelenlegi munkavállalók, humán erőforrás adottságok megőrzését és a gazdasági változásoknak való megfelelést, új gazdasági igényekhez való igazítását. Adott személyre lebontva ez több esetben a többszöri munkanélküliség és újrakezdés követelményét hordozza magában, melynek kezelésére, negatív, káros hatásainak minimalizálására és a folyamatos megújulási lehetőség biztosítására fel kell készülnünk.

További feladatunk, hogy az EU csatlakozással együtt járó követelményrendszer változásra a humán erőforrást megtestesítő térségi munkavállalókat folyamatosan felkészítsük, illetve szorgalmazzuk mindazon életszínvonalbeli, kulturális, szociális és szórakoztatási fejlődést, változást, melyek a betelepülő gazdaság, idetelepülő kultúra igényeire épülnek.

A humán erőforrás folyamatos megújítási képességének elérésére, az élénkülő gazdasághoz igazodó folyamatos fejlődési igényének biztosítására olyan képzési centrummá kell válnunk, mely a kistérség lakosságán és határain túlról is ide vonzza azokat a fiatalokat, értelmiségieket, akik a kistérség jövőbeni szellemi bázisát és jól képzett munkavállalói rétegét fogják képezni.

Ezen képzési centrumra építve pezdíteni kívánjuk a kistérség életét, és a fejlődő oktatási lehetőségekkel ide vonzott fiatalok fogyasztásával élénkíteni kívánjuk a gazdaságot.

Ezek alapján a Humán erőforrás fejlesztési területen a stratégiai küldetés az alábbiakban fogalmazható meg:

„Tervezett és tudatos humán erőforrás fejlesztéssel, ezzel a tevékenységgel indukált társadalmi és gazdasági változásokkal elérni a kistérség lakosságának testi-lelki-szociális jólét fejlesztését”

A küldetés megvalósítása érdekében az alábbi Prioritásokra szükséges Intézkedések, operatív programok kidolgozása:

3. Humán erőforrás fejlesztés

3.1. Foglalkoztathatósági és foglalkoztatási lehetőségek fejlesztése

Foglalkoztathatósági és foglalkoztatási lehetőségek fejlesztése magába foglalja a gazdaság igényeihez alkalmazkodó oktatási, képzési rendszerek működtetését, a gazdaság által igényelt szaktudások megteremtésének minél teljesebben megfelelő képzési technikák alkalmazását.

Ezen túlmenően igen fontos feladat, hogy megakadályozzuk a fiatal pályakezdők munkából való kirekesztődését.

További feladat, hogy a térségben, a gazdasági váltással kapcsolatban felszabaduló munkaerő újrakezdését zökkenőmentesen, a gazdaság és a humán értékek sérülése nélkül biztosítsuk.

Itt jelenik meg célként a versenyképes tudással bíró társadalom megteremtése.

3.2. Fenntartható fejlődés a foglalkoztatási struktúra fejlesztésében

A prioritás fő célja, hogy a humán erőforrásba fektetett tőke megtérülése növekedjen. Ennek megfelelően a változáskezelési készségek és az innovatív foglalkoztatási lehetőségek, a részmunkaidős rendszerek, a távmunka és egyéb lehetőségek kiaknázása, megteremtése, fejlesztése áll a prioritás központjában.

3.3. Esélyegyenlőség biztosítása

Az esélyegyenlőség biztosításával többlet gazdasági és humán erőforrásokat kívánunk felszabadítani. Itt elsősorban a rehabilitációs foglalkoztatás és a munkanélküliségből aktív munkavállalóvá válás és a nemek, nemzetiségek, korosztályok esélyegyenlőségének, gazdasági racionalitásokon és megtérüléseken alapuló fejlesztését kívánjuk kezelni.

3.4. Szociális ellátórendszer és egészségfejlesztés

A szociális ellátórendszer és egészség fejlesztésével el kívánjuk érni, hogy a kistérségben lakók számára meghatározó értéké váljon az egészség. Ezen értékből térségi tőke, előny keletkezik, mely a kistérségnek, a kistérség lakosságának és a kistérség gazdasági szereplőinek egyaránt hasznos, míg a befektetői szándékot javítja.

3.5. Humánerőforrás kezelést szolgáló intézményrendszer fejlesztése

Az intézményrendszer fejlesztésének célja az innováció alapú humán szakértelem és tervező – végrehajtó – ellenőrző – értékelő rendszer fejlesztése és fenntartása.

A prioritásban kiemelt szerephez jut a Dunaújváros-iskolaváros program, mellyel a fiatal értelmiségi rétegre épülő innováció, életvitel, és gazdasági növekedés egyaránt fejleszhető.

4.4. Idegenforgalom-turizmusfejlesztés

A térség „egy lábón állását” oldhatja, ha a meglévő adottságokra építve, a Mezőföldben és a Duna folyóban gondolkodva új gazdasági húzó erőt épít ki a kistérség.

Ennek megfelelően a könnyű megközelíthetőséget és a Duna természeti szépségeit, várhatóan jelentősen javuló vízminőségét kiaknázva jelentős mértékű vízi vagy vízközei turizmus építhető ki. A vízközei turizmus megvalósításához a Duna mentén található kistérségek összefogása szükséges.

Ezen turisztikai vonzerőre építve a térségben a helyi adottságokra épülő turisztikai termékeket kell kifejleszteni, melyek egymás közti átjárhatóságával el kell érni, hogy ne az átmenő, turisztikai tranzit sajátosságok, hanem a több napig, esetleg hetekig való itt tartózkodás legyen a jellemző. Ennek megfelelően a falusi turizmus jelentős fejlődését kell megvalósítani.

A falusi turizmus továbbfejlesztését szolgálja a turisztikai programok kistérségű szinten vagy azon is túlnyúló összehangolása, mivel elmondható, hogy a kistérség nem rendelkezik olyan turisztikai vonzerővel, ami a térségben magától jelentős turisztikai forgalmat lenne képes előidézni.

A kistérség egészét tekintve turisztikai szempontból az iparosodott területek igen erős hátrányban vannak, az ott megvalósuló környezetszennyezés miatt. Itt jelentős előrelépést jelenthet az üzleti és konferencia, illetve tanulmányi turizmus aktív fejlesztése. Ezenkívül komoly vonzerővel bír a DUNAFERR, mint ipari turisztikai látvány.

Foglalkoztatási szempontból igen jelentős előrelépést testesíthet meg a mezőgazdaság csökkenő létszámának turisztikai célú átforgatása.

Ezek alapján az idegenforgalom, turizmusfejlesztési területen a stratégiai küldetés az alábbiakban fogalmazható meg:

„Az idegenforgalom és a turisztika adottságainak és értékeinek hasznosításával növelni a város és térsége vonzerejét, bővíteni a szolgáltatási és foglalkoztatási kapacitását, javítani a kistérség turisztikai arculatát”

A küldetés megvalósítása érdekében az alábbi Prioritásokra szükséges Intézkedések, operatív programok kidolgozása:

4. Idegenforgalom

4.1. A kistérségi Duna-part vízi és víz közeli turizmus lehetőségeinek fejlesztése

A kistérségi adottságok közt kiemelkedőek a Duna adta lehetőségek. Ezen lehetőségek kiaknázása kiemelt cél. A minél teljesebb kihasználása csak a kistérségi szereplők és adott esetben ennél szélesebb kör együttműködésével érhető el.

4.2. A falusi turizmus lehetőségeinek bővítése és kihasználása

Az országosan elismert és támogatott program a kistérségben is több kiaknázatlan lehetőséget rejt magában.

4.3. A kerékpáros és lovas turizmus népszerűsítése, speciális turisztikai termékek és infrastruktúra fejlesztése

A helyi adottságokra már fejlődésnek indult kerékpáros, lovas, sport hagyományok turisztikai terméké váló alakításával a térségi turistaforgalom jelentősen növelhető, a kistérség vonzereje emelhető.

4.4. Az üzleti és konferencia turizmus lehetőségeinek kihasználása, bővítése

A kistérség monokultúra és közútfejlesztési innovációja jelentős érdeklődést válthat ki az ország különböző területein, esetleg határainkon túl is. Ezen érdeklődés az üzleti, konferencia turizmus lehetőségének kiaknázását rejti magában, melyhez a kistérség egyéb adottságai megfelelőek.

4.5. A kistérségi idegenforgalmi marketing intézményesítése

A kistérség jelentős gyengesége a marketing szemléletmód hiánya, a kistérséghez és elsősorban Dunaújvároshoz kötődő alaptalan megítélések. Ezen gyengeséget csak tudatos marketing munkával lehet megszüntetni.

4.5. Vidékfejlesztés fejezet

A kistérség egységét, integritását a vidék erőteljes fejlesztése jelentheti. Dunaújváros csak egy erős és fejlett kistelepülés hálózattal állhat új fejlődési pályára.

Ebből fakadóan cél, hogy a települések elérhetősége az igényeknek megfelelően javuljon. További fontos feladat, hogy a vidéki gazdasági ágazatok infrastruktúra fejlesztéseit a helyi adottságokkal összehangolva, az adottságoknak megfelelő termékszerkezetet alakítsunk ki.

A megfelelő termékszerkezet elérése érdekében a kistérség vidéki gazdaságainak termék és terményszerkezetét össze kell hangolni, és optimális szinten együttműködést kell megvalósítani.

Elérendő cél, hogy a helyi termelés és helyi felhasználás kistérségi szinten minél jobban lefedje egymást.

A vidékfejlesztés egyik kiugró lehetőségeként jöhet szóba az országos szintű logisztikai központ létrejötte, így az áruk begyűjtésének és elosztásának helyi szinten való megvalósulása.

A vidéki mezőgazdasági fejlődésre serkentően hathat a Duna-hí és M8-as gyorsforgalmi úthálózat kapcsán létrejövő túloldali mezőgazdasági ágazatokkal való szorosabb együttműködés, tapasztalat és tudáscsere, melynek hatásaként akár agrárgazdasági innovációs központ is létrejöhet. Ezt szorgalmazza az egyes országrészekben található agrárinnovációs központok közelsége, kialakulóban lévő kistérségi csomópontja.

Ezek alapján a Vidékfejlesztés fejlesztési területen a stratégiai küldetés az alábbiakban fogalmazható meg:

„A vidék gazdasági felzárkóztatása, a több szektor feltételeinek a megteremtése.”

A küldetés megvalósítása érdekében az alábbi Prioritásokra szükséges Intézkedések, operatív programok kidolgozása:

5. Vidékfejlesztés

5.1. A mezőgazdaság ágazatainak fejlesztése

A gazdasági ágazatok fejlesztése magába foglalja a kistérség földtulajdonviszonyainak további tisztázását, korszerűsítését, manufaktúrák betelepülésének, kifejlődésének támogatását. Ezen túl ide tartozik a begyűjtési-elosztási módok korszerűsítése is, mely szorosan köthető a logisztikai központ gondolatához. További kiemelkedő feladat a kistérség termékszerkezetének optimalizálása, tájspecifikus ökotermékek kialakítása, az EU piaci igényeihez való minél teljesebb megfelelés.

A nem hagyományos mezőgazdasági funkciók, mint pl. az erdőgazdálkodás, halászat a környezetvédelem, a turisztika és gazdasági versenyképesség fejlesztési területnél megfogalmazottak szerint jelentős kiugrási lehetőséget jelentenek.

5.2. A mezőgazdaság belső és külső feltételrendszerének a fejlesztése

A mezőgazdaság külső feltételrendszerét a helyi adottságok figyelembe vételével kell fejleszteni. Ennek megfelelően jelenleg alacsony szinten van kiaknázva a Duna közelsége miatti relatív olcsó öntözési lehetőség, illetve a kistérségben található innováció agrár-innováció szakterületével való kiegészítése.

5.3. Agrár befektetések elősegítése

A helyi optimális termékszerkezet kialakításán és a kistérségben a leggazdaságosabban vagy kizárólagosan előállítható termékek piaci helyzetének stabilizálásához igen fontos peremfeltétel az aktív reklám és a marketing tevékenység. Itt az agrár termelés és helyi fogyasztás egyensúlya, a kistérségi identitástudat megteremtődésével biztos agrárpiacot jelenthet. A befektetések aktivitását fokozhatja a kistérségi agrárszektor együttműködésen és szaktanácsadáson alapuló pályázati forráselnyerési képességének növelése, mely több fejlesztési területnél megjelenő prioritáshoz is köthető.

5.4. Kulturális örökség megőrzése

A kistérség településeinek szövetségi identitásának alapjait a települési identitási alapok megszilárdításával teremthetjük meg. A kultúra, mint érték a vidékfejlődésének indító paramétereit szabja meg, ezért megőrzése, további gazdagítása kiemelt térségi feladat.

4.6. Partnerség

A partnerség minden intézkedés alapja. A legjobb módszer a támogatások hatékony felhasználásának, a kedvezményezettekben keresztül a célcsoport elérésének.

A kistérségi megvalósulását tekintve kiemelt célként jelenik meg a kistérségben található önkormányzatok és egyéb szervezetek cél és feladat és funkció összehangolása. Itt jelenleg komoly gondot okoz az, hogy minden egyes település szeretne minden egyes funkcióban előre lépni, így az adott funkció, feladat vagy befektető elnyerése érdekében a másik település érdekeit sértheti.

A kistérségi szereplőknél el kell érni, hogy minden résztvevő a számára legelőnyösebb területen kívánjon előre törni, ebben a többi szereplő működjön közre, nyújtson segítséget, így az adott területek hatékonysága kistérségi szinten jelentősen javítható.

Ennek elérése az EU-s és a pályázati források elnyerésének alapfeltétele, melynek elmaradása esetén a kistérség gazdasági forrásbevonó képessége jelentősen el fog maradni az elvárttól, így a Fejlesztési terv megvalósítása és ehhez kapcsolódóan a kistérség jelenlegi monokultúra váltása nem vihető sikerre.

A kistérségi szereplők hatékony együttműködésén, partnerségén túl ki kell aknázni a kistérségek hazai és nemzetközi együttműködéséből fakadó előnyöket is, így ezen a területen is ki kell terjeszteni és javítani kell a folyamatos kapcsolattartást.

Ezek alapján a Partnerség fejlesztési területen a stratégiai küldetés az alábbiakban fogalmazható meg:

„A kistérség kifelé és befelé irányuló tevékenységét teljességgel átható partnerségi viszonyok és tevékenységek kialakítása a növekvő kistérségi teljesítmények elérése érdekében”

A küldetés megvalósítása érdekében az alábbi Prioritásokra szükséges Intézkedések, operatív programok kidolgozása:

6. Partnerség

6.1. Kistérségi partnerszervezetek, egyesülések, létrehozása és fejlesztése

A kistérség monokultúra változásával kapcsolatban, annak kezelése több olyan kistérségi szintű intézmény meglétét igényli, mely a változásokkal prognosztizálható jelentős munkaerő piaci mozgásokat a társadalmi béke és szociális színvonal megőrzése mellett biztosítja. Ezen szervezetek fő feladata a

kistérségi érdekek ütköztetése, konszenzuson alapuló közös állásfoglalások kialakítása.

6.2. Kistérségi partnerségi tevékenységek fejlesztése

A várható fenyegetettségek elkerülése és a gazdasági növekedés megteremtése érdekében több olyan kistérségi szintű koordinációs feladat jelenik meg, melyek a kistérségi optimum elérését szolgálják. Ezen sokszor még csak igény vagy a helyi innováció által "kitermelt" tevékenységeket a kistérségi szereplők bevonásával fejleszteni kell.

6.3. A kistérség, mint önálló intézmény partnerségi kapcsolatainak, tevékenységének fejlesztése

A kistérség tudatos gazdasági fejlődésének alapja, a kistérségi szinten való külső kommunikáció megjelenése. Ezen külső kommunikáció élénkülését szorgalmazza a prioritás.

6.4. A kistérségi tudat erősítése

A kistérségi tudat kialakulása és fejlesztése mindenképpen a kistérség alapvető érdeke. A tudatformálást a kistérségben lakók döntéseikbe, helyi folyamatokba, fejlesztéseikbe való minél aktívabb bevonásával kívánjuk megvalósítani.

4.7. Civil kapcsolatok fejlesztése

A kistérségi partnerségi kapcsolatok hatásossága érdekében külön, kiemelten kell foglalkoznunk a civil szervezetek helyzetének javításával, feltételeik javításával. Partnerségi kapcsolatok kiépítése azonos minőségű teljesítményeket produkálni képes szervezetek között lehetséges. Ezért a partnerséghez szükséges lehetőségek megteremtése mellett ma a kistérségben a szakmai felzárkóztatás programját is el kell indítani.

Ezek alapján a civil kapcsolatok területén a stratégiai küldetés az alábbiakban fogalmazható meg::

„A kistérség gazdasági, szociális, kulturális, egészségügyi, oktatási, fejlesztési teljesítményeinek fokozása a civil szféra teljesítményének növelésével, fejlesztésével, és rendszerbe állításával.”

7. Civil kapcsolatok

7.1. A civil szervezetek érdekérvényesítő, döntés-befolyásoló tevékenységének fejlesztése

A kistérségi döntési, megvalósítási mechanizmusok hatékonyságára intenzifikáló hatást fejthet ki egy aktív, szakmailag felkészült civil szektor aktivitása. Ennek a feltételét megteremteni, a döntési mechanizmusok hatékonyságát növelni halaszthatatlan feladat.

7.2. A civil szervezetek projekt menedzselő képességének fejlesztése

A civil szervezetek a gazdasági, társadalmi, kulturális területeken nagymérvű forrásvonzó, forrásmegkötő potenciállal rendelkeznek. Ezek a források a Kistérségi Fejlesztési Terv megvalósítása szempontjából rendkívül jelentős szerepet játszhatnak.

7.3. A civil szervezetek értékeinek, teljesítményeinek kistérségű szintű hasznosításának fejlesztése

A kistérség gazdasági, szociális, kulturális, egészségügyi, oktatási, fejlesztési teljesítményeinek fokozása a civil szféra teljesítményének rendszerbe állításával.

4.8. Kistérségi marketing és kommunikáció

A Fejlesztési Terv új elemeként kap hangsúlyt a kistérségi marketing és kommunikáció területe. A szakmai szervezetek, a lakossági erőforrások bevonása ebbe az átfogó fejlesztési munkába a program szempontjából létkérdés. Emellett a befektetett energiák egyéb területen való megtérülését is elő kell segítenünk: pl. kistérségi imázs. Ennek hangsúlyozása indokolta a feladat fejlesztési tervbe való beemelését.

Ezek alapján a kistérségi marketing és kommunikáció területén a stratégiai küldetés az alábbiakban fogalmazható meg:

„Az EU csatlakozást követő lehetőségek hatékony kihasználását, a kistérségek közötti vezető szerep megszerzését előkészítő, biztosító tevékenység fejlesztése a marketing-, és a hiteles kommunikáció területén.”

8. Kistérségi marketing és kommunikáció

8.1. A Kistérségi Társulás kommunikációs tevékenységének fejlesztése

A kistérségi teljesítmények növeléséhez szükséges kistérségi identitás, a partnerségi viszonyok fejlesztéséhez szükséges a kistérségi stratégiák alapján

megfogalmazott és megfelelően hatékony csatornákon közvetített aktív kommunikáció.

8.2. A Kistérségi Társulás döntés előkészítő rendszerének fejlesztése

A döntési folyamat kommunikációjának megtervezése, és kivitelezése, hatásosságának mérése, a szükséges korrekciók beépítése számottevően növeli a bevonható humán erőforrás mennyiségi és minőségi mutatóit. A fejlesztési folyamatok így válnak „kistérségiékké”, így kerülhetnek ki valamely politikai erő dominanciája alól.

8.3. Kistérségi marketingterv elkészítése és megvalósítása

Egy olyan térségi marketingterv elkészítése és megvalósítása, amely

- kialakítja a korábbi sztereotípiákat meghaladó új vonzóbb imázst,
- javítja a térség ismertségét mind országos, mind pedig európai szinten,
- segíti a térségi szereplők arculatainak összehangolását, ezzel új minőséget teremt,
- növeli a térség turisztikai vonzerejét,
- elősegíti a kistérségi tudat és kötődés erősödését a térség lakosságában,
- javítja a térségben lévő vállalatok versenyképességét,

és ezáltal új lakosokat, befektetőket, illetve turistákat vonzz a területre, amely elősegíti a térség fejlesztését.

4.9. Finanszírozás

Az intézkedések kivitelezéséhez pénzre van szükség, akkora mértékben és olyan ütemben, ahogy azt az elindított intézkedések megkívánják. A tervezés, a monitoring és az értékelés a cél kitűzéstől a megvalósulásig olyan tevékenységek, mely további források megszerzését segítik elő.

Ezek alapján a Finanszírozás fejlesztési területen a stratégiai küldetés az alábbiakban fogalmazható meg:

„Tervezett és tudatos finanszírozási tevékenységgel hatékonyan támogatni a kistérség fejlődését.”

A küldetés megvalósítása érdekében az alábbi Prioritásokra szükséges Intézkedések, operatív programok kidolgozása:

9. *Finanszírozás*

9.1. *Finanszírozást támogató intézményrendszer fejlesztése*

A finanszírozási források mind teljesebb kiaknázása megköveteli a kistérség forrásmenedzsment szaktudásának folyamatos bővítését.

9.2. *Belső erőforrások aktiválása*

A belső erőforrások aktiválása tekintetében igen jelentős szerep hárul a kistérség önkormányzataira. A szerepvállalás a Partnerség fejlesztési területtel szoros összhangban az egyes pályázati feladatokhoz szükséges önrész biztosításában vagy kiegészítésében, illetve a helyi vállalkozói kör igényeit figyelembe vevő döntéshozatalokban, önkormányzati beruházásokban valósulhat meg.

9.3. *Külső erőforrások bevonása*

A külső erőforrásokat elsősorban az elérhető pályázati források és a külső vállalkozói, befektetői tőke jelenti. Ennek megfelelően a bevonási képesség javítása is ezen területekre koncentrálni, vagyis a pályázati tevékenységek segítése, összehangolása, illetve a befektetők összehangolt, kiemelt szintű fogadásának biztosítása, mely szorosan kapcsolódik a gazdasági versenyképesség fejlesztési területéhez.

9.4. *A finanszírozási források összehangolt bevonása és felhasználása*

A finanszírozási források összehangolt bevonása megköveteli, hogy a kistérség jövő gazdaságáról, életszínvonal és foglalkoztatás fenntartásáról és általános jövőképéről kialakult és folyamatosan aktualizált képünk legyen. E kép alapján a jöhet létre a befektetési lehetőségek prioritizálása.

További fontos feladat, hogy a megvalósult befektetések, forráselnyerések megvalósulását és hasznosulását, esetleg utógondozását külön monitoring rendszer segítse, melynek információi a jövő befektetéseinél hasznosulhatnak.

Az fejlesztési terv intézkedéseinek
kibontása
(operatív program)

I. Infrastruktúrafejlesztés és környezetvédelem fejezet

Küldetés: Tervezett és tudatos környezetgazdálkodással és infrastruktúrafejlesztéssel, a gazdaság versenyképességét és a kistérség lakosságának komfortérzetét növelni

Prioritások

1. Közlekedéshálózat korszerűsítése, fejlesztése		2. Közműhálózat mennyiségi és minőségi kínálatának bővítése		3. Környezetvédelem						
1.1.	1.2. Közúthálózat fejlesztése, korszerűsítése	1.3. Vízi közlekedés fejlesztése	1.4. Légi közlekedés fejlesztése	3.1. Levegő védelem	3.2. Víz-és talajvédelem	3.3. Hulladék gazdálkodás	3.4. Zaj védelem	3.5. Energia gazdálkodás	3.6. Természet védelem	3.7. A környezet-gazdálkodás kistérségi intézményesülése
1. Vasút korszerűsítése 2. Új pályaszakaszok építése	1. A dunaiúvárosi híd megépítése 2. Gyorsforgalmi úthálózat fejlesztése, építése 2.1. M6 gyorsforgalmi út megépítése 2.2. M8 gyorsforgalmi út megépítése 3. Főúthálózat fejlesztése, elkerülő szakaszok megépítése 4. Kistérségi jelentőségű utak építése 5. Kerékpárút-hálózat kiépítése	1. Új országos kikötő és logisztikai központ megépítésénél elősegítése 2. Kikötők fejlesztése, korszerűsítése	1. Repülőtér fejlesztés és korszerűsítés	1. Víz- és csatornahálózat fejlesztése, és korszerűsítése 2. A gázellátás további fejlesztése és korszerűsítése 3. Az elektromos hálózat korszerűsítése 4. A hír- és távközlési hálózat fejlesztése és korszerűsítése	1. Ipari hulladék-elhelyezésekből származó talajszennyeződések megszüntetése 2. Szennyvíz-közmű hálózat fejlesztése 3. Erdők védelme	1. Hulladék-gazdálkodási tervek készítése, fejlesztése 2. Integrált települési hulladékgazdálkodási rendszer megvalósítása 3. Szelektív hulladékgyűjtés megvalósítása 4. Salakhasznosítás közútépítési programokban	1. Közlekedési zajkibocsátás csökkentése 2. Ipari és szolgáltató jellegű tevékenységekől származó környezeti zajhatások csökkentése	1. Alternatív energiateljesítési lehetőségek és hőszigetelési kódok programok támogatása 3. Hulladék-hasznosító erőművek építésének elősegítése	1. Duna-parti mellékágrendszerek rehabilitációja 2. Kistérségre jellemző természetes vagy természetközeli ökoszisztémák védelme	1. Kistérségi Környezet védelmi Központ létrehozása (ÖKO-ipari park) 2. Levegőtisztosítók szennyeztetési Monitoring Rendszer létrehozása
Intézkedések										
<p>1. Biológiai allergének visszaszorítása 2. Közlekedési eredetű emisszió csökkentése 3. Ipari eredetű légszennyezett csökkentése</p>										

Intézkedés célja	Indoklás	Célcsoport	Hatás indikátor
Kapcsolódó Prioritás: 1.1. Vasúthálózat fejlesztése, korszerűsítése			
Intézkedés: 1.1.1. Vasút korszerűsítése			
A kistérséget vasúti pálya korszerűsítése a mai igényeknek és elvárásoknak megfelelően	A vasúti közlekedés szerepének növekedése várható az EU-ba való belépésünk után	A beruházók, építők és működtetők, önkormányzatok	A települések elérhetősége javul, az elérési idő csökken
Intézkedés: 1.1.2. Új pályaszakaszok építése			
Az új déli országos közforgalmi kikötő és felsőfokú logisztikai központ bekapcsolása a vasúthálózatba	Az új déli országos közforgalmi kikötő és felsőfokú logisztikai központ vasúti elérhetőségét, áteresztő képességét biztosítani kell	A beruházók, építők és működtetők, önkormányzatok	A kikötő bekapcsolása a közlekedési hálózatba
Kapcsolódó Prioritás: 1.2. Közúthálózat fejlesztése, korszerűsítése			
Intézkedés: 1.2.1. A dunaiúvárosi híd megépítésének elősegítése			
A dunaiúvárosi híd megépítésének gyorsítása, a térség logisztikai szerepének erősítése	Más hidak konkurenciát jelentenek a dunaiúvárosi hídnak, ezért minden módon segíteni kell az építkezés megindulását	A beruházók, építők és működtetők, önkormányzatok	Lakosság közlekedési komfort érzete, életminősége nő
2006	A nemzetközi és az országos forgalomba való bekapcsolódás elősegítése		

Intézkedés célja	Indoklás	Célcsoport	Hatás indikátor
M6 gyorsforgalmi út megépítésének gyorsítása, a térség logisztikai szerepének erősítése, 6-os főút tehermentesítése	Más gyorsforgalmi utak konkurenciát jelentenek az M6-nak, ezért minden módon segíteni kell az építkezés megindulását, a főváros elérhetőségének javítása	A beruházók, építők és működtetők, önkormányzatok	Lakosság közlekedési komfort érzete, életminősége nő
M8 gyorsforgalmi út megépítésének gyorsítása, a térség logisztikai szerepének erősítése, a Duna--hid funkcionalitásának javítása 2010	Más gyorsforgalmi utak konkurenciát jelentenek az M8-nak, ezért minden módon segíteni kell az építkezés megindulását, A nemzetközi és az országos forgalomba való bekapcsolódás elősegítése	A beruházók, építők és működtetők, önkormányzatok	Lakosság közlekedési komfort érzete, életminősége nő
A térségben található főúthálózat korszerűsítése és fejlesztése, mely az országos közúthálózatba való kapcsolódásunkat segíti elő	Intézkedés: 1.2.3. A főúthálózat fejlesztése A főúthálózat fejlesztése nélkül a kistérség megközelíthetősége csökken és az elmaradott térségek közé csúszhat, mivel a gazdasági szempontból nem lesz vonzó célpont	A beruházók, építők és működtetők, önkormányzatok	Lakosság közlekedési komfort érzete, életminősége nő

Intézkedés célja	Indoklás	Célcsoport	Hatás indikátor
A kistérség településeinek közötti összeköttetések megoldása 2005-től	A kistérségi utak építésével megszüntethetjük a zsáktelepüléseket, valamint javítjuk a kistérség lakosságának kapcsolattartását, főutak tehermentesítését	A beruházók, építők és működtetők, önkormányzatok	Lakosság közlekedési komfort érzete, életminősége nő
Intézkedés: 1.2.5. Kerékpárút-hálózat kiépítése			
A kistérségek települései közötti kerékpáros közlekedésbiztonságos megoldása 2004-től	A kerékpárutak segítik a kistérségen belüli közlekedést, melyre már jelenleg is nagy igény mutatkozik	A beruházók, építők és működtetők, idegenforgalmi társaságok, önkormányzatok	A kistérség lakossága egészségi állapotának, közlekedés biztonságának javulása
Kapcsolódó Prioritás: 1.3. Vízi közlekedés fejlesztése			
Intézkedés: 1.3.1. Új országos jelentőségű közforgalmi kikötő és logisztikai központ megépítésének elősegítése			
Új országos jelentőségű kikötő és logisztikai központ megépítésének gyorsítása Előkészítést követően ütemeztetten	A jelenlegi kikötő már nem fejleszthető, viszont szükség lenne egy, a jelenleginél nagyobb kikötőre, valamint egy ehhez kapcsolódó felsőfokú logisztikai központra a kistérségnek és az országnak is	A beruházók, építők és működtetők, idegenforgalmi társaságok, önkormányzatok	Lakosság közlekedési komfort érzete, ellátottsága életminősége nő

Intézkedés célja	Indoklás	Célcsoport	Hatás indikátor
Intézkedés: 1.3.2. Kikötők fejlesztése és korszerűsítése			
A dunai kis- és sporthajózás számára kikötési lehetőségek biztosítása	A dunai kis- és sporthajózás számára kikötési lehetőségek biztosítása	A beruházók, építők és működtetők, idegenforgalmi társaságok, önkormányzatok	A vízi idegenforgalomban részt vevők száma nő
Előkészítést követően ütemeztetten			
Kapcsolódó Prioritás: 1.4. Légi közlekedés fejlesztése			
Intézkedés: 1.4.1. Repülőtér fejlesztés és korszerűsítés			
A repülőtér fejlesztése, illetve korszerűsítése a térség fejlődését elősegíti	A közlekedés területén napjainkban egyre nagyobb szerepet játszik a kisebb gépekkel történő polgári repülés	A beruházók, építők és működtetők, önkormányzatok	Dunaújváros és környéke elérési ideje számottevő mértékben csökken
Előkészítést követően ütemeztetten			
Kapcsolódó Prioritás: 2. Közműhálózat mennyiségi és minőségi bővítése			
Intézkedés: 2.1. Víz- és csatornahálózat fejlesztése és korszerűsítése			
A víz- és csatorna-hálózat fejlesztése és korszerűsítése a térség fejlődését elősegíti. Igényeknek megfelelő kapacitás kiépítése, hatékonyság növelése	A kistérségben a közműellátó nyitott, és a meglévő hálózat sem mindenhol felel meg a mai követelményeknek	A beruházók, építők és működtetők, önkormányzatok	Védelmet kapó táji értékek, állat és növényfajok számának növekedése, biodiverzitás fokának növekedése
Előkészítést követően ütemeztetten			

Intézkedés célja	Indoklás	Célcsoport	Hatás indikátor
<p>A gázellátás fejlesztése és korszerűsítése a térség fejlődését elősegíti. . Igényeknek megfelelő kapacitás kiépítése, működési hatékonyság növelése</p> <p>Eelőkészítés után ütemezetten</p>	<p>Intézkedés: 2.2. A gázellátás további fejlesztése és korszerűsítése</p> <p>A gázellátás fejlesztésével javulna az itt élők életminősége</p>	<p>Intézkedés: 2.2. A gázellátás további fejlesztése és korszerűsítése</p> <p>A beruházók, építők és működtetők, önkormányzatok</p>	<p>A lakások komfortértékének növekedése</p>
<p>Az elektromos hálózat korszerűsítése a térség fejlődését elősegíti</p> <p>Igényeknek megfelelő kapacitás kiépítése, működési hatékonyság növelése</p> <p>Eelőkészítés után ütemezetten</p>	<p>Intézkedés: 2.3. Az elektromos hálózat korszerűsítése</p> <p>Az elektromos hálózat korszerűsítésével javulna az itt élők életminősége</p>	<p>Intézkedés: 2.3. Az elektromos hálózat korszerűsítése</p> <p>A beruházók, építők és működtetők, önkormányzatok</p>	<p>A lakások komfortértékének növekedése</p>
<p>A hír- és távközlési hálózat fejlesztése és korszerűsítése a térség további fejlődésében elengedhetetlen. . Igényeknek megfelelő kapacitás kiépítése, működési hatékonyság növelése</p>	<p>Intézkedés: 2.4. A hír- és távközlési hálózat fejlesztése és korszerűsítése</p> <p>A hír- és távközlési hálózat fejlesztése és korszerűsítése nélkül a gazdaság nem versenyképes</p>	<p>Intézkedés: 2.4. A hír- és távközlési hálózat fejlesztése és korszerűsítése</p> <p>A beruházók, építők és működtetők, önkormányzatok, civil szervezetek</p>	<p>Az informatikai gyakorlattal rendelkezők száma nő</p>

Intézkedés célja	Indoklás	Célcsoport	Hatás indikátor
Kapcsolódó Prioritás: 3.1 Levegővédelem			
Intézkedés: 3.1.1. biológiai eredetű allergének koncentrációjának csökkentése			
<p>A lakosság allergiás megbetegedéseinek csökkentése</p> <p>Folyamatos</p>	<p>Térségben az ipari szennyezések következtében a lakosság körében fokozott az allergén jellegű megbetegedés veszélye</p> <p>Parlagon lévő földek aránya növekedett</p> <p>A gazdálkodóknál csökken a gyomok irtása</p>	<p>Önkormányzatok, növény-egészségügyi állomások, erdészeti, mezőgazdasági gazdasági társaságok, magánszemélyek, civil szervezetek</p>	<p>Közegészségügyi költségek csökkenése, kiesett munkabérek számának csökkenése</p>
Intézkedés: 3.1.2. Közlekedési eredetű emisszió csökkentése			
<p>Főleg a településeken belül a csökkenjen a közlekedési eredetű levegőszennyezés, az által, hogy a tömegközlekedés gyalogos és kerék-páros közlekedés elsődlegességének elősegítése, településeket elkerülő utak építésével, az átmenő forgalomból származó szennyezés csökkentése, általában a helyi tulajdonban lévő közlekedési gépjárművek levegő szennyező hatásának csökkentése</p>	<p>Az emberi immunrendszer általános gyengülése, a légzőszervi megbetegedések számának és arányának növekedése, a növény és állatvilág károsodásának megelőzése</p>	<p>Önkormányzatok, tömegközlekedési szolgáltatók, lakosság</p>	<p>Levegő minőség javulása, légúti megbetegedések visszaszorulása</p>

Intézkedés célja	Indoklás	Célcsoport	Hatás indikátor
<p>Az ipari eredetű légszennyezettség csökkentése</p> <p>Előkészítés után ütemezetten</p>	<p>Intézkedés: 3.1.3. Ipari eredetű légszennyezettség csökkentése</p> <p>A térségben az ipari légszennyezés következtében növekedett a légúti megbetegedések száma. Az ipari jellegű folyamatos légszennyezés hozzájárul az immunrendszer gyengüléséhez, ezáltal az allergén jellegű megbetegedések számának növekedéséhez is. A szennyezett levegőjú környezet negatívan befolyásolja egyes befektetők telepedési szándékát. Az ide tartozó szagmissziók kedvezőtlenül hatnak a lakosság komfort- és környezetbiztonság-érzetére.</p>	<p>Vállalatok</p>	<p>Levegő minőség javulása, légúti megbetegedések visszaszorulása</p>
Kapcsolódó Prioritás: 3.2. Víz- és talajvédelem			
<p>Ipari hulladékok elhelyezéséből származó talajszennyeződések megszüntetése, ártalommentesítése a felszíni és felszín alatti vizek védelmének céljából. Az intézkedés operatív célja a Salbert sziget ártalommentesítése, a közforgalmi kikötő megvalósítás céljából</p>	<p>Intézkedés: 3.2.1. Ipari és kommunális hulladékok elhelyezéséből származó talajszennyeződések megszüntetése</p> <p>A korábban szabálytalanul illetve illegálisan elhelyezett hulladékból származó csurgalékvíz a talajvizet, ezáltal az élővizeket, fűrt kutak esetén az ivóvizet károsíthatja, továbbá az iparterület értékesíthetőségét, használati értékét csökkenti</p>	<p>Kármentesítést elvégző vállalatok, önkormányzatok, és üzemeltetők</p>	<p>Keresletnövekedés a területek iránt, környezet-egészségügyi hatás</p>

Intézkedés célja	Indoklás	Célcsoport	Hatás indikátor
<p>A felszíni és felszín alatti vizek védelme, a csatornázottság közvelítése az EU normákhoz Előkészítést követően azonnal</p>	<p>A kistérségben a közműtolló nyitott, illegális szennyvízszállítások és leeresztések, az esetlegesen meglévő tisztítóművekből a tisztított szennyvíz elvezetése környezetkárosítással fenyeget</p>	<p>Intézkedés: 3.2.2. Szennyvízközmű hálózat fejlesztése Önkormányzatok, és üzemeltetők</p>	<p>Komfortérzet növekedés Biodiverzitás növekedése fokának</p>
<p>Intézkedés: 3.2.3. Erdők védelme</p>			
<p>Erdők védelme az erózió és defláció csökkentése céljából Előkészítés után folyamatos</p>	<p>Folyó-parti erdőtürsulások védelme a löszpart-szakadások csökkentése céljából. Lejtős területeken egyéb felszíni vízfolyások, vízmosások által okozott eróziók megakadályozása. Mezőgazdasági területeken mezővédő erdősávok telepítése a defláció (szélerózió) csökkentése céljából</p>	<p>Mezőgazdasági, erdő- és vadgazdálkodási társaságok</p>	<p>Sokoldalúan hasznosítható erodált területek</p>
<p>Kapcsolódó Prioritás: 3.3. Hulladék-gazdálkodás</p>			
<p>Intézkedés: 3.3.1. Hulladékgazdálkodási tervek készítése és fejlesztése</p>			
<p>Kistérség települései között, a régióon belül a hulladékáramlási folyamatok (keletkezés, szállítás, felhasználás, deponálás) figyelemmel kísérése, tervezése</p>	<p>Hulladékgazdálkodási költségek csökkentése, kereskedelem és újrahasznosítás során többletbevételek nyérése</p>	<p>Önkormányzatok, hulladék-gazdálkodók, szolgáltatók</p>	<p>Értékesíthető hulladék, rendezett hulladék elhelyezés</p>

Intézkedés célja	Indoklás	Célcsoport	Hatás indikátor
Intézkedés: 3.3.2. Integrált települési hulladékgazdálkodási rendszer megvalósítása			
Településeim belül a hulladékáramlási folyamatok (keletkezés, szállítás, deponálás) felhasználás, deponálás) figyelemmel kísérése, tervezése Előkészítés után ütemezetten	Hulladékgazdálkodási költségek csökkentése, kereskedelem és újrahasznosítás során többlet-bevételek nyerése, A regionális hulladékgazdálkodási rendszer kiépítésének egyik alapfeltétele	Önkormányzatok, hulladékgazdálkodók, szolgáltatók	Értékesíthető hulladék, rendezett hulladék elhelyezés, regionális hulladékgazdálkodási rendszer alapadataként szolgál
Intézkedés: 3.3.3. Szelektív hulladékgyűjtés megvalósítása			
Szelektív hulladék-gyűjtési rendszer bevezetése, hulladékudvarok létesítése, begyűjtés megszervezése (pl: átvétel, begyűjtő akciók) hulladék, mint ipari nyersanyag hasznosítása, a újrahasznosítás elősegítése, lerakás csökkentése	Kistérség hulladékfeldolgozási iparának megalapozását szolgálja Működő hulladéklerakók tehermentesítése Legális lerakás elősegítése	Önkormányzatok és társaságaik, vállalkozói hulladékkezelők	Fellendülő hulladék-feldolgozó ipar, olcsóbb nyersanyag, kevesebb tárolandó-kezelendő hulladék
Intézkedés: 3.3.4. DUNAFERR salakhasznosítás közútépítési programokban			
A DUNAFERR Termelői tevékenysége során keletkező salak hasznosítása a közútépítésben, mellyel csökkenthető a kistérség terheltsége illetve az eddigi kőbányák természetromboló hatása Előkészítés után folyamatosan		Közúttervező irodák, közútépítő vállalkozások, beszállítók	A kistérség lakosságának egészség-biztonsága nő, a bányák környezetrombolási hatása csökken

Intézkedés célja	Indoklás	Célcsoport	Hatás indikátor
Kapcsolódó Prioritás: 3.4. Zajvédelem			
Intézkedés: 3.4.1. Közlekedési zajkibocsátás csökkentése			
Főleg a településeken belül a csökkenjen a közlekedési eredetű zajterhelés, Elkertülő és tehermentesítő utak építésével, zajfogó berendezések (zaj-védő fal, többszintű erdősávok) telepítése, tömegközlekedés és a kerékpáros közlekedés elősegítésével	A meg-növekedett közúti forgalom következtében a környezeti zajterhelési értékek sok esetben túllépi a egészségügyi határértéket	Önkormányzatok, beruházók, kivitelező vállalkozások	Zajpanaszok csökkenése Települések népességmegtartó hatásának növekedése
Intézkedés: 3.4.2. Ipari és szolgáltató jellegű tevékenységből származó zajkibocsátás csökkentése			
Településeken a zajos ipari illetve szolgáltató jellegű tevékenységek korlátozása	A meg-növekedett szolgáltató jellegű tevékenységek, valamint a lakóvezetben és környékén települt ipari létesítmények környezeti zajterhelései összeadódva sok esetben túllépi az egészségügyi határértéket	Önkormányzatok, beruházók, kivitelezők	Zajpanaszok csökkenése Települések népességmegtartó hatásának növekedése Egészségesebb, elviselhetőbb lakókörnyezet kialakulása
Kapcsolódó Prioritás: 3.5. Energiagazdálkodás			
Intézkedés: 3.5.1. Alternatív energiafelhasználás elterjesztése			
Alternatív energiafelhasználási formák elterjesztése elsősorban közintézményekben, másodsorban a lakosság körében szemléletformálás intézményi alkalmazásokon keresztül	Önkormányzatokat terhelő magas működtetési költségek csökkentése	Önkormányzatok, Központi költségvetésű szervek, gazdasági társaságok	Tisztább energia felhasználása, környezet-egészségügyi, komfortérzet-növekedés

Intézkedés célja	Indoklás	Célcsoport	Hatás indikátor
Intézkedés: 3.5.2. Hőszigetelési és hő-gazdálkodási programok támogatása			
Tömbös építésű lakóépületek fűtési költségének csökkentése Előkészítés után ütemezetten Folyamatos	Elavult, főleg központi fűtéses panelépületek magas fűtési hő vesztesége	Lakásszövetkezetek, társasházak, szolgáltatók, beruházók, kivitelezők	Tisztább energia felhasználása, környezet-egészségügyi, komfortérzet-növekedés
Intézkedés: 3.5.3. Hulladékhasznosító erőművek építésének elősegítése			
Hulladék elhelyezési problémák csökkentése, energiatermelés	Magas hulladék elhelyezési költségek, véges tárolókapacitású lerakók	Önkormányzatok, energiaszolgáltatók, beruházók, kivitelezők	Tisztább energia felhasználása, környezet-egészségügyi, komfortérzet-növekedés
Kapcsolódó Prioritás: 3.6. Természetvédelem			
Intézkedés: 3.6.1. Duna mellékágrendszer rehabilitáció			
Környezeti állapot javítása és az ebből adódó Duna adta természetes lehetőségek optimális kiaknázása Előkészítés után folyamatos	A kialakult állapot jelentős javítása a környezeti mutatók szempontjából (eredeti biotópok sérültek, rekreációs lehetőségek korlátozottak) Dunát érő káros környezeti hatások csökkentése	Önkormányzatok, civil szervezetek, MME, WWF, Gazdasági társaságok (halászati, hajózási, idegenforgalmi)	A természeti állapot javulása együtt fejlődik az idegenforgalommal
Intézkedés: 3.6.2. Kistérségre jellemző természetes vagy természet közeli ökoszisztémák védelme			
Kistérségre jellemző természetes vagy természet közeli ökoszisztémák megőrzése, a térségre természetesen jellemző fauna és flóra megtartása Előkészítés után ütemezetten	Élőhelyek védelme nélkül a fajok védelme nem elegendő, több védett értékkel rendelkezők nem védett területen	Önkormányzatok, civil szervezetek, MME, WWF, Gazdasági társaságok (pl.: mezőgazdasági, idegenforgalmi)	A természeti állapot javulása együtt fejlődhet az idegenforgalommal

Intézkedés célja	Indoklás	Célcsoport	Hatás indikátor
Kapcsolódó Prioritás: 3.7. A környezetgazdálkodás kistérségi intézményesülése			
Intézkedés: 3.7.1. Kistérségi környezetvédelmi központ létrehozása (Öko-ipari park)			
Kistérségen belül a környezetvédelemmel foglalkozó szakembergárda közötti munkacsoportba történő összefogása, klaszter szintű összefogása, a hatósági munka kivételével, mivel ezt jogszabály nem teszi lehetővé	Települések közigazgatási határain túlnyúló közös környezeti problémák kezelésére, nagyobb hatás elérése érdekében együttes fellépés lehetőségének megteremtése	Önkormányzatok, civil szervezetek, Öko-ipari vállalkozások, tanácsadók, beruházók	Környezetvédelemmel kapcsolatos munkahelyek számának növekedése, jobb környezeti életfeltételek, javuló életminőség
Intézkedés: 3.7.2. Levegőszennyezettségi monitoring rendszer létrehozása			
Terhelt területek felmérése, túlterhelést okozó szennyezőanyagok megállapítása 2004, folyamatosan	Emisszió csökkentést célzó tervek készítéséhez alapadatok biztosítása	Önkormányzatok, Környezetvédelmi felügyelőség, akkreditált laboratóriumok, szolgáltatók	Lakosság informáltsága, magatartás paramétereinek változása

II. Gazdasági versenyképesség fejlesztése fejezet

Küldetés: A kistérség gazdasági versenyképességének és teljesítményének növelése és a „több lábon állás” lehetőségének megteremtése			
Prioritások			
1. Térségi adottságok erőteljes fejlesztése	2. A térség gazdasági szerkezetének kiegyensúlyozása, átalakítása	3. Befektetési lehetőségek javítása	4. EU csatlakozással kapcsolatos tevékenységek folyamatos fejlesztése
INTÉZKEDÉSEK			
1. Állami szerepvállalás a térségben 1.1. Állami szerepvállalás munkahelyteremtés ösztönzésével 1.2. Dunaújvárosi közforgalmú kikötő és Logisztikai Szolgáltató Központ létrehozása 2. Állami beruházások gazdaságélénkítő hatásának kiaknázása 3. A Duna, mint a VII. számú Helsinki közlekedési folyóban rejlő lehetőségek kiaknázása 4. Informatikai infrastruktúra fejlesztése 5. Tudományos innovációs potenciál és K+ F tevékenység fejlesztése 6. Kistérségi Kompetencia Központ Létrehozása	1. A Dunaferri átszervezésének és a befektetők szándékainak összehangolása 2. Szolgáltató szektor fejlődésének segítése 3. Az infrastrukturális fejlesztésekben a helyi vállalkozók szerepének erősítése 4. Klaszterizáció elősegítése és csatlakozás a meglévő klaszterekhez 5. Korszerű kommunális hulladék-feldolgozó ipar telepítése 6. Kisvállalkozások fejlesztése	1. Kistérségi Fejlesztési Társaság létrehozása és működtetése 2. Ipari parkok befogadó képességének fejlesztése 3. Egybefüggő jelentős nagyságú, ipari, kereskedelmi területek előkészítése 4. Térségi beszállítói program indítása 5. Önkormányzati beruházások forrásainak bővítés	1. EU-s információs iroda működtetése 2. EIRA, Európai Unió's gazdaságfejlesztési hálózatokban való részvétel

Intézkedés célja	Indoklás	Célcsoport	Hatás indikátor
Kapcsolódó prioritás: 1. A térségi adottságok erőteljes fejlesztése			
Intézkedés: 1.1.1. Állami szerepvállalás munkahelyteremtés ösztönzésével			
Az állami szerveknél megjelenő befektetőket célirányosan irányítsák Dunaújváros térségébe	A Dunaferr esetleges átstrukturálása következményeként a kistérség olyan gazdasági krízishelyzetbe kerülhet, amelynek feloldásához szükséges az állam kiemelt támogatása, újabb vállalkozások letelepítése, fejlesztése érdekében	Munkavállalók és befektetők	Csökken a munkanélküliség, foglalkoztatási feszültség csökken, nő a kistérségben az életminőség
Intézkedés: 1.1.2. Dunaújvárosi közforgalmú kikötő és Logisztika Szolgáltató Központ létrehozása			
A Dunaújvárosi kistérség fejlődésének egyik meghatározó hajtóerejévé válik a logisztikai tevékenység	Dunaújváros az ország földrajzi középpontjában a megépítendő közforgalmú kikötővel képes összekapcsolni a vízi, a közúti és vasúti fuvarozási tevékenységeket, amely adottságokra építve egy logisztikai központban jelentős elosztó és begyűjtő rendszerek építhetők ki, mind az ipari, mind a mezőgazdasági tevékenységek színvonalas kiszolgálására. A logisztikai és kikötői funkciók nagy valószínűséggel viszonylag zökkenőmentesen képesek felvenni a DUNAFERR-nél felszabaduló létszám egy meghatározott részét, amely egyébként nehezen konvertálható	Logisztikai szolgáltató ipar szereplői, munkavállalói	Létrejövő új munkahelyek, logisztikai központba befektetők száma, a befektetett tőke nagysága, önkormányzat iparüzési adóbevétele

Intézkedés célja	Indoklás	Célcsoport	Hatás indikátor
<p>A kistérségnek fel kell készülnie a megvalósításra kerülő állami beruházások (M6, M8, Duna-híd, kikötő) gazdaságélénkítő hatásainak a lehető legnagyobb hatásfokú kihasználására. Célserű, hogy – összhangban a kistérség komplex fejlesztési tervével – valamennyi település elkészítse saját közép és hosszú távú fejlesztési tervét, és erre alapozottan érvényes – a nagy infrastruktúra fejlesztéseket is figyelembe vevő – rendezési tervekkel is rendelkezzenek</p>	<p>A nagy országos jelentőségű infrastruktúra fejlesztések csak a lehetőségét teremtik meg a térség fejlődésének. Ha az egyes települések saját adottságaikat figyelembe véve nem hozzák meg a gazdasági fejlődésük feltételeit biztosító döntéseket, akkor a nagy beruházásokkal együtt járó negatívumok óhatatlanul megjelennek, míg a pozitívumok pedig nem lesznek érzékelhetőek</p>	<p>Kistérség vállalkozásai, munkavállalói</p>	<p>Települési adóbevételek, befektetések összege. Csökken a munkanélküliség, növekszik az önkormányzatok bevétele, bővül a költségvetési mozgásterük, javíthatják az ott élők életminőségét</p>
<p>Tudatosan felkészülni arra az időpontra, amikor a Duna, mint a VII. számú Helsinkifolyósó már hasonló forgalmat bonyolít, mint jelenleg a Duna- Majna-Rajna csatorna németországi szakasza. A kistérségi Duna szakaszon a várhatóan nagy-forgalmú folyósót igénybevevők találhatják meg azokat a szolgáltatásokat, amelyekre szükségük van, ezzel élénkítve a vízparti települések gazdaságát. A felkészülés részeként el kell készíteni a kistérségi Duna szakasz komplex fejlesztési tervét.</p>	<p>Az országos közforgalmú kikötő és ehhez kapcsolódó logisztikai központ megvalósításán kívül is számos lehetőséget rejt a befektetésekre a kistérségi Duna szakasz.. Hosszabb távon szükségessé válhat a teljes magyar Duna szakaszra esetleg a szomszédos államok Duna szakaszaira vonatkozó összehangolt tervezés is.</p>	<p>Térségi Duna-menti települések, a vízparti szolgáltatási iparba beruházók</p>	<p>Létrejövő új munkahelyek, a vízparti szolgáltatásokba befektetett tőke nagysága, befektetők száma, önkormányzatok iparüzési adóbevétele</p>

Intézkedés célja	Indoklás	Célcsoport	Hatás indikátor
<p>Olyan információs és informatikai rendszer kialakítása, melynek segítségével a kistérség önkormányzatai közvetlen informatikai kapcsolatba kerülnek, azonos informatikai rendszert alkalmaznak a hatósági ügyintézési folyamatok támogatására, és közös információs bázist alakítanak ki</p>	<p>A települések között meglévő gazdasági, kulturális és infrastrukturális különbségeket csökkenteni kell. Ennek számos lehetősége közül kiemelkedő:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A térségi és helyi közösségek fejlesztési kezdeményezéseinek elősegítése, összehangolása az országos célkitűzésekkel • A különböző szintű fejlesztési koncepciók, programok és témák koordinált kidolgozása, és megvalósítása <p>Az EU regionális politikájához való illeszkedés elősegítése, a regionális együttműködésből származó előnyök hasznosítása.</p>	<p>Térségi önkormányzatok, intézmények, szakbefejezők és szolgáltatók, vállalkozások, lakosság</p>	<p>Ügyintézés költség és időszükségletének csökkenése, versenyelőny a gyorsabb információhoz jutás miatt</p>
<p>Intézkedés: 1.5. Tudományos innovációs potenciál K+F tevékenység fejlesztése</p>			
<p>Tudományos-innovációs potenciál növelése az országból, az EU-ból a városban foglalkoztatott tudományos, szellemi nagyságok számának növelésével. Egy speciális mecenatúra rendszer működtetésével intenzíven rövid idő alatt meg kell növelni a város, kistérség tudományos potenciálját. Egy műszaki, tudományos komplexum létrehozása és működtetése (laboratóriumok, előadótérmekek, irodák és szolgáltatói lakások).</p>	<p>Dunaújváros felsőoktatási rendszere és gazdasági élete nagy számú diplomást képez és foglalkoztat, ugyanakkor hiányzik a tudományos-innovációs tevékenység</p>	<p>Dunaújvárosi Főiskola, K+F tevékenységhez kapcsolódó vállalkozások, civil szervezetek, szakemberek</p>	<p>Ez a tudományos potenciál megjelenése további vállalkozások letelepedését indikálhatja. A jól képzett szakemberek megtartó képessége javul a kistérségben.</p>

Intézkedés célja	Indoklás	Célcsoport	Hatás indikátor
<p>Piaci vezető szerepet kívívni a kistérség speciális adottságára és képességeire alapozott, a Magyarországi léptékben csak itt fellelhető, kistérségi kutatási, gyártási, és szolgáltatói tevékenységi kör megteremtésével</p>	<p>Kistérségi sajátosságok –speciális ipari kultúra, magas technikai ismeretek, fejlett műszaki értelmiségi réteg más minőségű ösztönzésével a kutatási, fejlesztési, gyártói, szolgáltatói bázis létrehozásával új, piaci vezető szerep eléréséhez kompetenciák fejlesztése a szükséges és meglévő lehetőségek kihasználásával.</p>	<p>Kutatással, fejlesztéssel foglalkozó műszaki réteg, gyártó és szolgáltató vállalkozások</p>	<p>Kistérségi image, az itt lakók életminősége nő</p>
<p>Kapcsolódó prioritás: 2. A térség gazdasági szerkezetének kiegyensúlyozása, átalakítása</p>			
<p>Intézkedés: 2.1. A DUNAFERR átszervezésének és a befektetők szándékainak összehangolásának elősegítése</p>			
<p>A Dunaferr létszám racionalizálásához időben összehangolt befektetési lehetőségek kihasználása</p>	<p>A Dunaferr átszervezése során felszabaduló jelentős dolgozói létszám egyben munkaerő-kínálat a befektetők számára, emiatt célszerű a létszám felszabadulást időben koordinálni az új befektetések létszámszükségleteivel</p>	<p>Új befektetők, Dunaferr társaságai</p>	<p>A térségi társadalmi béke, életminőség megőrizhető, javítható</p>

Intézkedés célja	Indoklás	Célcsoport	Hatás indikátor
<p>A kistérség szolgáltatási színvonalának fejlesztése, és az által új munkahelyek teremtése, a kistérségben lévő fizetőképes kereslet helyben tartása.</p>	<p>Intézkedés: 2.2. Szolgáltató szektor fejlődésének segítése</p> <p>A kistérségben, mind a kereskedelmi, mind a termelői szolgáltatók és egyéb szolgáltatói szektor fejlettsége még nem éri el a térség gazdasági fejlettségének színvonalát, ezért segíteni kell e terület dinamikusabb fejlődését. Szolgáltatás tevékenységek igényeinek megfelelő területek, ingatlanok biztosítása.</p>	<p>Szolgáltatói szektorban tevékenykedő vállalkozások</p>	<p>Szolgáltatói szektorban tevékenykedő vállalkozások</p>
<p>A kistérséget érintő infrastrukturális fejlesztésének közvetlen munkahelyteremtő hatásának érvényesítése</p>	<p>Intézkedés: 2.3. Az infrastrukturális fejlesztésben a helyi vállalkozók szerepének erősítése</p> <p>A kistérséget érintő országos infrastrukturális beruházások (Duna-híd, M6, M8) beruházása során el kell érni, hogy a kistérségben felszabaduló munkaerő minél nagyobb mértékben kapjon lehetőséget a kivitelezési munkák során. Össze kell gyűjteni a vállalkozások kínálatát, és fel kell készíteni őket, hogy alkalmasak legyenek a szolgáltatásra</p>	<p>Az infrastruktúra építésének fővállalkozásai és a kistérségi alvállalkozások</p>	<p>A helyi alvállalkozók által létrehozott új munkahelyek, realizált árbevételük</p>

Intézkedés célja	Indoklás	Célcsoport	Hatás indikátor
<p>Intézkedés: 2.4. Klaszterizáció elősegítése és csatlakozás a meglévő klaszterekhez</p> <p>A térség gazdasági szerkezetének átalakítása, olyan új egymásra épülő gazdasági integrációk létrehozásával, amelyek elszakadást biztosítanak a jelenlegi monokultúras gazdasági szerkezettől. A cél elősegíteni ezeknek az integrációknak a létrejöttét</p>	<p>A térség jövőbeni kiegyensúlyozott gazdasági fejlődésének alapját egy diverzifikáltabb gazdasági struktúra biztosíthatja. A térségben új, vagy részben új iparágak megkapaszkodásának és megerősödésének lényegesen nagyobb az esélye amennyiben az egyes szereplők stratégiai szövetségben, klaszterekben működnek együtt. A térség adottságait figyelembe véve első lépésként a környezettechnológiai, acélipari másod és harmad-termék gyártó és informatikai klaszterek létrejöttének elősegítése hozhat eredményt.</p>	<p>Új iparágak befektetői</p>	<p>Térségi GDP növekedése, foglalkoztatási struktúra változása</p>
<p>Intézkedés: 2.5. Korszerű kommunális hulladék-feldolgozó ipar telepítése</p>			
<p>Az EU normáknak megfelelő hulladékgyártó kialakítása a térségben</p>	<p>A jelenlegi hulladékszállítás és hulladék elhelyezés már a jelenlegi törvényi előírásoknak sem felel meg. A dunaujvárosi lerakó csak ideiglenes működési engedéllyel rendelkezik. Ebben a formájában nem tartható fenn. Ezért szükséges egy nagy hulladéklerakó rendszerhez való csatlakozás. Mivel kistérségi nagyságban ezt nem lehet gazdaságosan működtetni, ezért szükséges több kistérség összefogása (500 ezer fős populáció a megfelelő nagyságméret), ezért fejlesztési társulást hoztak létre Polgárdi Önkormányzati központtal, amelyhez többek között csatlakoztak Dunaujvárosi Kistérség önkormányzatai is</p>	<p>Térségi önkormányzatok</p>	<p>Tisztább környezet, egészségesebb életfeltételek, alacsonyabb környezetszennyezés</p>

Intézkedés célja	Indoklás	Célcsoport	Hatás indikátor
<p>A térség gazdaságszerkezte átalakításának fontos eleme a kisvállalkozások megerősítése és újjak alakulásának elősegítése. Ezt szolgálja az elkészült technológiai inkubátorház kedvező feltételek biztosításával (bérleti díjak, tanácsadások, informatikai rendszer). Az inkubátorház egyben egy olyan fejlesztés első eleme, amely kiegészül a mellette létrejövő vállalkozók házával, valamint egy fejlesztési technológiai centrummal a főiskolára alapozva. A volt laktanya területe alkalmas egy multinacionális cégfejlesztési, ügyfélszolgálati részlegének letelepítésére is.</p>	<p>Intézkedés: 2.6. Kisvállalkozások fejlesztése</p> <p>Dunaújváros vállalkozáshiányos térség, ahol különösen az innovatív, technológia orientált és termelőszolgáltatást végző kisvállalkozások hiányoznak. A kisvállalkozások megerősítésének és fejlesztésének fontos hozadéka a munkahelyteremtés és a magasan képzett munkaerő térségben tartása</p>	<p>Innopark Kht., Vállalkozók Háza, önkormányzat, Dunaújvárosi Főiskola, Kistérségi Foglalkoztatási és Felnőttképzési Közalapítvány</p>	<p>Magas szellemi hányadú termékek létrejötte.</p>

Intézkedés célja	Indoklás	Célcsoport	Hatás indikátor
	Kapcsolódó prioritás: 3. Befektetési lehetőségek javítása		
<p>Gyorsított ütemben felkészíteni a térség szereplőit, a jelentős munkahelyteremtést generáló befektetők jelenleginél nagyobb mértékű megnyerésére. Létrehozni azt a tárgyi, szervezeti, személyi feltételrendszert, amely hatékonyan képes támogatni a térség gazdaságserkeztetének igen gyors átalakítását</p>	<p>Jelenleg a térségben számos szerszervezet foglalkozik a térségi potenciálok fejlesztésével. Ezek egyedi hatékonyságát sokszor erősen rontja az összehangoltság hiánya. Szükséges az, hogy jelen fejlesztési terv bázisán, prioritásokon alapuló összehangolt programozás folyjék, a térség egészére vonatkozóan feltárára és megfelelő ütemezés szerint előkészítésre kerüljenek a befektetésre alkalmas területek. A térségbe érkezők potenciális befektetők professzionális fogadtatásban részesüljenek, a kistérségi befektetési marketingben érvényesüljön a szinergia, a térségfejlesztéssel foglalkozó szervezetek között kialakuljon az optimális együttműködés. Létre kell hozni azt a Kistérségi Fejlesztési Társaságot, amely megfelelő főkeelővel, és szellemi potenciállal ellátva alkalmas a fenti feladatok ellátására</p>	<p>Befektetők és települési önkormányzatok</p>	<p>Létrejött új munkahelyek száma, települési önkormányzatok adóbevételeinek volumene</p>

Intézkedés célja	Indoklás	Célcsoport	Hatás indikátor
Bővíteni kell a meglévő ipari parkok területét és infrastruktúráját	A kistérségben lévő ipari parkok befogadóképessége ma már jelentősen lecsökkent, ezért bővíteni kell az ipari parkok területét, meg kell oldani az infrastruktúra bővítését, a közvetkező időszak vállalkozásainak letelepítése érdekében	Önkormányzatok és/vagy befektetők	Létrejött új munkahelyek száma, települési önkormányzatok adóbevételeinek volumene
Intézkedés: 3.3. Egybefüggő jelentősnagyságú ipari, kereskedelmi területek előkészítése			
A nagy egybefüggő területet igénylő vállalkozások letelepedésének lehetőségének megteremtése	A kistérségben nincs jelentős nagyságú (200-300 ha) ipari, kereskedelmi terület kialakítva, illetve a területrendezési tervekben megtervezve. Szükséges tehát, egy- vagy két ilyen terület kialakításának előkészítése és szükség esetén annak gyors kiépítése	Nagy befektetők	Befektetés volumene, létrejött munkahelyek, önkormányzati adóbevételek, beszállítók piacbővülése
Intézkedés: 3.4. Térség beszállítói program indítása			
El kell érni, hogy a térségben működő vállalkozások beszállítói igényeit elsősorban a térségben működő, az adott gyártási feladatot vagy szolgáltatást megvalósítani képes vállalkozások elégítsék ki. Ehhez szükséges a beszállítói igények egységes adatbázisba gyűjtése, ill. a beszállítói kapacitások és kínálat párhuzamos megjelenítése.	A kistérségi beszállítói koordináció eredményeként bővíthető a beszállítói munkahelyek száma	Térségi KKV-k, térségi nagyvállalatok, Kistérségi Fejlesztési Társaság, Innopark, Vállalkozók háza, Kistérségi Kompetencia Központ	Foglalkoztatás bővülésével az életszínvonal nő.

Intézkedés célja	Indoklás	Célcsoport	Hatás indikátor
<p>Az önkormányzatok tökevonzó képességét növelni oly módon, hogy költségvetésükön belül mind nagyobb arányban legyenek képesek saját fejlesztési forrásokat növelni, vagy azt külső (pályázati forrásokkal) kiegészíteni</p>	<p>Intézkedés: 3.5. Önkormányzati beruházások forrásainak bővítése</p> <p>A befektetőket döntésükben befolyásolja, hogy az adott település a gazdasági működés és az emberi élet milyen színvonalú feltételeivel rendelkezik. Fontos, hogy egy településen pormentesek-e az utak, megoldott-e a szennyvíztisztítás, és megfelelő kulturális, szociális, oktatási infrastruktúra áll-e rendelkezésre</p>	<p>Térségi önkormányzatok</p>	<p>Helyi gazdaság élénkülése</p>
<p>Kapcsolódó prioritás: 4. EU csatlakozással kapcsolatos tevékenységek folyamatos fejlesztése</p>			
<p>Intézkedés: 4.1. EU-s információs iroda működtetése, folyamatos fejlesztése</p>			
<p>Az EU-s információs iroda működtetésével el kell érni, hogy a térségben működő vagy leteleplő vállalkozások szakszerű segítséget kapjanak az európai piacon való versenyképességük megtartásához, javításához, ennek érdekében:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elérhetővé kell tenni az uniós előírásokat, verseny szabályzatokat • Elő kell segíteni az EU-s piaci lehetőségek feltárását • Segíteni kell a vállalkozásokat az uniós fejlesztési források elérésében. • Segíteni kell a térség önkormányzatait az EU-s közigazgatási szabályok átvételében és hatékony felhasználásában 	<p>A kistérség vállalkozásai önmagukban csak korlátozottan képesek a nyelvi korlátok és jogszabályok ismeretének hiányában gyorsan alkalmazkodni az EU csatlakozás lehetőségeinek a kihasználására, illetve az abból adódó veszélyek elhárítására</p>	<p>Kamara, EU-s információs iroda</p>	<p>EU komform működéssel gazdasági növekedés tartós fenntartása</p>

Intézkedés célja	Indoklás	Célcsoport	Hatás indikátor
<p>Intézkedés: 4.2. EIRA, Európai Unió gazdaságfejlesztési hálózatokban való részvétel</p> <p>Csatlakozás az EIRA (European Industrial Regions Association) nemzetközi szervezetéhez, ezáltal hozzájutni azokhoz az előnyökhöz, amelyeket a hasonló helyzetben lévő európai térségek együttműködésük révén elérhetnek</p>	<p>Európában számos térségben zajlott le hasonló ipari szerkezet átalakítási folyamat, mint amilyen előtt Dunaiújváros és térsége áll. Ezek a térségek az átalakítás különböző fázisaiban járnak, az egyes szakaszokban általuk szerzett tapasztalatok megfelelő kritikával átvehetők, és a térség javára fordíthatók. Ugyanakkor ezek a térségek helyzetükre való tekintettel különböző, megkülönböztető elbánást biztosító kedvezményeket harcoltak ki, saját országukban vagy az Európai Unióban. Egy szövetség részeseként térségünk számára ugyanilyen vagy hasonló kedvezmények elérése könnyebb lehet, mint magányosan harcolva</p>	<p>Dunaiújváros és térségi települések önkormányzatai</p>	<p>Térség gazdaság szerkezetének kimutatható változása</p>

III. Humán erőforrás fejezet

Küldetés: Tervezett és tudatos humán erőforrás fejlesztéssel, ezzel a tevékenységgel indukált társadalmi és gazdasági változásokkal elérni a kistérség lakosságának testi-lelki-szociális jólét fejlesztését	
Cél: A térség meghatározó munkáltatójának, a DUNAFERR Társaságot változáskezelési folyamatának hatékony kistérségi kezelése a humán erőforrás-fejlesztés eszköztárának tervszerű mozgósításával	
Prioritások	
Versenyképes tudású társadalom megteremtése	A humán erőforrásba befektetett tőke megtérülésének növelése
INTÉZKEDÉSEK	
1. Foglalkoztatási lehetőségek fejlesztése	2. Fenntartható fejlődés a foglalkoztatási struktúra fejlesztésében
<ol style="list-style-type: none"> A gazdaság igényeihez, a lakosság összetételéhez igazodó oktatási-képzési koordinációs rendszer létrehozása Az élethosszig tartó tanulás feltételrendszerének kialakítása új típusú képzési formák és technológiák támogatásával <ol style="list-style-type: none"> Tudás- és oktatástechnológiai tevékenység fejlesztése a Főiskolán Kompetencia alapú oktatás fejlesztése A vállalkozások életképességét fejlesztő képzések és tanácsadás Életpálya tervezéshez és viteléhez szükséges munka-erőpiaci információs és támogató rendszer kifejlesztése Fiatalok munkaerő-piaci kirekesztődésének megakadályozása, munkaerő-piaci reintegrációjának elősegítése 	<ol style="list-style-type: none"> Munkáltatói és munkavállalói változáskezelési készségek fejlesztése A kistérség munkahelyei egészségvédelmi és biztonsági feljlesztésének növelése Az európai piacra jutás és tartós versenyképesség fenntartása érdekében komplex irányítási rendszerek fejlesztése Innovatív foglalkoztatási lehetőségek megteremtése és fejlesztése Az önfoglalkoztatás feltételrendszerének megteremtése, fejlesztése Atipikus foglalkoztatási formák elterjesztése A kistérség adottságaira épülő új vállalkozások létrehozása
3. Esélyegyenlőség biztosítása	4. Szociális ellátórendszer és egészségfejlesztés
<ol style="list-style-type: none"> Kistérségi (Re)Habilitációs Rendszer működtetése <ol style="list-style-type: none"> Prevenció megteremtése és fejlesztése Változásmenedzselés – a változás szükségességének kommunikációja <ol style="list-style-type: none"> Képzés, átképzés, érzelmi és egészségügyi rehabilitáció A munkanélküliek, inaktívak és a megváltozott munkaképességűek munkavilágába való integrálása Nemek, nemzetségek, korcsoportok esélyegyenlőségének biztosítása Egalizáló foglalkoztatás fejlesztése, új típusú segélyprogramok kidolgozása <ol style="list-style-type: none"> Új munkahelyek teremtése Meglévő munkahelyek bevonása Monitoring rendszer kialakítása és fejlesztése 	<ol style="list-style-type: none"> Kistérségi egészségkép, egészségterv készítése Kistérségi életmód programok kifejlesztése és elindítása Az „Johann Béla” Népegészségügyi Program végrehajtásához illeszkedő kistérségi egészségfejlesztés Munkahelyi egészségfejlesztés Az állami és civil szociális és egészségügyi szféra szolgáltatási rendszer fejlesztése <ol style="list-style-type: none"> minőségfejlesztés szolgáltatások hatékonyságának növelése rendszer komplexitásának növelése foglalkoztatási képességek növelése
5. Humán erőforrás kezelést szolgáló intézményrendszer fejlesztése	
<ol style="list-style-type: none"> Kistérségi humán erőforrás-fejlesztő munkaszervezet létrehozása <ol style="list-style-type: none"> Kistérségi humánstratégia készítése, fejlesztése Stratégiai kutatási programok megfogalmazása Kistérségi Kutatócsoport működtetése Kistérségi Érdekegyeztető Tanács létrehozása Kistérségi Foglalkoztatási Akcióterv készítése és végrehajtása 	<ol style="list-style-type: none"> Kistérségi egészségügyi ellátórendszer fejlesztése Kistérségi szociális ellátórendszerének fejlesztése Kistérség kulturális intézményrendszerének fejlesztése Szellemi tőke Innovációs Park létrehozása Kistérségi Információs Rendszer működtetése Ifjúsági Iroda kistérségi fejlesztése
6. Humán erőforrás kezelést szolgáló intézményrendszer fejlesztése	
<ol style="list-style-type: none"> Kistérségi Munkaerő-gazdálkodási rendszer kiépítése és fejlesztése Dunaújváros – iskolaváros program feltételrendszerének fejlesztése Főiskola fejlesztése, bővítése Kistérségi Munkavédelmi Központ működtetése 	<ol style="list-style-type: none"> Unica Egészségpénztár Dunaferr tagozatának kistérségi fejlesztése Középfokú oktatás, szakképzés fejlesztése (szerkezet racionalizálás, nem önkormányzati fenntartású intézmények számára növelése) Intézmények minőségügyi rendszerfejlesztése

Intézkedés célja	Intézkedés indoklása	Célcsoport	Hatás indikátor
Kapcsolódó prioritás: 1. Foglalkoztathatósági és foglalkoztatási lehetőségek fejlesztése			
Intézkedés: 1.1. A gazdaság igényeihez és a lakosság összetételéhez igazodó oktatási-képzési koordinációs rendszer létrehozása			
<p>A szakképző intézmények képzési potenciálját a helyi gazdaság és szolgáltatás igényeihez való igazítása piackutatással és konzultációs testülettel illetve együttműködési megállapodásokkal, képző/alkalmazó együttes, közös tananyag és követelményrendszer fejlesztésével</p>	<p>Egyes szakmákból túlképzés mutatkozik, más szakmákra egyáltalán nincs igény és mégis képeznek rá, van olyan szakma, amire nincs elég jelentkező stb. A szakképzés és a gazdasági igények között folyamatos aszinkronitás mutatkozik.</p>	<p>koordinációt végző szervezet, kistérségi kutatócsoport, szakképző intézmények</p>	<p>Az ifjúsági munkanélküliség mutatószámainak csökkenése</p>
Intézkedés: 1.2. Az élethosszig tartó tanulás feltételrendszerének kialakítása új típusú képzési formák és technológiák támogatásával			
<p>Az intézkedés átfogó jellegű szervezeti kereteket teremt meg és finanszírozási forrást szervez: 1.2.1 A Kistérségi Foglalkoztatásért és Felnoítképzésért Közalapítvány működtetése 1.2.2. Tudás- és oktatástechnológiai oktatás fejlesztése a főiskolán 1.2.3. Kompetencia alapú oktatás fejlesztése 1.2.4. A vállalkozások élet-képességét fejlesztő képzések támogatása</p>	<p>A kistérség munkaerő-állománya számszerűleg nem fog nőni jelentős mértékben, sőt feltehetőleg csökkenni fog. Egyetlen igazi tartalék a munkaerő-képzéssel való megújítása, alkalmazkodó képességének növelése</p>	<p>Oktatási intézmények, szakértő-tanácsadó cégek</p>	<p>A képzés után elhelyezkedők illetve munkahegy megtartók száma és aránya</p>

Intézkedés célja	Intézkedés indoklása	Célcsoport	Hatás indikátor
<p>Tudás közvetítésre szánt ismeret és tevékenység területek didaktikai feldolgozását, tananyag, követelmény és taneszköz és értékelési és oktatás módszertani rendszerek kidolgozására képes szakemberek képzése a fenntartható fejlődés alapját képezi. A felnőttképzési tananyagok kidolgozása igénylik az ilyen típusú szakembereket</p>	<p>A tudás alapú technológiák igénylik az ilyen típusú szakembereket, a térség hosszú távon ilyen technológiákra alaposított foglalkoztatást tűz ki célul.</p>	<p>A főiskola oktatói, munkatársai, hallgatói</p>	<p>A tudás alapú technológiákra alkalmazható munkaerő állhat hosszú távon rendelkezésre.</p>
<p>Intézkedés: 1.2.1. Tudás- és oktatástechnológiai tevékenység fejlesztése a Dunaújvárosi Főiskolán</p>			
<p>Induljon alapkészségek és kulcskompetenciák fejlesztését, érettségi megszerzését elősegítő képzési program a kistérség munkaképes korú lakosságának egészében.</p>	<p>A kompetencia alapú képzéseket a munkaügyi szervezet nem támogatja, pedig munkaerő-piaci képzések. A nyelvi képzést a munkáltatók csak célhoz kötötten támogatják. Általános jellegük miatt az hosszú távú alkalmazkodó alapját képezik, a térségben az érettségivel rendelkezők aránya nem megfelelő</p>	<p>Kistérségi Foglalkoztatási és Felnőttképzési Közalapítvány, Dunaújvárosi Főiskola</p>	<p>Általában az iskolai végzettségi fok emelkedik a kistérségben (fejlettségi mutató) Az általános műveltség, az alapkompenciák tömeges mértékű fejlesztése a munkaerő rugalmasságát közép-távon alapvetően javító intézkedés, a képzés munkaerő-igényt vet fel</p>
<p>Intézkedés: 1.2.3.A vállalkozások életképességét fejlesztő képzések támogatása</p>			
<p>Olyan képzéseket kell indítani, és elérésüket támogatni, melyek a vállalkozások alkalmazkodó képességét fejlesztik a vállalkozó személyének képzése által. A piaci igényekhez való alkalmazkodás és a hatékony működés szükséges tudás folyamatos megújítása a cél.</p>	<p>A vállalkozások életképességének javulása azok foglalkoztatási potenciálját tartja szinten vagy növeli.</p>	<p>Kistérségi Foglalkoztatási és Felnőttképzési Közalapítvány, Vállalkozók</p>	<p>Működő vállalkozások számának növekedése, vállalkozások élettartamának növekedése, vállalkozások foglalkoztatottak létszámának növekedése</p>

Intézkedés célja	Intézkedés indoklása	Célcsoport	Hatás indikátor
<p>Intézkedés: 1.3. Életpálya tervezéshez és vitelhez szükséges munkaerő-piaci információs és támogató rendszer kifejlesztése</p> <p>A térség foglalkoztatóinak és képzőinek információin alapuló tanácsadási és online információs rendszer kialakítása, a pályatervezésben résztvevő szakemberek képzésének és munkakörülményeinek támogatása</p>	<p>A sűrűdésos munkanélküliség megelőzésének legjobb eszköze az információadás, sok zsákutcás életpálya döntés előzhető meg idejében biztosított munkaerő-piaci információval</p>	<p>Általános és középiskolák, nevelési tanácsadók, Humán szolgáltató irodák, Munkaügyi Kirendeltség</p>	<p>Csökken munkanélküliek száma és aránya</p>
<p>Intézkedés: 1.4. Fiatalok munkaerő-piaci kirekesztődésének megakadályozása, reintegrációjuk elősegítése</p>			
<p>Alap vagy középfokú oktatásból lemorzsolódott illetve kizárólag érettségivel vagy elavult szakképzettséggel rendelkező fiatalok képzésbe illetve foglalkoztatásba vonása.</p>	<p>A térségben jelentős 500-600 főre tehető a célnak megfelelő fiatalok száma</p>	<p>Tudósz program, reintegrációt elősegítő-támogató szervezetek</p>	<p>Csökkenő fiatalok munkanélkülisége és segélyezett szám</p>
<p>Kapcsolódó prioritás: 2. Fenntartható fejlődés a foglalkoztatási struktúra fejlesztésében</p>			
<p>Intézkedés: 2.1. Munkáltatói és munkavállalói változáskezelési készségek fejlesztése</p>			
<p>Olyan képzési programok indítása, melyek a változás kezelés ismeret és jártasság rendszerét alakítják ki a célcsoportban</p>	<p>A folyamatosan változó környezet kihívásainak megfelelni tudó munkaáltatói és munkavállalói képességek, készségek szükségessé válnak ahhoz, hogy ne állandóan „válságkezelésről”, hanem „változásmenedzselésről” beszélhessünk. A változások időben való felismerésével, kezelésével a válsághelyzetek megelőzhetőek</p>	<p>1. Oktatási intézmények 1.1. Általános iskolák 1.2. Középiskolák 1.3. Főiskola 2. Oktatást, képzést végző civil szervezetek Kistérségi Foglalkoztatási és Felnoítképzési Közalapítvány</p>	<p>A kistérségi egyéni, kis-, közép-, nagyvállalkozási válságok számának csökkenése, a hangsúly a válságkezelésről a változáskezelésre kerül a kistérség gazdaságában, a humán erőforrás kezelésben.</p>

Intézkedés célja	Intézkedés indoklása	Célcsoport	Hatás indikátor
<p>A már működő Kistérségi Munkavédelmi Központ tevékenységét fejlesztve, bővítve a kistérség munkahelyeihez eljutva oktatással-képzéssel, szaktanácsadással, projektek menedzselésével intenzív szakaszba kell helyezni az egészség- és biztonságkultúra fejlesztést, hatékonyá kell tenni a munkavédelmi tevékenységet</p>	<p>A kistérség egészségi állapota rossz. Ebben nagy szerepet játszik a munkahelyi egészség- és biztonság kultúra elégtelen színvonala. A munkahelyi egészségi- és biztonsági teljesítmények növelésével csökkentjük a kockázati tényezőket, ráhatással bírunk az egyének életmódjára, javítjuk a kistérség munkavállalóinak egészségi állapotát</p>	<p>Kistérségi Munkavédelmi Központ</p>	<p>A kistérség magasabb szintű egészség és biztonság kultúrája, a lakosság javuló egészségi állapota</p>
<p>Az intézkedés szerepeltetése szükséges. A kistérségben meg kell tervezni, el kell indítani a korszerű irányítási rendszerek bevezetéséhez (ISO 9001:2000; ISO 14001; OHSAS 18001; HACCP, stb.) szükséges oktatási, tanácsadási tevékenységet, biztosítani kell az folyamat finanszírozhatóságát.</p>	<p>A terméknek, a szolgáltatásnak egyre inkább olyannak kell lennie, hogy előállítása ne szennyezze a környezetet, ne veszélyeztesse az előállítók egészségét és biztonságát, minőségileg feljelen meg a piac elvárásainak, használatuk környezetkímélő legyen. Ennek a komplex elvárásnak komplex (minőségügyi, környezetirányítási, egészség és biztonságtechnikai, élelmiszerbiztonsági, stb.) rendszerek egyidejű, összehangolt alkalmazása felelhet csak meg.</p>	<p>Vállalkozások, Kistérségi Foglalkoztatási és Felnoítképzési Alapítvány Kistérségi Munkavédelmi Központ Tanácsadó, szakértő és oktatási vállalkozások, intézmények</p>	<p>A kistérség vállalkozásainak nő a piaci stabilitása, folyamatosan javul a termékek, szolgáltatások minősége, növekszik a környezet és a munkatársak megelégedettsége</p>
<p>Intézkedés: 2.3. Az európai piacra jutás és tartós versenyképesség fenntartása érdekében integrált irányítási rendszerek fejlesztése</p>			

Intézkedés célja	Intézkedés indoklása	Célcsoport	Hatás indikátor
<p>Szükséges olyan, nem tradicionális foglalkoztatási formák megteremtése és felkínálása, amely az inaktív állományt a munkavilágába tereli.</p>	<p>Intézkedés: 2.4. Innovatív foglalkoztatási lehetőségek megteremtése és fejlesztése</p> <p>A megváltozott körülmények közé kerülő munkavállalók sok esetben kiszorulnak a munkavilágból (GYES, GYED, ápolást igénylő nagybeteg családtag, stb.). Ezen munkavállalói szegmensek munkavilágában való tartása illetve munkába való bevonása szükséges egyrészt preventív, másrészt hatékonysági okokból</p>	<p>Inaktívak Vállalkozások Önfoglalkoztatást vállalók</p>	<p>Innovatív foglalkoztatási formák nagyobb arányú elterjedése Foglalkoztatási szint növekedése Munkanélküliség csökkenése Életszínvonal javítása</p>
<p>A hátrányos helyzetű egyének vagy csoportok helyi szükségletek kielégítésére szerveződő vállalkozások támogatása, ösztönzése</p>	<p>Intézkedés: 2.5. Az önfoglalkoztatás feltételrendszerének megteremtése és fejlesztése</p> <p>A valamilyen okból hátrányos helyzetű emberek illetve csoportok problémája sok esetben nem kezelhető az úgynevezett „hagyományos” technológiákkal. A helyben keletkező szükségletek önfoglalkoztatással, vállalkozásszervezéssel történő megoldása, mint lehetőség fejlesztése rendkívül hatékony problémakezelő technika lehet.</p>	<p>Inaktív szegmens Munkaügyi központok Önkormányzatok</p>	<p>A foglalkoztatási szint növekszik, javul a résztvevők szociális helyzete</p>
<p>A távmunka, a rész munkaidő és további a megszokottól eltérő alkalmazási formák elterjedésének támogatása a kistérségben</p>	<p>Intézkedés: 2.6. Az atipikus foglalkoztatási formák elterjesztése</p> <p>Az atipikusnak tekintett foglalkoztatási formák közül különösen a rész munkaidős foglalkoztatás elterjesztését kell szorgalmazni. Sok tekintetben mind a társadalom, mind az egyén szempontjából hosszú távon eredményesebb és humánusabb, mint a létszámléptékeknél használt korengedményes nyugdíjazás. Különösen a nők esetében előnyösen alkalmazható.</p>	<p>Atipikus foglalkoztatást megvalósító vállalkozások</p>	<p>A segély vagy nyugdíj helyett jövedelemhez jutással az életminőség javul</p>

Intézkedés célja	Intézkedés indoklása	Célcsoport	Hatás indikátor
<p>A kis és közepes vállalkozások számát, arányát foglalkoztatás potenciálját növelni a kistérségben a Kistérségi Kompetencia Központ-hoz kapcsolva.</p>	<p>Fel kell támasztani a kistérségben élő foglalkoztatási korú népesség összetételét. Az adottságokhoz legközelebb álló átképzéseket célszerű szorgalmazni és az ezzel adekvát vállalkozási irányokat fejleszteni, bővíteni, támogatásokkal előnyben részesíteni, piaci háttérrel diverzifikálni. A munkát helybe vinni, nem a munkavállalót mozgatni.</p>	<p>A kis-és közép vállalkozások</p>	<p>Alacsonyabb átképzési költséggel, biztosabb életpályával, a jelenlegi tudáshoz, gyakorlathoz közelebb álló foglalkoztatási lehetőségek kialakítása</p>
Kapcsolódó prioritás: 3. Esélyegyenlőség biztosítása			
<p>Egyrészt hatékony csökkenteni kell a megváltozott munkaképességű emberek „újratermelődésének” ütemét, másrészt a már bekövetkezett nem kívánt események szenvedő alanyainak helyzetén javítani kell.</p>	<p>A probléma ma teljes egészében jelen van a kistérségben, megoldása nem körvonalazódott eleddig. Dunaiújváros kistérségében a valamilyen mértékben megváltozott munkaképességű emberek (született fogyatékosok, balesetet szenvedettek, foglalkozási megbetegedésben szenvedők, stb) kiszolgáltatottságát, szociális bizonytalanságát csökkenteni illetve megszüntetni kell. A társadalmi hasznosság állapotába juttatva ezeket az embereket növeljük a foglalkoztatási szintet, csökkentjük a pszichés eredetű további egészségkárosodásokat.</p>	<p>Kistérségi és (Re)Habilitációs Rendszer</p>	<p>A megváltozott munkaképességű emberek számának csökkenése, a foglalkoztatottak arányszámának növekedése</p>
Intézkedés: 3.1. Kistérségi (Re)Habilitációs Rendszer működtetése			

Intézkedés célja	Intézkedés indoklása	Célcsoport	Hatás indikátor
<p>Olyan intézkedés meghozása szükséges, amely a kistérség lakosságának egyre nagyobb részarányát képes az élethosszig tartó tanulást és munkavégzés folyamatába bevonni. Az egészséges, új élet biztonságának feltételeinek, a növekvő munkahelyi egészség és biztonság teljesítmény feltételeinek, az egészségromlások időbeni felismerésének és a szükséges beavatkozás egészségügyi lehetőségének megteremtése stratégiai feladat.</p>	<p>Intézkedés: 3.1.1. Prevenció megteremtése és fejlesztése</p> <p>A megváltozott munkaképességű emberek számának, újratermelődési ütemének csökkentése a kistérség stratégiai érdeke. A segélyek, támogatások helyett munkabérből élők részarányának növelése csökkenti az önkormányzatok, közösségek terheit és egyúttal növeli a kistérség gazdasági potenciálját</p>	<p>Kistérségi Munkavédelmi Központ Uniqa Egészségpénztár DUNAFERR tagozat Egészség- megőrzési Központ Egészségügyi ellátórendszer</p>	<p>A kistérség lakosságának egészségi állapotát leíró mutatók javulása, az élethosszig tartó tanulás és munkavégzés folyamatában résztvevők számának növekedése</p>
<p>Intézkedés: 3.1.2. Változásmenedzselés – a változás szükségességének kommunikációja</p>			
<p>A valamilyen okból megváltozott munkaképességűvé vált emberek új helyzethez való alkalmazkodó képességét fejleszteni kell. Ezt mint mentális, mint fizikai, mint képesség-készség vonatkozásában menedzselni kell. Ennek az időszaknak a kezelési hatékonysága döntő hatással van a munkavilágába való visszatérési folyamat eredményességére. Az új helyzethez való alkalmazkodás valamennyi elemét – a megfélemlő egyensúly és összhang biztosítása mellett – felülről rendszer kiépítése és fejlesztése alapvetően szükséges.</p>	<p>A kistérségben az emberek változáskezelési és irányítási képessége általánosan fejletlen. A váratlan szituációk feldolgozása, azok kezelése nem hatékony. A kezelés megoldatlansága miatt fellépő stressz egészségkárosító, életmód rontó hatása – pl. szenvedélybetegségek – nagymértékben rontja – ronthatja – a munkavilágába való visszatérést. Ezért ennek komplex kezelése a rendszer szükséges eleme.</p>	<p>Kistérségi Felnoíttképzési Közalapítvány Képző, átképző szervezetek Munkaügyi szervezetek Egészségügyi rehabilitációs szervezetek Kistérségi Munkaerő-gazdálkodási rendszer Kistérségi Munkavédelmi Központ Rehabilitációs foglalkoztatók</p>	<p>A kistérségi lakosság inaktív részaránya csökken</p>

Intézkedés célja	Intézkedés indoklása	Célcsoport	Hatás indikátor
<p>A foglalkoztatási rehabilitáció célja a megváltozott munkaképességű emberek számára, megmaradt képességeikre építve, az elvesztett képességeiket lehetőség szerint helyreállítva, a legmagasabb szintű foglalkoztatási lehetőséget biztosítani. A rehabilitáció egyik lehetősége a nyílt munkaerőpiacon az érintett számára megfelelő munkakör biztosítása, másik lehetőség átképzéssel, képzéssel alkalmassá tenni a megmaradt képességeinek hasznosításával történő munkavállalásra</p>	<p>Intézkedés: 3.1.2.1. Képzés, átképzés, érzelmi és egészségügyi rehabilitáció</p> <p>A megváltozott munkaképességű emberek nagy része a nyílt munkaerőpiacon nem tud közvetlenül munkát vállalni, mert a hosszú beteg- és munka nélküli állapot alatt elvesztette munkavégző képességének kisebb-nagyobb részét. Ezért szükséges egy olyan képző, átképző rendszer kiépítése, amely egyúttal képes hatékony érzelmi és egészségügyi rehabilitációt is támogatni.</p>	<p>Kistérségi Feinóttképzési Közalapítvány Dunaferr Acélalapítvány Képző-átképző szervezetek Egészségügyi-, érzelmi rehabilitációban résztvevő szervezetek</p>	<p>Az inaktív lakossági részarány csökkenése, a foglalkoztatási szint növekedése</p>
<p>A munkaerőpiacra képzettség nélkül kilépő fiatalok foglalkoztathatóságának javítása, a tartósan munkanélküliek munkaerő-piaci reintegrációjának segítése, a munkanélküliség tartóssá válásának megelőzése, az idősök munkaerő-piaci reintegrációjának elősegítése, a megváltozott munkaképességűek és fogyatékkal élők foglalkoztatásának elő-segítése, a nemzetiségek társadalmi integrációjának elősegítése a foglalkoztathatóságunk javításával olyan feladatok, amelyek a valamilyen okból létrejövő szegregáltság feloldását szolgálja. A valamilyen okból inaktív lakosság részarányának csökkentése egyrészt csökkenti az aktív társadalomra nehezedő terheket, másrészt növeli a kistérségi össztermék nagyságát.</p>	<p>Intézkedés: 3.1.2.2. A munkanélküliek, inaktívak és a megváltozott munkaképességűek munkavilágába való integrálása</p> <p>Az inaktív csoportok a foglalkoztatás bővítésének jelentős tartalcát képezhetik, ezért a foglalkoztatáspolitikai egyik legfontosabb feladata ezen rétegek visszavezetése a munkaerőpiacra a fejlődő gazdaság igényeinek megfelelő képzettség és készségek megszerzésének segítségével. Kiemelten kell kezelni a foglalkoztatási rehabilitációt, amely hazánkban - az EU szokásoktól eltérően - nem a megmaradt vagy fejleszthető készségek felmérésére, hanem a passzív ellátás megalapozására irányul.</p>	<p>Munkaügyi szervezetek Non-profit szervezetek Önkormányzatok Munkaadók, vállalkozások</p>	<p>Az inaktív lakossági hányad csökkenése, foglalkoztatási szint növekedése</p>

Intézkedés célja	Intézkedés indoklása	Célcsoport	Hatás indikátor
<p>Az esélyegyenlőség az EU egyik alapértéke. A nők gazdasági aktivitása a Közép-Dunántúli Régióban alacsonyabb minden korosztályban, mint a férfiaké. A munkanélküliség a roma lakosság körében lényegesen magasabb, mint az országos átlag. A gazdasági versenyben a munkaerőpiacra való be- illetve visszakerülési bizonyos korcsoportok esetében komoly problémákba ütközik. Ilyen korcsoportok a pályakezdeők valamint az idősebb korú munkanélküliek. A nemek, nemzetiségek, korcsoportok esélyegyenlőségek biztosítása a kistérségben nem megoldott</p>	<p>Az érintett csoportok jellemzőinek feltárására alapuló rendszer megtervezése. A munkáltatói családbarát intézkedések jól szolgálják a gyermekvállalási időszak, az adott korcsoport problémáinak kezelését, a rugalmas és akár személyre is szabható ösztönzési, képzési-átképzési programokkal hatékonyabbá tehető a munkavilágába való be- illetve visszailleszkedés.</p>	<p>Dunafeir Acélapítvány Kistérségi Felnoítképzési Közalapítvány Munkaügyi központok Non-profit szervezetek Képző-átképző intézmények Munkaadók</p>	<p>A kistérség inaktív lakossági részarány csökkenése</p>
<p>A munkavilágába valamilyen okból adódó szegregáltságuk miatt visszatérni egyébként nem tudók számára új munkahelyek teremtésével, illetve a meglévő munkahelyek működésének célirányos fejlesztésével növelni lehetséges a segély helyett munkabérből élők számát. A munkavilágából valamilyen okból kiszorult munkavállalók számára létrehozandó illetve átalakítandó munkahelyekkel kapcsolatban alapvető elvárás, hogy tényleges szükségletek kielégítésére, a szegregált egyének illetve csoportok sajátosságainak megfelelően legyen.</p>	<p>A munkahelyek számának növekedése a foglalkoztatási szint emelkedését eredményezi. Ennek előkészítési, ösztönzési és működtetési rendszere egy a kistérségben ez idáig teljességgel ismeretlen feladatként jelentkezik. Ezért szükséges egy mederbe terelni a kormányzati, az önkormányzati támogatási szándékokat a helyi vállalkozások és a helyi potenciális munkaerő lehetőségeihez illesztetten a foglalkoztatási szint emelése érdekében</p>	<p>Munkáltatók, vállalkozások</p>	<p>A foglalkoztatási szint emelkedése</p>
<p>Intézkedés: 3.1.3. Egalizáló foglalkoztatás fejlesztése, új típusú segélyprogramok kidolgozása</p>			

Intézkedés célja	Intézkedés indoklása	Célcsoport	Hatás indikátor
<p>A megváltozott munkaképességű emberek megélhetését biztosító, megmaradt értékeiket hatékonyan kihasználó munkahelyek a kistérségben nem állnak szükséges mértékben rendelkezésre. A kormányzati szándékolt támogatások helyi-kistérségi intézkedésekkel nincsenek kiegészítve. A piaci viszonyok között eredményesen működő speciális adottságú vállalkozások – megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatása – tartós megléte és fejlődése a kistérség alapvető stratégiai célja.</p>	<p>A megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatási lehetőségeit bővíteni kell. A kormányzati támogatások mellé kell állítani a kistérségi ösztönző-támogatási rendszert, amely a megyei lehetőségekkel kiegészítve szinergikus hatást képes kifejteni a kistérségben a speciális munkahelyek teremtése területén</p>	<p>A kistérségben élő megváltozott munkaképességű emberek, munkáltatók, vállalkozások</p>	<p>Foglalkoztatási szint emelkedése</p>
Intézkedés: 3.1.3.2. Meglévő munkahelyek bevonása			
<p>A kistérségben meglévő munkahelyek egy része alkalmassá tehető megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatására. A munkaadók ezzel a szemponttal napjainkban nem igen foglalkoznak. A lehetőségeket nem ismerik fel, a különböző ösztönző-támogató forrásokat nem veszik igénybe, az azokban rejlő lehetőségeket nem használják ki. Az intézkedés célja, hogy ezeket a forrásokat kistérségi forrásokkal kiegészítve a munkahelyek alkalmassá tételi folyamatai elinduljanak.</p>	<p>A munkahelyek egy része olyan jellegű munkaköri elvárásokat követel meg a munkavállalóktól, amelyek a munkakörülmények követelményeinek minimális megváltoztatásával alkalmassá válhatnak arra, hogy a munkakörben megváltozott munkaképességű embereket alkalmazzanak. Ezt ösztönzi a kormány ilyen jellegű támogatási rendszere, ennek hatását növelni lehet a kistérségi támogatási-ösztönzési rendszer (pl. adópolitika) rendszerbe állításával.</p>	<p>A kistérségben élő megváltozott munkaképességű emberek, munkáltatók, vállalkozások</p>	<p>Foglalkoztatási szint emelkedése</p>

Intézkedés célja	Intézkedés indoklása	Célcsoport	Hatás indikátor
<p>A megváltozott munkaképességű emberek, és más szegregált csoportok problémáinak megoldására, kezelésére számtalan csatormán, számtalan szervezett jelentős pénzügyi ráfordításokkal igyekeznek változtatni. Ezen pénzek felhasználása nem hatékony, a probléma lényegét felhasználásuk nem érinti, a befektetések, ráfordítások megtérülése kérdéses, az elért eredmények nem illetve alig követhetők. Ezért feltétlen szükséges egy olyan monitoring rendszer megtervezése és működtetése, amely az érintett populáció helyzetének nyomon követése mellett az erőfeszítések hatásosságának mérésére, azok elemzésére is alkalmas, és alapot ad a kistérség megváltozott munkaképességű emberekkel, és más szegregált csoportokkal kapcsolatos tervező munkához.</p>	<p>Intézkedés: 3.1.4. Monitoring rendszer kialakítása és fejlesztése</p> <p>A megváltozott munkaképességű emberek, és más szegregált csoportokhoz tartozó emberek számáról, összetételéről, megmaradt képességeikről, készségeikről, a foglalkoztatási lehetőségeikről, a támogatások felhasználásának hatékonyságáról és hasznosságáról, stb. ma megbízható, érdemi információ nem áll rendelkezésre. Ennek a területnek nincs gazdája, ezek a komplex információk a terület szegmenseiben valamilyen érdekeltség alapján működő intézmények, szervezetek számára nem szükségesek. Így a megoldások is esetlegesekek, nem hatékonyak.</p>	<p>Települési önkormányzatok Kistérségi társulás Munkaügyi szervezetek Munkaadók Vállalkozások Oktató, képző intézmények Kamarák, civilszervezetek</p>	<p>A megváltozott munkaképességű emberek érdekében meghozott döntések hatékonyságát költséghasználatát valósítanak meg a gyakorlatban.</p>

Intézkedés célja	Intézkedés indoklása	Célcsoport	Hatás indikátor
<p>Az egészségi állapotra hatással bíró tényezők számbavétele, elemzése, értékelése a települési önkormányzatok egészségpolitikájának az alapja. Napjainkban az egészség kérdésköre kimerül a háziorvosi, szakorvosi fekvőbeteg ellátási kérdések taglalásában. Ugyanakkor a megelőzés szempontjából fontos tényezők – életmód, környezeti terhelések minősége és mennyisége, iskolázottság, kriminalisztikai helyzet, közlekedés, lakhatás, munkakörülmények, stb. – értékelése, számbavétele (egészségkép) valamint ezeken alapuló változáskezelési stratégia és taktika (egészségterv) hiányzik a kistérségi egészségpolitikából.</p>	<p>Az intézkedés során egy mederbe kell terelni a lakosság egészségi állapotára hatással bíró valamennyi tényezőre befolyással bíró érdekelteket. Ezt érhetjük el, ha az egészségkép és az egészségterv készítési folyamatait nyilvánosan, társadalmi közmegegyezést elérve szervezzük. Az egészségi állapot javításával csökkensenek a társadalombiztosítási rendszerre nehezedő nyomás.</p>	<p>Egészségfejlesztésben feladattal rendelkező szervezetek, intézmények Egészségügyi ellátás intézményei Települési önkormányzatok Munkahelyek</p>	<p>A lakosság egészségi állapotának javulása</p>
<p>Kapcsolódó prioritás: 4. Szociális ellátórendszer és egészségfejlesztés</p>			
<p>Intézkedés: 4.1. Kistérségi egészségkép, egészségterv készítése</p>			
<p>Az egészségi állapotra hatással bíró tényezők számbavétele, elemzése, értékelése a települési önkormányzatok egészségpolitikájának az alapja. Napjainkban az egészség kérdésköre kimerül a háziorvosi, szakorvosi fekvőbeteg ellátási kérdések taglalásában. Ugyanakkor a megelőzés szempontjából fontos tényezők – életmód, környezeti terhelések minősége és mennyisége, iskolázottság, kriminalisztikai helyzet, közlekedés, lakhatás, munkakörülmények, stb. – értékelése, számbavétele (egészségkép) valamint ezeken alapuló változáskezelési stratégia és taktika (egészségterv) hiányzik a kistérségi egészségpolitikából.</p>	<p>Az intézkedés során egy mederbe kell terelni a lakosság egészségi állapotára hatással bíró valamennyi tényezőre befolyással bíró érdekelteket. Ezt érhetjük el, ha az egészségkép és az egészségterv készítési folyamatait nyilvánosan, társadalmi közmegegyezést elérve szervezzük. Az egészségi állapot javításával csökkensenek a társadalombiztosítási rendszerre nehezedő nyomás.</p>	<p>Egészségfejlesztésben feladattal rendelkező szervezetek, intézmények Egészségügyi ellátás intézményei Települési önkormányzatok Munkahelyek</p>	<p>A lakosság egészségi állapotának javulása</p>
<p>Intézkedés: 4.2. Kistérségi életmód programok</p>			
<p>Az egészségi állapotra hatással bíró tényezők számbavétele, elemzése, értékelése a települési önkormányzatok egészségpolitikájának az alapja. Napjainkban az egészség kérdésköre kimerül a háziorvosi, szakorvosi fekvőbeteg ellátási kérdések taglalásában. Ugyanakkor a megelőzés szempontjából fontos tényezők – életmód, környezeti terhelések minősége és mennyisége, iskolázottság, kriminalisztikai helyzet, közlekedés, lakhatás, munkakörülmények, stb. – értékelése, számbavétele (egészségkép) valamint ezeken alapuló változáskezelési stratégia és taktika (egészségterv) hiányzik a kistérségi egészségpolitikából.</p>	<p>A Kistérségi egészségtervet szolgáló életmódra hatással bíró, azt az egészség szempontjából kedvező irányba elmozdító, az egyén aktív részvételével zajló programok kiterjesztése a kistérség lakosságának egészségi állapotára döntő hatást gyakorol. Ezért ezen programok koordinált tervezése és kivitelezése szükséges folyamat.</p>	<p>Egészségmegőrzési Központ Uniqa Egészségpénztár Háziorvosok Egyesülete Szent Pantaleon Kórház Civil szervezetek Oktatási Intézmények</p>	<p>Az egészségi állapot javulása az életmódban bekövetkezett változásokkal</p>

Intézkedés célja	Intézkedés indoklása	Célcsoport	Hatás indikátor
<p>Intézkedés: 4.3. A „Johann Béla” Népegészségügyi Program végrehajtásához illeszkedő kistérségi egészségfejlesztés</p> <p>A Népegészségügyi Programban megfogalmazott konkrét prioritások kistérségi érvényesülése érdekében teljesen más típusú együttműködésre van szükség az érintett szereplők között. Az egészség kérdését nem kezelheti a kistérség pusztán TB, illetve Dunajvárosi kórház problémájaként. Eredmény csak szinergiát biztosító rendszer működtetésével érhető el.</p>	<p>A Népegészségügyi Program a prevencióra helyezi a hangsúlyt. A megelőzés lehetséges eszközeit (életmód, környezeti hatások, egészségügyi ellátórendszer, stb) összhangba kell hozni. Fejlesztetni kell a szűrési tevékenységet, a gyors és hatékony gyógyítási folyamatot követő rehabilitációs folyamatokat egyaránt.</p>	<p>Egészségmegőrzési Központ Uniqa Egészségpénztár Háziorvosok Egyesülete Szent Pantaleon Kórház Civil szervezetek Oktatási Intézmények</p>	<p>A lakosság életkorának növekedése, az elhalálozási arány csökkenése</p>
Intézkedés: 4.4. Munkahelyi egészségfejlesztés			
<p>A munkahelyek mai egészségvédelmi és munkabiztonsági teljesítményének növelése, a munkavállalók egészségének garantált megőrzéséhez, esetleg fejlesztéséhez.</p>	<p>A meglévő munkahelyi egészségvédelmi, egészségfejlesztési tevékenység fejlesztésével egy rendkívül nagy hatású, az egészségi állapotra hatást gyakoroló mozzanatot fejlesztjük. A munkahelyek ilyen jellegű teljesítményei kis külső segítséggel –tanácsadással, szakértők biztosításával- javíthatók.</p>	<p>Munkahelyek Foglalkozás-egészségügyi, munkabiztonsági, munkahigiénés szakemberek ÁNTSZ OMMF</p>	<p>A munkavállalók egészségi állapotának javulása</p>
Intézkedés: 4.5. Az állami és civil szociális és egészségügyi szféra szolgáltatási rendszerének bővítése, foglalkoztatató-képességük javítása			
<p>A szociális és egészségvédelmi szükségleteknek való megfelelés javítása a szféra foglalkoztatási potenciáljának növelésével összhangban</p>	<p>Az államháztartás reformjával párhuzamosan egyre több feladat kerül közhasznú szervezeti formában megvalósításra. Az időskorúak és egyéb rászorult rétegek szükségletei ma még kevésbé kielégítettek a kistérségben. Emellett számolni kell az igények növekedésével is.</p>	<p>A feladatok ellátására létrejövő közhasznú intézmények</p>	<p>Foglalkoztatási lehetőségek kialakítása mellett bővül a nem állami szervezetek által nyújtott szolgáltatások köre</p>

Intézkedés célja	Intézkedés indoklása	Célcsoport	Hatás indikátor
Kapcsolódó prioritás: 5. Humánerőforrás kezelést szolgáló intézményrendszer fejlesztése			
Intézkedés: 5.1. Kistérségi humánerőforrás-fejlesztő munkaszervezet létrehozása			
<p>A kistérségi társulásnak ez idáig nem volt olyan felelős megbízott teamje, amely a kistérségi humánstratégiát, annak fejlesztését, a megvalósítást szolgáló projekteket létrehozását, a stratégiaiilag fontos kutatási programok elindítását, nyomon követését, elemzését, értékelését elvégezte volna. A területre vonatkozó folyamatos odafigyelés technikailag nem megoldott</p>	<p>A kistérségi társulás számára szükséges egy olyan munkaszervezet létrehozása, amely a humánerőforrás fejlesztéssel kapcsolatos előkészítő, elemző, döntés előkészítő feladatokat elvégzi. A Kistérségi társulás humánerőforrással kapcsolatos határozatainak végrehajtását levezényli, az eredményeket figyeli és elemzi. (A „szervezet” jól elhelyezhető a „HÍD” Egyesület rendszerébe. Társadalmi megbízatásokkal a szükséges szakemberek részvétele biztosítható)</p>	<p>Kistérségi Munkaszervezet Kistérségi Társulás</p>	<p>A kistérség humán erőforrásának tudatos és tetszerű alapokon nyugvó folyamatos fejlődése</p>
Intézkedés: 5.2. Kistérségi kutatócsoport működtetése			
<p>A Dunaújvárosi Főiskola bázisán a kutatócsoport létrejött azt fejlesztési terv végrehajtása céljából alkalmazottan kell működtetni</p>	<p>A humán erőforrás kistérségi méretű gazdálkodása nem képzelhető el egy társadalmi konszenzuson alapuló, elfogadott stratégián. Ennek megalapozása az a kutatómunka, amely a kistérség valóságának feltárását, elemzését, a lehetséges változtatástechnológiák kutatását, stb. öleli fel. A Kistérségi Társulás számára fontos kutatási programok megfogalmazásával a kutatócsoport működése hosszú távra tervezhető.</p>	<p>Regionális kutatócsoport</p>	<p>A kistérségi humán vagyonának gazdagodása, fejlődése</p>

Intézkedés célja	Intézkedés indoklása	Célcsoport	Hatás indikátor
Létre kell hozni a kistérségi szintű foglalkoztatás politikát formáló-egyeztető intézményt, a tárgyaló oldalak intézményesülését elő kell segíteni	Az EU követelménynek számító Kistérségi Foglalkoztatási Akcióterv (paktum) kidolgozása és működtetése e fórum és munkaszervezetének feladata	munkaadói, munkavállalói és civil szervezetek kistérségi szintű képviselői, Kistérségi Társadalmi Párbeszéd Iroda	Egyeztetett, széles körben támogatott, ezért hatékonyan végrehajtható döntések és intézkedések száma,
Intézkedés: 5. 4. Kistérségi Foglalkoztatási Akcióterv készítése és végrehajtása			
Létre kell hozni a kistérségi szintű foglalkoztatás politika végrehajtását biztosító dokumentumot	Az EU követelménynek számít a Kistérségi Foglalkoztatási Akcióterv (paktum) e nélkül források nem vonhatók be a foglalkoztatásba	Kistérségi Érdekegyeztető tanács Kistérségi Társadalmi Párbeszéd Iroda	Fejlődő, rugalmas, de egyben stabil foglalkoztatás a kistérségben
Intézkedés: 5. 5. Kistérségi Munkaerő-gazdálkodási Rendszer kiépítése és fejlesztése			
A közsféra munkaerő-gazdálkodását szabályzó dunaujvárosi rendszert (rendelet, munkaerő-gazdálkodási munkatárs, Dr. Kovács Pál Közzszolgálati Újrakezdési Alapítvány) ki kell terjeszteni az egész kistérségre, össze kell hangolni a térség foglalkoztatási alapítványainak tevékenységét	A közsféra átalakulását segítő, a városban már jól működő rendszer kiterjesztéséhez csak a települések vonatkozó döntése és forrásbiztosítása szükséges,	Foglalkoztatás alapítványok a kistérség közalkalmazottak	A közsféra átalakulása a lehető legkisebb és rövidebb idejű munkanélküliséget okoz

Intézkedés célja	Intézkedés indoklása	Célcsoport	Hatás indikátor
<p>Intézkedés: 5.6. Dunaújváros – iskolaváros – iskolaváros program feltételrendszerének fejlesztése</p> <p>1. A kistérség csökkenő gyermeklétszámát a megye, a régió, az ország egészéből idevonozandó gyermeklétszámmal kompenzálva az oktatási kapacitás csökkentése helyett a kapacitások mennyiségi és minőségi fejlesztését indítjuk el.</p> <p>2. Az oktatás-fejlesztés városi üzletággá való fejlesztésével nő a szektorban foglalkoztatható humánforrás me7nnyisége</p> <p>3. Az oktatás-fejlesztés városi üzletággá való fejlesztése az új és meglévő vállalkozások munkaerőigényét minőségi és mennyiségi szempontból is biztosítani tudja</p> <p>4. Az oktatás-fejlesztés városi üzletággá való fejlesztése a tudományos-innovációs potenciál növelésével érhető el. A Dunaújváros-iskolaváros oktatási minőség-teljesítménye mint közép- és mint felsőfokon teszi vonzóvá az intézményeket, teszi lehetővé a fejlesztett kapacitások hosszú távú optimális kihasználtságát.</p> <p>5. Az oktatás-fejlesztés városi üzletággá való fejlesztése felpezsdíti a város szellemi, kulturális életét. Csökkenti az értelmiség és az ifjúság kistérségből való elvándorlását.</p>	<p>Intézkedés: 5.6. Dunaújváros – iskolaváros – iskolaváros program feltételrendszerének fejlesztése</p> <p>1. Tudományos-innovációs potenciál növelése az országból, az EU-ból a városban foglalkoztatott tudományos, szellemi nagyságok számára a növelésével. Egy speciális mecenatúra rendszer működtetésével (lakópark a tudósok számára, speciális ösztöndíj rendszer, stb.) rövid idő alatt meg kell növelni a város, a kistérség tudományos potenciálját.</p> <p>2. Oktatási teljesítmények minőségfejlesztése a tudományos-innovációs potenciál célirányos felhasználásával. Dunaújváros – iskolaváros oktatási, oktatástechnológiai kutató és fejlesztő bázis kialakításával tudományos, minőségi alapokon kell tovább növelni a meglévő közép- és felsőfokú oktatásban meglévő piaci előnyöket.</p> <p>3. A Dunaújváros – iskolaváros diák tömegeinek korszerű elhelyezési, szolgáltatási igényeinek kielégítését szolgáló feltételek megteremtése. Kollégiumi férőhelyek számának növelése, a diákság igényeit kielégítő szolgáltatások létrejöttének és fejlesztésének ösztönzése</p> <p>A közép-fokú oktatási rendszerhez illeszkedő felsőfokú oktatási rendszer kialakítása. A városban a közép-fokú szakoktatásban eltöltött négy év meghosszabbítása 8, illetve 9 évre a szakirányú főiskolai képzések indításával, azok feltételeinek megteremtésével.</p>	<p>Dunaújváros „iskolaváros” oktatási intézményei Dunaújvárosi Főiskola Kollégiumok</p>	<p>A kistérség oktatásra specializálódott humánerőforrásának növekvő mértékű foglalkoztathatósága, a városi szolgáltatóipar bevételeinek növekedése, növekvő városi adóbevételek</p>

Intézkedés célja	Intézkedés indoklása	Célcsoport	Hatás indikátor
<p>Az intézkedés szerepeltetése szükséges. A Dunaiújvárosi Főiskola az önállóság elnyerését követően kidolgozta a fejlesztési stratégiáját. Ennek megvalósítása teljes mértékben része a Dunaiújváros „iskolaváros” koncepciónak.</p>	<p>Intézkedés: 5.7. Főiskola fejlesztése</p> <p>A főiskola fejlesztése mind minőségi, mind mennyiségi szempontból indokolt. Környezetvédelmi szak indítása, média ismereteket oktató szak indítása, beszállítói oktatói alprogram fejlesztése, kompetencia alapú képzési tevékenység fejlesztése, felnőttképzés fejlesztése, minőségfejlesztés, infrastrukturális fejlesztés, egyetemi szintű képzések irányába való elmozdulás, mint célokat rögzíti a Főiskola fejlesztési terve</p>	<p>Dunaiújvárosi Főiskola, Felsőfokú oktatási intézményekben tanulni vágyó ifjúság (kistérségi, megyei, regionális, országos léptékekben)</p>	<p>A kistérség oktatásra specializálódott humánforrásának növekvő mértékű foglalkoztathatósága, a városi szolgáltatóipar bevételeinek növekedése, növekvő városi adóbevételek. A kistérség gazdaságának szerkezeti átalakításához szükséges szakemberek biztosítása.</p>
<p>A kistérségi munkahelyek egészség- és biztonságkultúrája nem éri el a kívánt szintet. Ezzel kapcsolatos képzések, tanácsadások rendszere kiforratlan, a hatóságok kapacitása nem elegendő a segítséghez, inkább csak büntetnek. Szükséges egy olyan központ működtetése, amely ebben a kultúrafejlesztésben gerjesztő szerepet játszat. A nagy egészség- és biztonság kultúrával rendelkező vállalatok szakembereinek aktivizálásával érjük el a fejlődést.</p>	<p>Intézkedés: 5.8. Kistérségi Munkavédelmi Központ működtetése</p> <p>A Kistérségi Munkavédelmi Központ funkciói: Oktatás, képzés, Szaktanácsadás Szakértői tevékenység Pályázatok készítése Működése pályázati pénzekből, helyi támogatásokból biztosítható, így az igénybevevőnek nem jelent megoldhatatlan költségterhet</p>	<p>Kistérségi Munkavédelmi Központ, OMMF, ÁNTSZ, Munkaadói, munkavállalói kör</p>	<p>Munkavállalók egészségi állapota stabilizálódik, javul</p>

Intézkedés célja	Intézkedés indoklása	Célcsoport	Hatás indikátor
<p>A kistérségben működő egészségügyi szolgáltatók teljesítménye agy összehangolt, egymásra épülő, a páciensek kényelmét és igényeit messzemenően kielégítő, csoport praxisok működtetését szem előtt tartó rendszerben fokozható. A párhuzamosságok kiküszöbölésével, az egészségügyi informatikai rendszer továbbfejlesztésével jelentősen növelhető.</p>	<p>Intézkedés: 5.9. Kistérségi egészségügyi ellátórendszer fejlesztése</p> <p>A különböző egészségügyi szolgáltatók együttműködése az elmúlt években elindult. A Dunaferr regionális Egészségpénztár, a háziorvosok, a K Klinika, a Szent Pantaleon kórház, az Egészségért Bt., az Egészségmegőrzési Központ, stb. együttműködési rendszerét a szolgáltatók fejlesztése érdekében tovább kell erősíteni új szereplők bevonásával. Az ötletszerű, párhuzamos fejlesztéseket összehangolt fejlesztési stratégia váltja fel.</p>	<p>Egészségügyi Szolgáltatók</p>	<p>A kistérség lakosságának javuló egészségi állapota csökkenő egészségügyi költségek mellett.</p>
<p>Az intézkedés szerepeltetése szükséges. A kistérség szociális ellátórendszere rendkívül sokféle minőséget hordoz. Menyiségi szempontból a rendszer nem képes kezelni a kistérségben jelentkező valamennyi problémát. Dunaiújváros intézményhálózatának kistérségi szükségleteket is szem előtt tartó fejlesztésével növelhető az ellátórendszer hatékonysága, kiküszöbölhető a forrást felemészítő párhuzamosságok, növelve a kistérségi identitást.</p>	<p>Intézkedés: 5.10. Kistérségi szociális ellátórendszerének fejlesztése</p> <p>A szociális ellátórendszer rendkívül sok elemből áll. Ezek meg szervezése, folyamatos működtetése egy településen belül is komoly feladat. A települések erőfeszítései ma még elsősorban arra irányulnak, hogy a saját problémáikat saját erőből oldják meg. A kistérség szociális kapacitásainak tervszerű fejlesztésével, a meglévő értékek bővítésével a kistérségi szociális intézményrendszer hatékonysága növelhető.</p>	<p>A kistérség szociális ellátó rendszerét alkotó intézmények, civil szervezetek, önkormányzatok</p>	<p>A kistérség szociális biztonságának növekedése. A szociális gondokkal küzdők magasabb színvonalú, hatékonyabb szolgáltatásokhoz jutnak</p>

Intézkedés célja	Intézkedés indoklása	Célcsoport	Hatás indikátor
<p>A kistérség – és az egész ország – alapvető problémája az egyetemes emberi kultúrának a mind nagyobb mértékű kiszorítása a mindennapokból. A kultúra közvetítő rendszerek töredeztettek, a társadalom kulturális affinitása csökken, egyre nagyobb mértéket öltenek az ebből adódó értékvesztések, az egészségre és a társadalom egészségére káros kompenzációs cselekvések. A kistérség kulturális intézményrendszere a Dunaújvárosi fejlesztéseknek köszönhetően képes komoly értékközvetítésre. A színházfejlesztés, az MMK működtetése, a kulturális rendezvények, az élénk civil kulturális mozgalmak újabb és újabb technológiákkal próbálnak eljutatni az emberekhez a kultúrát. A kistérség települései hagyományteremtő rendezvényeikkel a kultúra bizonyos szegmenseiben komoly értékeket hordoznak. Az értékközvetítő szerep hatékonyságának növelése érdekében van szükség a kistérségi léptékekben átgondolt intézményfejlesztésre.</p>	<p>Intézkedés: 5.11. Kistérség kulturális intézményrendszerének fejlesztése</p> <p>A települési önkormányzatok költségvetése egyre kisebb szabad mozgásteret enged a testületnek. A kultúra területe erősen megszínylette ezt a szűkülő költségvetési időszakot. Ezért szükséges a kistérség településein működő kulturális intézményeket egy rendszerként kezelni, és fejlesztésüket egymással összhangban, egymást kiegészítve realizálni a Kistérségi Társulás Humánstratégiája alapján.</p>	<p>Kistérség kulturális intézményei</p>	<p>A kistérség lakosságának kulturális gazdagodása, fejlődése</p>

Intézkedés célja	Intézkedés indoklása	Célcsoport	Hatás indikátor
<p>Az információintenzitását növelő eszkörendszer létrehozása. Információs technológia és szolgáltatások fejlesztése, és olyan képzési programok indítása, amelyek a szellemi tőke kapacitás növekedését szolgálják. A szellemi tőke „működési” feltételeinek, társadalmi infrastruktúrájának létrehozása. A „működés” tárgyi, személyi és intézményi feltételeinek megteremtése: információs-képző életmód centrumok létrehozása, főállású „kapuemberek” alkalmazásával, a szellemi tőke park szakmai teamjének irányításával</p>	<p>Az intézkedés szerepeltetése továbbra is szüksége</p>	<p>A kistérség lakossága</p>	<p>A kistérség innovatív kapacitásainak növekedése, a kistérségi vállalkozások, intézmények versenyképességének fokozódása, pozitív életmódbeli változások.</p>
Intézkedés: 5.13. Kistérségi Információs Rendszer működtetése			
<p>A Kistérségi humán erőforrás fejlesztéséhez szükséges információk egy része a már kifejlesztett Kistérségi Információs Rendszer működtetésével rendelkezésre állhat.</p>	<p>A Kistérségi Információs Rendszer kifejlesztésével és működtetésével kapcsolatosan a Kistérségi Társulás döntéseit meghozta. A rendszer működtetése a humán erőforrás fejlesztés szempontjából rendkívül fontos. (pld szociális, egészségügyi, oktatási, stb. területek információi.</p>	<p>Kistérségi Társulás Kistérségi Munkaszervezet Települési önkormányzatok Civil szervezetek</p>	<p>Megvalósuló fejlesztés humán erőforrás</p>

Intézkedés célja	Intézkedés indoklása	Célcsoport	Hatás indikátor
Az intézkedés szerepeltetése továbbra is szükséges	<p>Intézkedés: 5.14. Ifjúsági Iroda</p> <p>A Dunaujvárosi Ifjúsági Iroda működésének pozitív tapasztalatai alapján a kistérségi szintre való tevékenységbővítés szükséges. Az ifjúság problémáinak ismerte, segítségnyújtás a problémák kezelésében a kistérségben általában megoldatlan kérdés. Az ifjúság számára vonzó programok, alternatívák nyújtásával csökkenteni kell az ifjúságot napjainkban rendkívül intenzíven érintő rizikófaktorok hatását</p>	Kistérségi Ifjúsági Iroda	Kevesebb deviancia, sikeres programok, társadalmi szocializációra képes és kész ifjúság
Az önkéntes kölcsönös egészségpénztár a prevenció pénztára. A prevenciót minőségi szolgáltatásokkal szolgálja az önkormányzatiságon alapuló pénztár. Egyesíti az igénybevevőt és a vevőt, ami az egészségügy többi területén nem valósul meg, ami a páciens teljes kiszolgáltatottságához vezet. Csoport praxisok szervezésével kis időráfordítással minőségi szolgáltatáshoz jut a pénztártag.	<p>Intézkedés: 5.16. Uniqa Egészségpénztár Dunaferr tagozatának kistérségi fejlesztése</p> <p>A munkaáltató támogatásával létrejött Dunaferr regionális Egészségpénztár Uniqa Egészségpénztárral való fúziójával stabil működtetési háttér biztosított. A Pénztárhoz való települési önkormányzati csatlakozásokkal a közalkalmazotti kör is részesülhet a pénztár szolgáltatásiból. Ez elindítja a kistérségi munkaadók csatlakozási kedvének megnövekedését. A pénztár léte és bővítése meghatározó hatással bír az egészségügyi szolgáltatások minőségfejlesztésére.</p>	Egészségpénztár tagjai	A pénztártagok egészségi mérhető állapotváltozása, javulása.

Intézkedés célja	Intézkedés indoklása	Célcsoport	Hatás indikátor
<p>Intézkedés: 5.16. Középfokú oktatás, szakképzés fejlesztése (Térségi Integrált Szakképzési Központ, szerkezet racionalizálás, nem önkormányzati fenntartású intézmények számának növelése)</p> <p>A középfokú oktatás fejlődési üteme elmarad a kívánatostól. A fejlesztések irányát általában nem a valós gazdasági, társadalmi igények alapján szabják meg, hanem a „kínálati” oldal elképzelései a fejlesztések domináns generálói. A piaci, keresleti oldal hatása nehezen érvényesül. Az önkormányzati döntés előkészítő mechanizmusai, a tényleges területi döntések az iskolák működésével kapcsolatosan – pl. pedagógiai programok – nem képesek a piaci igények közvetítésére, sok esetben pusztán a „kínálat” javaslatainak megerősítésére szorítkozik. Ebben a „belterjes” rendszerben olyan tartalmak vannak, amelyek kihasználásáról kár lenne lemondani. (pl. TISZK)</p>	<p>A középfokú oktatás intézményrendszerének fejlesztését a keresleti oldal igényeinek maximális figyelembe vételével kell elvégezni. Ebben fejlesztési folyamatban jelentős lehetőségek rejlenek a civil szervezetek által működtetett iskolák részarányának növelésében. Az egyszerűbb, életszerűbb döntési folyamatok, a valós igények fogadására való fokozott készség és képesség újabb, a középfokú oktatási rendszerben rejlő lehetőségek aktivizálását eredményezik</p>	<p>A középfokú oktatás intézményrendszerének fejlesztését a keresleti oldal igényeinek maximális figyelembe vételével kell elvégezni. Ebben fejlesztési folyamatban jelentős lehetőségek rejlenek a civil szervezetek által működtetett iskolák részarányának növelésében. Az egyszerűbb, életszerűbb döntési folyamatok, a valós igények fogadására való fokozott készség és képesség újabb, a középfokú oktatási rendszerben rejlő lehetőségek aktivizálását eredményezik</p>	<p>A hatékony oktatási-képzési tevékenységgel csökken a továbbtanulástó eleső, a munkavilágába beilleszkedni nem tudó fiatalok száma. Ezzel csökkennek a családokra eső anyagi és pszichikai terhek</p>
<p>A humánterületeken működő intézményekkel kapcsolatosan két örök kérdés vetődik fel: mit szolgáltatnak és azt hogyan teszik. A minőség fogalmának intenzív betörése a gazdaságba a magyar gazdaság alapvető átstrukturálódásához vezetett. Új vezetői filozófiák és teljesítmények jelentek meg. Az idő bebizonyította, hosszú távon ezek a sikeres magatartásformák. A humán rendszerek intézményeit ez a kihívás folyamatosan és egyre intenzívebben jelenik meg.</p>	<p>A kistérség intézményeinek minőségügyi rendszerfejlesztése elodázhatatlan feladat. Az intézmények és fenntartóik együttes akarataként kell megjeleníteni ezt a rendszerfejlesztési feladatot. Ezt a változásmenedzselési folyamatot el kell indítani. Szakértők, tanácsadók bevonásával gerjeszteni kell a szükséges szemléletváltozást, a szükséges rendszertelepítési lépések megtervezését és megfételét, a keresleti oldal igényeinek megfelelő folyamatos működést.</p>	<p>Kistérség humánszolgáltatói</p>	<p>A szolgáltatásokkal megelégedett igénybevevők száma</p>

IV. Idegenforgalom fejezet

Küldetés: Az idegenforgalom és a turisztika adottságainak és értékeinek hasznosításával növelni a város és térsége vonzerejét, bővíteni a szolgáltatási és foglalkoztatási kapacitását, javítani a kistérség turisztikai arculatát				
Prioritások				
1. A kistérségi Duna-part vízi és víz közeli turizmus lehetőségeinek fejlesztése	2. A falusi turizmus lehetőségeinek bővítése és kihasználása	3. A kerékpáros és lovas turizmus népszerűsítése, speciális turisztikai termékek és infrastruktúra fejlesztése	4. Az üzleti és konferencia turizmus lehetőségeinek kihasználása, bővítése	5. A kistérségi idegenforgalmi marketing intézményesítése
INTÉZKEDÉSEK				
<p>1. A kistérségi Duna-parti övezet komplex és egységes (környezet javító és infrastruktúrabővítő) idegenforgalmi és turisztikai fejlesztésének megvalósítási tanulmány elkészítése.</p> <p>2. A Duna menti települések hatáskörébe tartozó és a megvalósítási tanulmányból fakadó beruházás kivitelezések műszaki, hatósági és marketing szempontú koordinált előkészítése.</p> <p>3. A fejlesztésbe bevonható saját és külső források összehasonlása, operatív program és projektek kidolgozása, helyi szervezet létrehozása, a kivitelezések megkezdése.</p>	<p>1. A „Dunaújváros és Térsége turizmusfejlesztési program” aktualizálása, településenkénti operatív programok kidolgozása.</p> <p>2. Szorgalmazni, elősegíteni a szálláshelyek termékJelölését, kiegészítő szolgáltatások bővítése felé orientálni.</p> <p>3. Kapcsolódás a borturizmussal, a kulturális turizmussal és egyéb turizmusformákkal</p> <p>4. Szakképzés erősítése</p>	<p>1. A kistérségi kerékpáros és lovas-túra program, valamint úthálózati koordináció, összhangban a regionális tervekkel.</p> <p>2. A települések egyedi és hagyományteremtő turisztikai termékeinek és azok beruházási projektjeinek kidolgozása. (Nagykarácsony: Mikulásfalva mesefalu, Baracs: Magyarfalu, Mezőfalva Termálfürdő, stb.)</p>	<p>1. A térség üzleti és konferencia turizmusának lehetőségeit kapcsolódó infrastrukturális fejlesztéseit feltáró tanulmány elkészítése.</p> <p>2. A Dunaújvárosi Üzleti Kiállítás és Vásár Központ megvalósíthatósági tanulmányának elkészítése.</p>	<p>1. A kistérségi idegenforgalmi marketing szervezet működési feltételeinek megteremtése.</p>

Intézkedés célja	Intézkedés indoklása	Célcsoport	Hatás indikátor
Kapcsolódó prioritás: 1. A kistérségi Duna-part vízi és víz közeli turizmus lehetőségeinek fejlesztése.			
Intézkedés: 1.1. A kistérségi Duna-parti övezet komplex és egységes (környezet javító és infrastruktúra-bővítő) turisztikai fejlesztésének megvalósíthatósági tanulmány elkészítése			
A megvalósítás kiterjesztése a statisztikai kistérség hatáskörébe tartozó Duna-part egészére	A fejlesztés komplex kezelése szakmailag (terület és infrastruktúrafejlesztés) és hatóságilag (környezetvédelmi, vízjogi) egységes, eredményesebb. A saját és külső források és befektetők bevonásában pedig hatékonyabb és vonzóbb	A kistérség Duna menti települések önkormányzatai, vállalkozásai	A kistérségi Duna-part idegenforgalmi területfejlesztési közép és hosszú távú programozása és forrás hozzárendelése megalapozottá válik
Intézkedés: 1.2. A Duna menti települések hatáskörébe tartozó és a megvalósítási tanulmányból fakadó kivitelezések marketing szempontú koordinált előkészítése.			
A kistérség településeinek hatáskörébe tartozó és a Duna-part környezeti állapot és turisztikai területfejlesztési programjainak és a megvalósítást célzó projektejnek összefogása, szakmai és marketing koordinációja. A saját és külső források, forrás lehetőségek hatékony felhasználása, eredményes elérése. A megvalósítási prioritásban a szakhatósági, közellátási, piaci, arculati és általános marketing szempontok célirányos integrálása	Fokozni kell a települések önkormányzatai közötti együttműködést a kistérségi Duna-szakasz egységes és egymást erősítő környezeti állapot javító és tudatos idegenforgalmi kezelésében	A kistérség Duna-parti önkormányzatai	A fejlesztés döntéstámogatása, a forrás koncentrációk hatékonyság növekedése, a pályázható források megszerzésének eredményessége

Intézkedés: 1.3. A fejlesztésbe bevonható saját és külső források összevonása, operatív program és szervezet létrehozása, a kivitelezések megkezdése

Az 1.2. intézkedésben előkészített projektek kivitelezését, végrehajtási koordinációját, monitorálását, valamint a folyamatos forrás és vagyonekezelését végző operatív szervezet létrehozása és a hosszú távú működési feltételek megteremtése	A program nagyságrendje és hatásterülete, valamint az egyes részprojektek kiterjedtsége és szakmai – hatósági integrációja, a feladathalmaz koordinációs igénye szükségessé teszi egy önálló munkaszervezet létrehozását és működtetését	A kistérség Duna-parti települések önkormányzatai, vállalkozásai	Fellendül a kistérségi Duna-part vízi és víz közeli turizmusa, növekednek az idegenforgalmi bevételek. Fejlődnek és bővülnek a szállítói és kapcsolódó szolgáltatói vállalkozások.
---	--	--	--

Kapcsolódó prioritás: 2. A falusi turizmus lehetőségeinek bővítése és kihasználása

Intézkedés: 2.1 A „Dunaújváros és Térsége turizmusfejlesztési program” aktualizálása, a településenkénti operatív programok kidolgozása

<p>A korábban kidolgozott fejlesztési program szempontjai, és a megyei turisztikai koncepció szerint, a kistérség településenkénti operatív idegenforgalmi és turizmus fejlesztési programjainak és az aktuális projektjeinek kimunkálása az alábbi főbb csoportosításban:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A hagyományok, gasztronómiai, helyi természeti és kulturális vonzerők turisztikai terméké váló fejlesztése. • A szálláshelyek komfort fokozat javító és szelektív kínálatbővítő, valamint a kapcsolódó, települési környezet színvonalamelő, projektek kidolgozása. • A kistérség települései közötti belső turisztikai termékek, együttműködési kohézió kifejtése 	Szükséges megteremteni a helyi adottságok és lehetőségek kihasználásával a települések egyedi idegenforgalmi vonzerejét és turisztikai arculatát. A több települést érintő, illetve kistérségi (regionális) szintű turisztikai termékek kidolgozásának egységes és koordinált feltételeit, valamint a további forrásbevonások pályázati alapját.	A kistérség önkormányzatai, vállalkozásai, szervezetei	A falusi turizmus fellendülése, a kapcsolódó turisztikai termékek fejlődése, a gazdasági helyzet és a környezeti kultúra javulása
---	--	--	---

Intézkedés: 2.2. Szorgalmazni, elősegíteni a szálláshelyek termékfejlesztését, kiegészítő szolgáltatások bővítése felé orientálni.

A szálláshelyek minőségfejlesztése, idegenforgalmi termékkel való összehangba hozása, arculati kohézió elemeként való kezelése	A szálláshelyek minőségi eltérései, igényességi fokozatai közötti eltérések, különbözőségek, az idegenforgalmi termék stílusától, „üzenetétől” való távolságok felszámolása a	Szálláshelyek	Az összehangolt szálláshelyek rendszerével nő a térség idegenforgalmi vonzereje.
--	---	---------------	--

Intézkedés: 2.3. Kapcsolódás a borturizmussal, a kulturális turizmussal és egyéb turizmusformákkal

Kihasználni a környezetünkben (pl. megye) meglévő kulturális értékeket, azokra ráépülve növelni a kistérség idegenforgalmi vonzási képességét.	A kistérségünk idegenforgalmi értékekben nem annyira gazdag, hogy ne legyen érdemes kihasználni más, környező térségek értékeit, s azokra ráépülve, azokat kiegészítve gazdagítani a kistérségünk vonzerejét.	Környező kistérségek idegenforgalmi értékhozói	Nő a Kistérségbe látogatók száma, nő az idegenforgalmi üzletág foglalkoztatási képessége
--	---	--	--

Intézkedés: 2.4. Szakképzés erősítése

A falusi turizmusból szerepet vállalók szakmai felkészültségének növelése	Szükséges a vendéglátás, nyelvismeret, stb. területén meglévő hiányosságok felszámolása	Falusi turizmusból szerepet vállalók	Igényesebb ellátás biztosításával, nő a szolgáltatás csomag jó híre, nő a térségbe látogatók száma
---	---	--------------------------------------	--

Kapcsolódó prioritás: 3. A kerékpáros és lovas turizmus népszerűsítése, speciális turisztikai termékek és infrastruktúra fejlesztése.

Intézkedés: 3.1. A kistérségi kerékpáros és lovas-túra program, valamint úthálózati koordináció, összhangban a regionális tervekkel

<p>A kistérség belső, természet közeli területeinek, valamint a Duna-part szabadidős és idegenforgalmi funkció és program kínálatának bővítése az alábbi feladatcsoportok végrehajtásával:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A kerékpáros, a vízi és lovas turisztika útvonalainak, kapcsolódási (találkozási) pontjainak kijelölése és egységes megjelenítése az idegenforgalmi program és infrastruktúrafejlesztési projekteknél. • Alternatív vízi, sport, kerékpáros és lovas program termékek, túracsoportok kidolgozása. • A kerékpáros és lovas túra útvonal hálózatok illesztése és megjelenítése a térség közlekedési infrastruktúra fejlesztési és kivitelei terveiben 	<p>Kerékpározásra csak kisebb útszakaszok alkalmasak, összefüggő kerékpárút-hálózat hiánya. A Duna-part, és a kistérség belső természet közeli területeinek turisztikai funkció hiánya.</p> <p>A kistérségi Duna-part feltáratlansága lakossági és idegenforgalmi víz közeli tartózkodásra. A lovas turizmus alacsony elterjedtsége</p>	<p>A kistérség érintett településeinek önkormányzatai, idegenforgalmi és vendéglátó szolgáltatói és beszállítói vállalkozások</p> <p>A kerékpáros és lovas turizmus fellendülése, további idegenforgalmi termékek bővülése, a kistérségi gazdaság szolgáltatási ágazatának élénkülése.</p>
--	---	--

Intézkedés: 3.2. A települések egyedi és hagyományteremtő turisztikai termékeinek és azok beruházási projektjeinek kidolgozása

<p>Alapozva és kihasználva a kistérség településeinek egyedi adottságait és lehetőségét, olyan fenntartható és üzletileg „önjáró” turisztikai termékek kidolgozása, amelyek egyenként is kellő idegenforgalmi vonzerővel és jövedelemtermelő képességgel rendelkeznek. Pl.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dunaujváros („Római Táborváros”, „Nemzet Sportvárosa”, „Szocreál Örökség”, „Koncertváros”, „Táncváros”). • Nagykarácsony („Mikulásfalva”), Baracs (Magyarfalub), Mezőfalva (Termálfürdő) • „Duna menti Falunapok” (Baracs, Kisapostag, Rácalmás, Nagyvenyim, Mezőfalva) 	<p>A kistérség speciális, egyedi vonzerővel rendelkező idegenforgalmi termékeinek hiánya. Dunaujváros római kori és szocreál építészeti örökségének, „sport főváros”, kulturális-művészeti adottságának turisztikai kihasználatlansága. A kistérségi települések néprajzi, kulturális értékeinek, népszokásainak, élő hagyományainak (falunapok, búcsúk, szüreti bálók, borünnepek, lovas napok) megléte és nem kellő idegenforgalmi értékesítése.</p>	<p>Az érintett települések önkormányzatai, vállalkozásai, szervezetei. Az idegenforgalmi és vendéglátó szolgáltatói és beszállítói vállalkozások</p>	<p>A kistérségi belső és beutazó turizmusának élénkülése, a települések bevételeinek növekedése, a szolgáltatói és beszállítói vállalkozások bővülése, fejlődése</p>
---	--	--	--

Kapcsolódó prioritás: 4. Az üzleti és konferencia turizmus lehetőségeinek kihasználása, bővítése.

Intézkedés: 4.1. A térség üzleti és konferencia turizmusának lehetőségeit és kapcsolódó infrastrukturális fejlesztéseit feltáró tanulmány

elkészítése

<p>Az üzleti és konferencia turizmus térségi feltételeinek fejlesztése, jobb kihasználása és ismertté tétele. Komplex hatásvizsgálat keretében feltárni és körvonalazni – a meglévő adottságok és lehetőségek, valamint a várható ez irányú szolgáltatási igénynövekedésre alapozható - idegenforgalmi program és kapcsolódó infrastruktúra-fejlesztési projekteket. Növelni a térségbe érkező, magas kategóriájú szállást, színvonalas és exkluzív szolgáltatásokat igénylő, fizetőképes vendégforgalmat</p>	<p>A térségi közlekedés – infrastruktúra és területfejlesztési – fellendüléséhez, valamint a DUNAFERR technológia váltásához kapcsolódó üzleti idegenforgalom várható növekedése. A megyei jogú város gazdasági, kulturális, oktatási és sport élete jelentős konferencia igény potenciált hordoz magában</p>	<p>Az érintett települések önkormányzatai, vállalkozásai, oktatási és kulturális intézményei. Az idegenforgalmi és vendéglátó szolgáltatói és beszállítói vállalkozások</p>	<p>A kistérség turizmus üzleti és konferencia szegmensének élénkülése, a minőségi és magas kategóriás idegenforgalmi és vendéglátói szolgáltatások fizetőképes kereslet növekedése</p>
---	---	---	--

Intézkedés: 4.2. A Dunaujvárosi Üzleti Kiállítás és Vásár Központ megvalósíthatósági tanulmányának elkészítése

<p>Az üzleti és konferencia turizmus lehetőségeit bővítő, komplex szolgáltatási infrastruktúra megvalósításának előkészítése. Az idegenforgalom és a turizmus gazdaságélénkítő, multiplikátor hatásának elősegítése, a térségi és városmarketing szinergikus működési feltételének megteremtése. A területfejlesztési infrastruktúra beruházások gazdasági és idegenforgalmi együttes hasznosítása városi és kistérségi szinten.</p>	<p>A kistérségi integritását, komplex üzleti idegenforgalmi infrastruktúra hiánya a térségben. A kistérségi „belső” turizmus alacsony intenzitása</p>	<p>Dunaujvárosi Önkormányzata, Dunaujvárosi Kereskedelmi és Iparkamara, vállalkozások</p>	<p>A város és térsége üzleti kommunikációjának élénkítését segítő infrastruktúra kiépítésének megalapozott lehetősége. Ezáltal a kistérség turizmusa üzleti-idegenforgalom szegmensének élénkülése, a minőségi és magas kategóriás vendéglátói szolgáltatások iránti fizetőképes kereslet növekedése.</p>
--	---	---	---

Kapcsolódó prioritás: 5. A kistérségi idegenforgalmi marketing intézményesítése

Intézkedés: 5.1. A kistérségi idegenforgalmi marketing szervezet működési feltételeinek megteremtése

<p>Szakmai koordinációval, megszüntetni a kistérség idegenforgalmi arculati és marketing gyengeségeit. A jelentős turisztikai infrastrukturális beruházások megvalósítását előmozdítva, megalapozni a színvonalas program és szolgáltatásszervezés feltételeit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A kistérségi idegenforgalmi iroda működésének megindítása. • A települések egymást erősítő idegenforgalmi koordinációs és marketing tevékenységének kistérségi szintű kibővítése. • Idegenforgalmi és turisztikai adatbázis kidolgozása és beépítése a KIR – be 	<p>A kistérségi szintű idegenforgalmi marketing tevékenység hiánya. Regionális, kistérségi és települési turisztikai kapcsolatok kiépítetlensége. Gyenge idegenforgalmi és turisztikai arculat, idegenforgalmi kommunikáció, információáramlás hiánya. A Mezőföld, mint földrajzi-néprajzi és idegenforgalmi fogalom ismeretlensége</p>	<p>Az önkormányzatok, intézmények, valamint az idegenforgalmi és vendéglátó szolgáltatói és beszállítói vállalkozások</p> <p>A térség idegenforgalmának fellendülése, általános megítélésének javulása. A vendégforgalom és a bevételek növekedése. A gazdaság szolgáltatói szektorának fellendülése</p>
---	---	--

V. Vidékfejlesztés fejezet

Küldetés: A vidék gazdasági felzárkóztatásával, szektorszerkezetének korszerűsítésével, az eredményes működés, hatékonyság feltételrendszerének kialakításával biztosítjuk a vidéki lakosság egzisztenciális biztonságát, az európai piacon való megfelelés és megélés lehetőségét.			
Prioritások			
1. A mezőgazdaság ágazatainak fejlesztése	2. Mezőgazdaság belső és külső feltételeinek fejlesztése	3. A természet értékeivel való gazdálkodás, agrárbefektetések elősegítése	4. Kulturális örökség megőrzése
Intézkedések			
<ol style="list-style-type: none"> 1. A föld tulajdonosi szerkezetének korszerűsítése 2. A mezőgazdasági termékválaszték optimalizálása 3. Az agrár termékek tárolási és továbbfeldolgozási lehetőségeinek kiszélesítése 4. A begyűjtési és felvásárlási feltételek megteremtése 5. Agrár bedolgozói és szolgáltatói kisüzemek letelepítésének az elősegítése 6. Hagyományos és ősi mesterségek, manuafaktúrák letelepedésének, valamint működésének segítése 7. Táj-specifikus termékek nagyüzemi termelésének segítése az EU piacra 8. A korszerű halászati rendszerek és eszközök kifejlesztésének elősegítése 9. Szaktanácsadó és fálugazdász hálózatok kiépítése, és agrár teleházak létrehozása 10. Ökotermékek kitalálása, termelése, terjesztése 11. Egy falu – egy termék rendszer megvalósítása 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Integráció, klaszterizáció kialakításának szakmai segítése 2. Agrár logisztikai központok (műszaki, kereskedelmi) létrehozása, közraktározási feltételek megteremtése 3. Új típusú agrárszövettségek létrehozása a termékek piacra jutásának segítésére, valamint a mezőgazdaság termelési feltételeinek korszerű kialakítására. (pl. gazdakörök, szakszövetkezetek, termelési társaságok, stb.) 4. Tudományos kutatások támogatása 5. Agrár oktatási, vállalkozói képzések, programok indítása 6. Szaktanácsadó és fálugazdász hálózatok korszerűsítése 7. Agrár támogatási pályázati programokban való részvétel szakmai támogatása 8. Helyi vállalkozások segítése a népesség megtartása érdekében 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kistérségi természetvédelmi katasztrézési és biodiverzitás – monitorozó rendszer kiépítése 2. Helyi védelem alatt álló területek, környezeti értékek, illetve gazdasági korlátozás alá eső területek kijelölése, (helyreállítása), kezelése. 3. Országos védelem alatt álló természeti értékek, természeti emlékek, egyedi tájértékek megóvása, fenntartása 4. Táj-, természeti értékek megismerését szolgáló ökoturisztikai programok támogatása 5. Korszerű hulladékgazdálkodási formák bevezetése és támogatása 6. Önkormányzatok ösztönzése és támogatása az agrár területek kijelölésére 7. Agrár támogatási programokon való részvétel, EU támogatási formák elnyerése 8. Marketing és piacutatis fejlesztése és támogatása 9. A helyi vállalkozások segítése és előtérbe helyezése, a foglalkoztatás és népesség megtartás céljából 	<ol style="list-style-type: none"> 1. A kistérség építészeti emlékeinek, műtárgyainak, műemlékeinek, műemlék jellegű építményeinek feltérképezése, megóvásuk, hasznosítási lehetőségeik kidolgozása. 2. Régészeti lelőhelyek megóvása, védelme. 3. A kistérség népviseleteinek, népszokásainak, tájszólásainak feltérképezése, kultúrájának megőrzése, az erre létrejött szervezetek támogatási formáinak kidolgozása. 4. Gasztronómiai érdekességek térképének elkészítése, védelme

Intézkedés célja	Intézkedés indoklása	Célcsoport	Hatásindikátor
Kapcsolódó prioritás: 1. A mezőgazdasági ágazatainak fejlesztése			
Intézkedés: 1.1. A föld tulajdonosi szerkezetének korszerűsítése			
A földterületek tulajdon viszonyait rendezni kell, teret adva a beruházásoknak	Fontos a tulajdonosi helyzetek rendezése, ezen felül olyan földterületi nagyságokat kell meghatározni ami a korszerű termelést lehetővé teszi	önkormányzatok	A befektetők és a termelők számára kedvezőbb és gyorsabb eljárás
Intézkedés: 1.2. A mezőgazdasági termékválaszték optimalizálása			
Olyan termékeknek a termelésére és előállítására kell szorítkozni, amelyek megfelelő piaccal rendelkeznek mind a kistérségen belül, mind az országban, illetve a határokon túl is. Meg kell határozni a szükségleteket és elsősorban ezeknek a kielégítésére kell törekedni. A túl termeléseket ezzel a megoldással ki lehet küszöbölni	A termékek felesleges felhalmozása megszűnik, olyan termékek kerülnek előállításra, és termelésre, melyekre szükség van	agrár termelők	Túl termelés megszűnése, keresetlen termékek eltűnése
Intézkedés: 1.3. Az agrár termékek tárolási és tovább-feldolgozási lehetőségeinek kiszélesítése			
Olyan tároló és raktározó üzemeknek a létrehozásában kell gondolkodni amelyek kiküszöbölik az idényszerűséget, emellé esetlegesen egy feldolgozó kapacitás is kapcsolódhatna, mely konzerválva tartósítana vagy esetlegesen a termékhez valamit hozzáadna és eladhatóvá tenné	Nincs a kistérségen belül olyan üzem vagy tároló, amely ezeket a funkciókat látná el. A termékek ezzel az intézkedéssel jobb piaci fogadtatást kapnának	agrár termelők, szolgáltatók	Magasabb színvonalú termékek előállítás

Intézkedés célja	Intézkedés indoklása	Célcsoport	Hatásindikátor
<p>A kistérségen belül nincs meg a megfelelő felvásárló helyeknek a kialakítása, nem működik szervezeten a felvásárlás. Létre kell hozni egy olyan szervezetet mely ezt koordinálja, egy úgynevezett TЭСZ-eket, mely a termelést és az értékesítést összehangba hozza. Az összefogással olyan piacok is feltárhatók, amelyek idáig ismeretlenek voltak az egyes termelők részéről. összefogva erősebb a csapat</p>	<p>Nincs szervezett eladás és termelés a kistérségen belül</p>	<p>agrár termelők</p>	<p>A szervezetség kihat a kistérség életére is szabályozottabb módon működnek ezek a folyamatok, az elégedettség mérhető lesz</p>
<p>Agrár bedolgozói és szolgáltató cégek letelepítését kellene szorgalmazni, melyek ellátják a termelőket a számukra szükséges termékekkel, illetve olyan szolgáltatásokat nyújtanak amik szükségesek. Például alkatrészek gyártása különböző technológiákhoz, gépekhez stb. Szolgáltatásokban agro szervizek kialakítása, mezőgazdasági gumis műhelyek létesítése stb</p>	<p>Sajnos a kistérségen belül néhány helyen megoldott csak a saját szervizelés, és az sem megfelelő mindenhol, ezért lenne szükség megfelelően képzett emberekkel egy olyan szolgáltatási lánc kialakítása mely ezeket a gondokat tudja orvosolni</p>	<p>A kistérségben termelők és szolgáltatók</p>	<p>A szolgáltatások kiszélesítése, bedolgozó üzemek kialakítása</p>

Intézkedés célja	Intézkedés indoklása	Célcsoport	Hatásindikátor
<p>Intézkedés: 1. 6. Hagyományos és ősi mesterségek, manufaktúrák letelepedésének, valamint működésének segítése</p> <p>A hagyományos mesterségek újra felfelevertése ezeknek a letelepítése lenne a fő cél, ehhez közvetlenül kapcsolódik az új munkahelyteremtés lehetősége is. Főként olyan mesterségekben kell gondolkodni aminek a kistérségben esetleg hagyománya volt, és ezt fel lehet eleveníteni. Ezen nyomon kapcsolódni lehet különböző történetekhez, melyek megteremtik egy-egy település mondkörét is. A turisztikai kínálat bővítése is lehet egy fő cél ezen szempont szerint.</p>	<p>A kistérség területén alig lelhetőek fel az ősi mesterségek nyomai, fontos ezeknek a fellesztése ezzel a munkahelyek száma is kibővíülhet</p>	<p>vállalkozók</p>	<p>Olyan mesterségek bemutatása, ami egységiséget ad a településeknek, turisztikai látványosságok</p>
<p>Intézkedés: 1. 7. Táj-specifikus termékek nagyüzemi termelésének segítése az EU piacaira</p>			
<p>A táj-specifikus termékek felkutatása és termelése a kistérségben, mely alapvetően meghatározzák a termelési irányt, és ezeket olyan minőségi szabványoknak megfelelően kell előállítani, ami az EU piacaira is versenyképes terméket eredményez. Minden településnek más az adottsága ezeket kell megtalálni, és ez alapján meghatározni a megfelelő terméket</p>	<p>Olyan folyamatokat is el kell indítani a kistérségben ami már az EU piacaira is képes olyan termékeket előállítani, ami csatlakozás után is versenyképes tud maradni.</p>	<p>vállalkozók</p>	<p>Több speciális termék létrehozása, mely EU-s színvonalú</p>

Intézkedés célja	Intézkedés indoklása	Célcsoport	Hatásindikátor
<p>A kistérségben lévő települések közel fele kapcsolódik a Duna parthoz a természet adta lehetőségeket sajnos nem kihasználva hagyjuk veszni azokat az értékeket amelyet a Duna teremt. A halászatnak nincs meg a megfelelő eszköztrendszere ezért fejlesztésre szorul és szorgalmazni kell ennek a lehetőségnek a meglétét is az érintett településeken</p>	<p>Az EU-ban való eredményes működéshez ezekre a tevékenységekre kiemelt támogatások hívhatók le, ezért még most meg kell teremteni ezeket a lehetőségeket, hogy később a támogatások lehívhatók legyenek</p>	<p>Akik ezzel a tevékenységgel foglalkoznak</p>	<p>A térségben beinduló halászat és erre épülő feldolgozás</p>
<p>A szaktanácsadó hálózatok szükség szerúsége nem cáfolható, hiszen egy gazdaságban nem érthet mindenhez a termelő ezért a szaktanácsadó az aki a problémáját orvosolni tudja minden kérdésben, ha információ szükséges és valamilyen támogatási rendszerben részt akar venni a gazda, fordulhat a falugazdász hálózathoz, illetve a teleház adttia lehetőségeihez</p>	<p>Az EU-ban való eredményes működéshez szükségesek ezeket az információs hálózatokat kiépíteni a mezőgazdaságban termelők számára is.</p>	<p>Kistérségben gazdálkodók</p>	<p>Fejlettebb információ áramlás, hatékonyabb gazdálkodás, javuló életminőség</p>

Intézkedés célja	Intézkedés indoklása	Célcsoport	Hatásindikátor
<p>Az egészséges életmód elterjedésével az emberek igénylik ezeknek a termékeknek a piacra kerülését. A kistérségben több helyen folyik már az öko termékek termelése, de sajnos ez még nem elegendő a piaci igények kielégítésére, ezért szorgalmazni kell a termelés növelését, és minél szélesebb termékkínálat kell produkálni. Főleg a kézimunka igényes termékek előállításában van nagy lehetőség, mert így a foglalkoztatást is meg lehet oldani</p>	<p>Intézkedés: 1.10. Ökotermékek kitalálása, termelése, terjesztése</p> <p>Az öko termékekre egyre több igény merül fel, jó piaci lehetőségek vannak amelyek még nincsenek kihasználva.</p>	<p>vállalkozók</p>	<p>Egészségesebb életmód kialakítása, növekvő foglalkoztatás, hosszabb megélhető életkor</p>
<p>Tudatosan törekedni kell a mezőgazdasági termelésben a helyi adottságokra (éghajlat, talaj, tájjellegű hagyományok) épülő, komparatív előnyök kihasználására. Meg kell teremteni az így kialakított termékek image-ét az e célt szolgáló marketing struktúrát.</p>	<p>Intézkedés: 1.11. Egy falu – egy termék rendszer megvalósítása</p> <p>Az Európai piacon megjelenő mezőgazdasági tömegtermelés ellensúlyozására célszerű kihasználni a magyar sajátosságokból adódó egyedi termék előállítási lehetőségeket, és azokat kellő módon menedzselve előnyöket szerezve Európában</p>	<p>Mezőgazdasági termelők, Agrárkamara</p>	<p>A falvak megtartó képessége, életminősége javul</p>

Intézkedés célja	Intézkedés indoklása	Célcsoport	Hatásindikátor
Kapcsolódó prioritás: 2. Mezőgazdaság belső és külső feltételeinek fejlesztése			
Intézkedés: 2.1. Integráció, klaszterizáció kialakításának szakmai segítése			
A tervezett közös tevékenységek hatásosságában, hatékonyságában rejlő lehetőségek kiaknázása	Szétaprózott gazdaságok, párhuzamos tevékenységek hatékonysága rossz	Agrár termelők	Nagyobb megtérülés realizálása az agrárbefektetések vonatkozásában
Intézkedés: 2.2. Agrár logisztikai központok (műszaki, kereskedelmi) létrehozása, közraktározási feltételek megteremtése			
Az eredményes termelés és értékesítése logisztikai (technikai, stb.) szervezési, feltételrendszerének megteremtése	Hatékony logisztikai tevékenység hiánya mint az input, mind az output oldalán	Logisztikai üzemeltető, üzletág, szereplői, abban érdekeltek	Nagyobb megtérülés realizálása az agrárbefektetések vonatkozásában
Intézkedés: 2.3. Új típusú agrárszövettségek létrehozása a termékek piacra jutásának segítésére, valamint a mezőgazdaság termelési feltételeinek korszerű kialakítására. (pl. gazdakörök, szakszövetkezetek, termelési társaságok, stb.)			
Erőforrás koncentráció kistérség specifikus formájának kifejlesztése, és alkalmazása	Szétaprózott kistérségi szinten befektetett erőforrások megtérülési aránya rossz	Agráriumban dolgozók	Megtérülési ráta nő
Intézkedés: 2.4. Tudományos kutatások támogatása			
Agrár termékkifejlesztés, szolgáltatásfejlesztés gyakorlatának tudományos megalapozása	Az agrár K+F kistérségi hiánya, a benne rejlő lehetőségek kiaknázatlansága	Kutatási, fejlesztési tevékenységet végzők	Folyamatos fejlődő termék és szolgáltatás szerkezet

Intézkedés célja	Intézkedés indoklása	Célcsoport	Hatásindikátor
Intézkedés: 2.5. Agrár oktatási, vállalkozói képzések, programok indítása			
Az agrár területen dolgozók felkészültségének, változáskezelési képességeinek fejlesztése	A statikus agrár gazdaság rugalmassá tétele a szereplők felkészültségének javításával	Agráriumban dolgozók	A környezeti változásokra hatáson reagáló kistérségi agrár gazdaság megteremtését követő piaci stabilitással járó életminőség növekedés
Intézkedés: 2.6. Szaktanácsadó és falugazdász hálózatok korszerűsítése			
Az agrár területen dolgozók támogatása szakmai tanácsadói, szakértői hálózat fejlesztésével, működtetésével	A meglévő szaktanácsadói hálózat határfoka nem kielégítő	Szakértők, agrár-, minőségügyi-, stb. szakemberek	Mezőgazdaság határfoka nő
Intézkedés: 2.7. Agrár támogatási pályázati programokban való részvétel szakmai támogatása			
Pályázati úton a kistérségben agrárfejlesztési célú források nagyságrendjének növelése	A kistérségben az agráriumban dolgozók pályázati eredményessége gyenge	Önkormányzatok, tanácsadó, szakértő, képző intézmények, vállalkozások	Forrásmegkötő képesség nő
Intézkedés: 2.8. Helyi vállalkozások segítése a népesség megtartása érdekében			
Az agrárgazdaság megtartó erejének fokozása és hatékony támogató, ösztönző kistérségi szerepvállalással	A sikeres agrárgazdák száma alacsony	Önkormányzatok, tanácsadó, szakértő, képző intézmények, vállalkozások	Az agráriumban dolgozók létszám aránya stabilizálódik

Intézkedés célja	Intézkedés indoklása	Célcsoport	Hatásindikátor
Kapcsolódó prioritás: 3. A természet értékeivel való gazdálkodás, agrárbefektetések elősegítése			
Intézkedés: 3.1. Kistérségi természetvédelmi kataszterezési és biodiverzitás – monitorozó rendszer kiépítése			
Természetvédelmi tevékenység hatékonyságának növelése kalszterek létrehozásával	Természetvédelmi klastzer kistérségi hiánya	Természetvédelemben tevékenykedő intézmények, vállalkozások, szolgáltatók	Természetvédelmi hatékonyság nő
Intézkedés: 3.2. Helyi védelem alatt álló területek, környezeti értékek, illetve gazdasági korlátozás alá eső területek kijelölése, (helyreállítása), kezelése.			
Kistérség önkormányzatai természetvédelmi szerepvállalásának növelése, a kérdés rendszeres napirendre vételével, területek kijelölésével és monitorjával.	Önkormányzatok figyelme nem fókuszál erre a területre	Önkormányzatok	Helyi védelmi rendszer kialakításával a védelmi hatékonyság nő, az értékmegőrző, illetve gyarapító képesség nő
Intézkedés: 3.3. Országos védelem alatt álló természeti értékek, természeti emlékek, egyedi tájértékek megóvása, fenntartása			
Hatékony együttműködési rendszer kiépítése a helyi és az országos erőforrások között	Ilyen jellegű együttműködés hatékonysága napjainkban rossz	Országos és helyi szereplők	Védelem hatékonysága, a kistérség értékmegőrző, értéknövelő képessége nő
Intézkedés: 3.4. Táj-, természeti értékek megismerését szolgáló ökoturisztikai programok támogatása			
Az aktív tájvédelem feltételrendszerének megteremtése, amely nem a hermetikus elzárás eszközkészletével, hanem a folyamatos turisztikai érték hasznosítási célokat szolgáló infrastruktúra kialakításával oldja meg a megfelelő védelmet	Célzott ökoturisztikai programok kistérségi hiánya	Vállalkozások, szolgáltatók	Értékmegőrzés

Intézkedés célja	Intézkedés indoklása	Célcsoport	Hatásindikátor
A tájvédelem hulladékkezeléssel összefüggő stratégiájának kialakítása, megvalósítása	Hulladékgazdálkodás tájvédelemmel kapcsolatos hatékonysága rossz.	Hulladékgazdálkodásban szerepet vállaló vállalkozások, szolgáltatók	Hulladékgazdálkodás tájromboló hatásmechanizmusának csökkentése
Az önkormányzatokat ösztönözni kell, hogy olyan területeket is jelöljenek ki, melyek mezőgazdasági tevékenységekre alkalmasak, így megoldható lehetne az is, hogy egy-egy termelő ellátja a termékével a települést, ami neki a megélhetését biztosítja, vagy a területekre agrárszolgáltató egységeket kellene telepíteni a munkahelyteremtés végett.	Lehetőséget adnának ezek a területek a helybéli gazdáknak és termelőknek a megélhetésük biztosítására, illetve új munkahelyek jönnének létre	önkormányzatok	A népesség helyben tartása
A támogatási formák kihasználása azért célszerű, és inkább kell kihasználni, mert egy kis odafigyeléssel igen kedvező feltételek mellett nagy összegű támogatások hívhatók le a vidék megsegítésére. Ezeken a támogatásokon részt vehetnek mind a termelők és mind az önkormányzatok persze különböző feltételek mellett. Támogatással több beruházás és elképzelés valósulhat meg, mind saját önerőből	Ezek a támogatások mindenki számára hozzáférhetőek, több hasznos beruházás valósulhat meg az igénybevétel során	Kistérségben támogatásra pályázók	Sikeres pályázat esetén a megvalósulás

Intézkedés célja	Intézkedés indoklása	Célcsoport	Hatásindikátor
<p>Fontos a piacok felkutatása és a marketing tevékenységek előtérbe helyezése, mivel tudnunk kell milyen termékekre, és szolgáltatásokra van szükségünk a kistérségben belül, illetve a kistérség adottságait, eladhatóságát a marketing segítségével tudjuk kihasználni</p>	<p>A kistérség népszerűsítése, és olyan termékek szolgáltatások szorgalmazása, amire szükség van</p>	<p>Kistérség önkormányzatai és kamarái</p>	<p>Növekedő foglalkoztatottság</p>
<p>Intézkedés: 3.9. A helyi vállalkozások segítése és előtérbe helyezése, a foglalkoztatás és népszerűség megtartás céljából</p>			
<p>Azokat a vállalkozásokat és befektetőket kell segíteni akik a kistérségben belül élnek, így a letelepedést is a befektetésre a kistérségben belül kell szorgalmazni. A helyi vállalkozók megtartása fontos, mert ha jól és a befektető akkor a kistérségnek sem lehetnek nagy gondjai</p>	<p>A foglalkoztatás, adókból adódó bevételek</p>	<p>Kistérség vállalkozásai, befektetői</p>	<p>Munkahelyteremtés, adókból bevétel</p>
<p>Kapcsolódó prioritás: 4. Kulturális örökség megőrzése</p>			
<p>Intézkedés: 4.1. A kistérség építészeti emlékeinek, műtárgyainak, műemlék jellegű építményeinek feltérképezése, megővásük, hasznosítási lehetőségeik kidolgozása</p>			
<p>A vidékfejlesztést megalapozó kulturális identitás megteremtése az értékeink számbavételével, elemzésével, kezelésével és hatékony kommunikációjával.</p>	<p>A lakosság nagy része nincs tisztában ezek értékek mibenlétével</p>	<p>Régészeti, kulturális, szakemberek, intézmények</p>	<p>Kistérségi identitás nő, kistérség vonzereje emelkedik, javul az imázs.</p>

Intézkedés célja	Intézkedés indoklása	Célcsoport	Hatásindikátor
Önkormányzati, intézményi és civil erőforrások integrációjának megteremtése egy hatékonyabb lelőhely megóvási teljesítmény elérése érdekében	Leelőhely megóvása problémás	Régészeti intézmények, szakemberek,	Értékmegőrzés, idegenforgalmi vonzerő növekedése
Intézkedés: 4.3. A kistérség népviseleteinek, népszokásainak, tájszólásainak feltérképezése, kultúrájának megőrzése, az erre létrejött szervezetek támogatási formáinak kidolgozása.			
A vidékfejlesztést megalapozó kulturális identitás megteremtése a kulturális értékeink számbavételével, elemzésével, kezelésével és hatékony kommunikációjával	A lakosság nagy része nincs tisztában ezek értékek mibenlétével	Népművelők, kulturális szakemberek	Kistérségi identitás nő, kistérség vonzereje emelkedik, javul az imázs
Intézkedés: 4.4. Gasztronómiai érdekességek térképének elkészítése, védelme			
A vidékfejlesztést megalapozó identitás megteremtéséhez a gasztronómiai értékeink számbavétele, elemzése, eredményei alapján a vendéglátásban való hasznosítása	A kistérség markáns gasztronómiai arculata nem létezik	Gasztronómiai szakemberek, vendéglátóhelyek	Turisztikai vonzerő nő

VI. Partnerség fejezet

Küldetés: A kistérség kifele és befele irányuló tevékenységét teljességgel átható partnerségi viszonyok és tevékenységek kialakítása			
Fő cél: a kistérség intézményesülésének és komplex fejlődését megalapozó partnerségi viszonyok létrehozása			
Prioritások			
1. Kistérségi partnerszervezetek, egyesülések, létrehozása, fejlesztése	2. Kistérségi partnerségi tevékenységek fejlesztése	3. A kistérség, mint önálló intézmény partnerségi kapcsolatainak, tevékenységének fejlesztése	4. A kistérségi tudat erősítése
Intézkedések			
1. Kistérségi Munkaadói szövetség létrehozása 2. Kistérségi munkavállalói képviselő létrehozása 3. Civil szervezetek kistérségi szint szerveződéseinak támogatása 4. Kistérségi Párbeszéd Iroda Működtetése	1. Kistérségi Tervezési Rendszer kialakítása 2. A kistérség, mint intézmény munkaszervezetének létrehozása 3. Szociális/foglalkoztatási partnerség tevékenység támogatása 4. Projektpartnerségi tevékenység koordinálás 4. Közigazgatási koordináció, partnerség fejlesztés	1. Határos kistérségekre irányuló interregionális partnerség fejlesztése 2. Fejér megyére irányuló partnerség fejlesztése 3. Közép-Dunántúli régióra irányuló partnerség fejlesztése 4. Testvértelepülések kistérségeivel való partnerség fejlesztése	1. Kistérségi arculati kézikönyv elkészítése 2. Partnerségi kommunikációs stratégia elkészítése 3. Kistérség-tudat kialakítása és fejlesztése 4. Szellemi műhelyek fejlesztése 5. Kistérségi stratégia alapján kistérségi össztartozást erősítő kulturális, szabadidős, tudományos rendezvények szervezése

Intézkedés célja	Intézkedés indoklása	Célcsoport	Hatásindikátor
Kapcsolódó prioritás: 1. Kistérségi partnerszervezetek, egyesületek létrehozása, fejlesztése			
Intézkedés: 1.1. Kistérségi Munkaadói Szövetség létrehozása			
A térségi munkaerő piaci mozgásokról való gyors egységes információadás, érdekérvényesítés	A területi elvű képviselő kistérségi szintű kialakítása EU követelmény. A térségben működő munkaadók reális és gyors képet kaphatnának a térségi munkaerőpiacról, annak alakulásáról, hatékonyabban reagálhatnának változásaira	A kistérségben működő cégek, vállalkozások	A kistérségi foglalkoztatási/szociális folyamatokba, döntéshozatali mechanizmusába bevont munkaadók száma
Intézkedés: 1.2. Kistérségi munkavállalói képviselő létrehozása			
Egységes kistérségi munkavállalói érdekvérvényesítés lehetőségének megteremtése	A területi elvű képviselő kistérségi szintű kialakítása EU követelmény. A foglalkoztatásra irányuló területi szintű döntések társadalmi elfogadtatásához nélkülözhetetlen legitimáló szerveződés.	kistérségben tagsággal munkavállalói képviselők	A kistérségi foglalkoztatási/szociális folyamatba, döntéshozatali bevonat munkavállalói képviselők száma
Intézkedés: 1.3. Civil szervezetek kistérségi szintű szerveződéscineinek támogatása			
A civil szervezetek szerveződésein keresztül a kistérségi tudat erősítése, valamint valamennyi olyan intézkedés társadalmi közelségbe vitele, amely a kistérséggel kapcsolatos, így azok elfogadtatása is széleskörű támogatottságra számíthat	A partnerségi viszonyok kialakításában jelentős szerepet játszanak a civil szervezetek, akik a társadalmi élet valamennyi színterén jelen vannak. Általuk szinte a kistérség összslakosságának jelentős része elérhető. Összehangolt tevékenységük csak fokozná hatékonyságukat	Kistérség területén dolgozó civil szervezetek	A kistérségi foglalkoztatási/szociális folyamatokban. döntéshozatali bevonat civil szervezetek száma

Kapcsolódó prioritás: 2. Kistérségi partnerségi tevékenységek fejlesztése

Intézkedés: 2.1. Kistérségi Tervezési Rendszer kialakítása

Kistérségi, települési tervezési rendszer kohéziójának megteremtése	Tervezési folyamatok egymásra épülése, a tervezézetési mechanizmus hatásossága nem megfelelő	Kistérségi önkormányzatok, Kistérségi Társulás, tervezéssel foglalkozó munkaszervezetek	Tervezési munka hatékonysága nő, egyeztetési folyamatban a szükséges egyetértés kialakul, a végrehajtás személyi feltételei megteremtődnek.
---	--	---	---

Intézkedés:

Intézkedés: 2.2. A kistérség, mint intézmény munkaszervezetének létrehozása

A központi, régiós források - a prioritásoknak megfelelő – a lehetőségekhez mért legmagasabb arányú kistérségbe történő megszerzése	Eu-s elvárás, de a mai gyakorlatban is egyre gyakrabban követelik meg egy-egy pályázat feltételeként a több település együttes fejlesztési igényét. Célszerű már most a fejlesztési igények, előzetes felmérése, koordinálása a pályázati pénzeszközök odaítélése érdekében	Önkormányzatok, projektekben részt vevők	A létrehozott intézményrendszer segítségével megvalósuló fejlesztések a térségben élők életminőségének javítását szolgálják
---	---	--	---

Intézkedés: 2.3. Szociális/foglalkoztatási partnerség tevékenység támogatása

A munkaerőpiac mozgásainak azonnali észlelése, a szükséges, illetve felszabadult munkaerő minél hatékonyabb foglalkoztatása, a munka világába való minél gyorsabb visszairányítása	Az érdekegyeztetés működtetése apparátust igényel, mely mind a 4 oldal (önkormányzatok, munkaadók, munkavállalók, civil szervezetek) érdekegyeztetési feladatait összehangolja és végrehajtja	Szociális/foglalkoztatási partnerségi iroda	Eredményes végrehajtott határozatok száma
--	---	---	---

Intézkedés: 2.4. Projektpartnerségi tevékenység koordinálás

<p>A megvalósulásra váró projektek magas szintű, minél rövidebb idő alatt történő megvalósulása, a lehetőségekhez mérten a legnagyobb számban</p>	<p>Eu-s elvárás, de a mai gyakorlatban is egyre gyakrabban követelik meg egy-egy pályázat feltételeként a több település együttes fejlesztési igényét. Célszerű már most a fejlesztési igények, előzetes felmérése, koordinálása a pályázati pénzeszközök odaítélése érdekében.</p>	<p>Önkormányzatok, projektekben részt vevők</p>	<p>partnerség kitejtjesedése, bevont partnerek számának növekedése</p>
---	---	---	--

Intézkedés: 2.5. Közigazgatási koordináció, partnerség fejlesztés

<p>A Kistérségi Területfejlesztési Társulás munkamódszereinek továbbfejlesztése</p>	<p>Az előcsatlakozás és csatlakozás után alapok felhasználása, és a kistérség intézményesülése új típusú igényel az együttműködést egymás közötti önkormányzatok bizonyos döntések, munkájában, és rendeletek összehangolt határozatok és rendeletek szükségességét meghozatala vállalik majd szűkségessé.</p>	<p>A térség önkormányzatainak polgármesteri hivatalai és képviselő testületei</p>	<p>Az önkormányzatok összehangolt döntéshozatali és szabályozási mechanizmusa a térségben élők polgári jogainak és kötelezettségeinek területi összhangját teremti meg, az EU-s fejlesztési eszközök hatékonyabban használhatóak fel</p>
---	--	---	--

Kapcsolódó prioritás: 3. A kistérség, mint önálló intézmény partnerségi kapcsolatainak, tevékenységének fejlesztése**Intézkedés: 3.1. Határos kistérségekre irányuló interregionális partnerség fejlesztése:**

<p>A szomszédos kistérségekben bevált jó módszerek és példák átvétele és hasznosítása a kistérségben. A szomszédos kistérségek egy része más megyékhez, illetve régiókhoz tartozik, így a velük való partnerség fejlesztése is cél.</p>	<p>Olyan fajsúlyú fejlesztések , mint az M6-os, M8-as utak vagy a dunajvárosi híd megépülése túlmutat a kistérség határain, így az érintett kistérségekkel való partnerségre törekvés reális esélyt nyújt a fejlesztési célok megvalósulásához</p>	<p>kistérségi képviselők</p>	<p>A több térséget érintő fejlesztések esetén a helyi munkaerő-kereslet fokozódik. A fejlesztésekhez kapcsolódó pályázatokon a térségekben élő, azonos szakmában érintett cégek, vállalkozások közös fellépése helyben tarthatja a munkaerő-piaci igényeket. A munkanélküli ráta esőkkedéséhez vezethet.</p>
---	--	------------------------------	--

Intézkedés: 3.2. Fejér megyére irányuló partnerség fejlesztése

A megye többi kistérségében bevált jó módszerek és példák átvétele, kistérségi hasznosítása	Ugyan az EU által favorizált közigazgatási egységek a régiók, valamint a kistérségek, a jelenlegi gyakorlat a hazai viszonyok között egyelőre még a megyerendszer. A fennálló intézményesített formák megkövetelik a szoros kapcsolattartást	A megye kistérségi területfejlesztési társulásai és munkaszervezeteik a megye Területfejlesztése Tanácsa és munkaszervezetei illetve kistérség munkaszervezete	elfogadott, eredményes megyei kiterjedésű projektek száma és költségvetési főösszege sikeresen átvett jó gyakorlatok és példák száma
---	--	--	--

Intézkedés: 3.3. Közép-Dunántúli régióra irányuló partnerség fejlesztése

A régió többi kistérségében bevált jó módszerek és példák átvétele, kistérségi hasznosítása	Az EU-s normákhoz igazodva - mely a régiókká szerveződés irányába mutat, s a jelenlegi kormányzat is ezt a célt jelöli meg – törvényszerű a régióval folytatott szoros kapcsolattartás	A régió kistérségi területfejlesztési társulásai és munkaszervezeteik Közép-Dunántúli Régió Területfejlesztése Tanácsa és munkaszervezetei illetve kistérség munkaszervezete	elfogadott, eredményes régiós kiterjedésű projektek száma és költségvetési főösszege sikeresen átvett jó gyakorlatok és példák száma
---	--	--	--

Intézkedés: 3.4. Testvértelepülések kistérségeivel való partnerség fejlesztése

Fejleszteni kell a testvértelepülések kistérségeivel való partnerségi viszonyt. Az EU tagállamokban lévő testvértelepülések kistérségeinek „best practice” a legjobb gyakorlat példáinak adaptálása a kialakult kapcsolatokon keresztül a Komplex Fejlesztési Terv Intézkedéseinek végrehajtása érdekében	A kialakult partnerség során számos közös pont kerülhet a felszínre, amely tükrében a partnerségi viszony erősödhet, valamint az eltérő pontokból több, helyben hasznosítható elemet is átvehet a kistérség	települési önkormányzatok	intézkedések hatékonysága nő, bevezetési időtartamuk csökken, sikertelen intézkedések száma csökken
---	---	---------------------------	---

Kapcsolódó prioritás: 4. A kistérségi tudat erősítése

Intézkedés: 4.1. Kistérségi arculati kézikönyv elkészítése

Kistérségre jellemző arculati jegyek felkutatása, azok értelmezése, rendszerezése és gyakorlati alkalmazása, melyet dokumentumban rögzít a Kistérségi Társulás	Napjainkban a Kistérség „arctalan”, illetve a Dunaújváros, mint „csinált”, „bűnös” szocialista város kép kapcsolódik rendszerint a Kistérséghez.	Kistérségi élet szereplői	Jól megjeleníthető, egységes Kistérség kép, mint a Kistérség vonzerő növelő eszköze
--	--	---------------------------	---

Intézkedés: 4.2. Partnerségi kommunikációs stratégia elkészítése

A partnerség intézményrendszerében szerepet kapó partnerek egymás közötti, a rendszeren kívüli kommunikációs céljainak, eszköztárának, technológiájának kialakítása.	A rossz kommunikáció rengeteg sérülést okoz a partnereknek, amely negatívan befolyásolja az érdemi munkát	Partnerség intézményrendszerében részt vevők	Partnerségi jó-lét kialakulása
--	---	--	--------------------------------

Intézkedés: 4.3. Kistérségi tudat kialakítása és fejlesztése

A kistérség, mint önálló egyedre vonatkozó kohéziós tudati elemek: természeti, történelmi, kulturális, gasztronómia stb. egyedi sajátosságok fejlesztése, településtálalkozók, fesztiválok szervezése	A térség kohéziós erejét biztosító tudati elem, a területmarketing alapja	Települési önkormányzatok, intézmények	Önálló sajátos megjelenés a többi kistérség viszonylatában
---	---	--	--

Intézkedés: 4.4. Szellemi műhelyek fejlesztése

Dunaújváros jelentős szellemi potenciáljának minél szélesebb körű bevonása a kistérségi fejlesztési folyamatokba, elősegítve a térségen belüli felzárkóztatás folyamatának elindítását. A már meglévő – „HID” Egyesületen belül – működő, különböző ágazatokra épülő klubrendszerek kiszélesítése, hatékonyá tétele kistérségi szintre	A térségben élők egy része nem kapcsolódik civil szervezethez, valamint a Dunaújvárosban élő jelentős értelmiségi bázis is csak a városhoz kötődik, annak érdekében fejt ki szellemi hatását. Ezt az erősségünket – jelentős szellemi potenciál - ki kell terjeszteni a kistérségi célok érdekében.	Szellemi műhelyek, „HID” Egyesület Klubjai	A szellemi tőke bevonás létkérdése a kistérség hosszú távú fejlődésének
--	---	--	---

Intézkedés: 4.5. Kistérségi stratégia alapján kistérségi összetartozást erősítő kulturális, szabadidős, tudományos rendezvények**szervezése**

Rendezvények kohéziós, egymást erősítő, szinergikus hálózatának létrehozása	„Ösztönös” rendezvények jellemzők, az egymásra épülés lehetőségét kistérségi léptékben nem használjuk ki.	Rendezvényszervezők, intézmények, önkormányzatok	Kistérségi tudat fejlődése
---	---	--	----------------------------

VII. Civil kapcsolatok fejezet

<p>Küldetés: A kistérség gazdasági, szociális, kulturális, egészségügyi, oktatási, fejlesztési teljesítményeinek fokozása a civil szféra lehetőségeinek, támogatásának fejlesztésével.</p>		
Prioritások		
<p>1. A civil szervezetek érdekérvényesítő, döntés-befolyásoló teljesítményeinek fejlesztése</p>	<p>2. A civil szervezetek projekt menedzselő képességének fejlesztése</p>	<p>3. A civil szervezetek értékeinek, teljesítményeinek kistérségi szintű hasznosításának fejlesztése</p>
Intézkedések		
<p>1. Kistérségi civil koncepció elkészítése, fejlesztése</p> <p>2. A Kistérségi Társulás szakterületi civil kapcsolati terveinek elkészítése, fejlesztése</p> <p>3. Kistérségi fejlesztési stratégia társadalmasítási tervének fejlesztése a civil szervezetek szerepének erősítésével</p> <p>4. Kistérségi civilreferens megbízása, működési feltételeinek biztosítása</p> <p>5. A civil szféra fejlesztése civil területtel foglalkozó Kistérségi Társulási bizottság létrehozásával és működtetésével</p>	<p>1. Kistérségi civilház rendszer fejlesztése</p> <p>2. Önkormányzati szerepvállalás vállalása, növelése a civil szervezetek szakmaiságának fejlesztésében</p>	<p>1. Kistérségi feladatok (kötelező illetve önként vállalt) pályázati rendszerű, a civil szféra bevonására épülő ellátásának rendszerfejlesztése</p> <p>2. Kistérségi pályázati rendszer fejlesztése</p>

Intézkedés célja	Intézkedés indoklása	Célcsoport	Hatásindikátor
Kapcsolódó prioritás: 1. A civil szervezetek érdekérvényesítő, döntés-befolyásoló teljesítményeinek fejlesztése			
Intézkedés: 1.1. Kistérségi civil koncepció elkészítése, fejlesztése			
A Kistérségben működő civil szervezetek hatékonyságának növelése, hatásosságának fejlesztése a kistérség értéktերemő képességének fejlesztése céljából	A Kistérségben számos civil szervezet tevékenykedik. Működési feltételeikben, hatékonyságukban, szakmaiságukban rendkívül sok minőséget képviselnek. A települési önkormányzatok támogató ösztönöző, kistérségi szinten nem összehangolt, ezért a hatékony forrásfelhasználás nem jellemzi.	Önkormányzatok	Kistérség értéktերemő képessége nő
Intézkedés: 1.2. A Kistérségi Társulás szakterületi civil kapcsolati terveinek elkészítése, fejlesztése			
A Kistérségi Társulás tervezési, terv megvalósítási teljesítményeinek fokozása érdekében be kell vonni a szakterületenként megszervezésre került civil értéktերemőket. Ezzel a döntési mechanizmus társadalmasítása, szakmai kontrolja is kitejlesedik	A civil szervezetek jobbára a tervezési folyamatokon kívül tevékenykednek, ráhatásuk azokra csekély	Szakmai civil szervezetek	Végrehajtható, társadalmilag támogatott döntések jellemzik a Kistérséget.

Intézkedés célja	Intézkedés indoklása	Célcsoport	Hatásindikátor
Intézkedés: 1.3. Kistérségi fejlesztési stratégia társadalmasítási tervének fejlesztése a civil szervezetek szerepének erősítésével			
Politikai túlsúlyról a társadalmi túlsúlyra kerül a tervezési folyamat hangsúlya	Politikailag túldimenzionált, sokszor zárt rendszerű tervezési rendszerek hatékonysága rossz.	Önkormányzatok	Végrehajtható, társadalmilag támogatott döntések
Intézkedés: 1.4. Kistérségi civilreferens megbízása, működési feltételeinek biztosítása			
A meglévő, jól működő dunaiúvárosi rendszer kiterjesztése	„gazdátlan” civil szervezetek jelenléte, akik rendre kimaradnak a partnerségi párbeszéd folyamataiból	Civil szervezetek, referensi munkaszervezet	Hatékony, motiváló hatású kapcsolat a civil szervezetekkel
Intézkedés: 1.5. A civil szféra fejlesztése civil területtel foglalkozó Kistérségi Társulási bizottság létrehozásával és működtetésével			
A civil lehetőségek kiaknázására létre kell hozni egy olyan testületet, amelyik felméri, elemzi, értékeli a civil szervezetek kistérségi teljesítményeit, amely kistérségi feladatokba, folyamatokba tervszerűen, megfelelően dokumentált (pl. szerződés) formában bevonja a civil szervezeteket.	A kistérségi erőforrások számbavételékor a civil szervezetekben felhalmozódott humán vagyonról.	Önkormányzatok, Kistérségi Társulás döntéshozó testületei	Hatékony, motiváló hatású kapcsolat a civil szervezetekkel
Kapcsolódó prioritás: 2. A civil szervezetek projekt menedzselő képességének fejlesztése			
Intézkedés: 2.1 Kistérségi civilház rendszer fejlesztése			
A civil szervezetek működési feltételeinek koncentrált, hatékony megteremtési formáját, a civilházak rendszerét a Kistérség településin ki kell alakítani	A civil szervezetek működési problémákkal, a társadalmi feleslegesség érzésével küzdhetnek.	Önkormányzatok	Civil szervezetek működési feltételei javulnak értékteremtő teljesítményük nő

Intézkedés célja	Intézkedés indoklása	Célcsoport	Hatásindikátor
<p>Intézkedés: 2.2 Önkormányzati szerepvállalás vállalása, növelése a civil szervezetek szakmaiságának fejlesztésében</p> <p>A civil szervezetek működéséhez, szakmai teljesítményeik leadásához szükséges képességek, készségek megszerzéséhez való önkormányzati hozzájárulások rendszerét ki kell alakítani</p>	<p>Civil szektor oktatási és képzési igényei a Kistérségben piaci viszonyok között nehezen kielégíthetőek a</p>	<p>Önkormányzatok, oktatási, képzési, tanácsadói intézmények, vállalkozások</p>	<p>Civil szféra szakmaisága nő</p>
<p>Kapcsolódó prioritás: 3. A civil szervezetek értékeinek, teljesítményeinek kistérségi szintű hasznosításának fejlesztése</p>			
<p>Intézkedés: 3.1. Kistérségi feladatok (kötelező illetve önként vállalt) pályázati rendszerű, a civil szféra bevonására épülő ellátásának rendszerfejlesztése</p>			
<p>Az önkormányzat által ellátandó, de forráshiány miatt nehezen ellátott feladatok szisztematikus, tervezett átadása felkészült és hatékony civil szervezeteknek (alapítványi iskola, egyesületi szociális intézmény, stb.)</p>	<p>Forráshiány és nem hatékony teljesítések állnak az önkormányzatok oldalán, rugalmasság, szakmaiság, hatékony állhatnak a jól felkészült civil szervezetek oldalán. Ez idáig ezeket a lehetőségeket még indokolt esetekben sem használtuk ki.</p>	<p>Önkormányzatok, feladat ellátására képes, felkészült civil szervezetek</p>	<p>Jobb színvonalú, hatásosabb humán szolgáltatások megjelenése a Kistérségben</p>
<p>Intézkedés: 3.2. Kistérségi pályázati rendszer fejlesztése</p>			
<p>A civil szervezetek számára, sajátosságaiknak megfelelő Kistérségi Pályázati Rendszer kialakítása.</p>	<p>Versenyszerű körülmények között többlet forráshoz juthatnak a civil szervezetek.</p>	<p>Önkormányzatok, Kistérségi Társulás</p>	<p>Többlet források, többlet civil teljesítmények</p>

VIII. Kistérségi marketing és kommunikáció fejezet

Küldetés: Az EU csatlakozást követő lehetőségek hatékony kihasználását, a kistérségek közötti vezető szerep megszerzését előkészítő, biztosító tevékenység fejlesztése a marketing-, és a hiteles kommunikáció területén.

Prioritások

1.A Kistérségi Társulás tudatos kommunikációs tevékenységének fejlesztése	2. A Kistérségi Társulás döntés előkészítő rendszerének fejlesztése	3. Kistérségi marketingterv elkészítése és megvalósítása
Intézkedések		
<p>1. A Kistérségi Társulás kommunikációs gyakorlatának felülvizsgálata, a Kistérségi kommunikációs stratégia megalkotása</p> <p>2. A Kistérségi kommunikációs stratégia megvalósulását szolgáló szervezeti-, személyi-, működési feltételeinek biztosítása</p>	<p>1. A Kistérségi Társulás döntés-előkészítő folyamatainak felülvizsgálata, fejlesztése</p> <p>2. A döntési folyamat kommunikációjának fejlesztése.</p> <p>3. A döntés előkészítési folyamatba eddig szereplő partnerek bővítése a kistérségek, a kistérségi települések, a civil szervezetek hatékony bevonásával</p>	<p>1. Térségi marketingterv elkészítése</p> <p>2. A térségi marketingterv intézkedéseinek megvalósítása</p>

Intézkedés célja	Intézkedés indoklása	Célcsoport	Hatás indikátor
Kapcsolódó prioritás: 1.A Kistérségi Társulás tudatos kommunikációs tevékenységének fejlesztése			
Intézkedés: 1.1. A Kistérségi Társulás kommunikációs gyakorlatának felülvizsgálata, a Kistérségi kommunikációs stratégia megalkotása			
El kell készíteni a Kistérségi Társulás kommunikációs stratégiáját, amely megfelelő mélységben szegmentálja a célcsoportokat, definiálja a célcsoportok eléréséhez szükséges csatornákat, jeleket, alapvető üzeneteket.	Nincs átfogó Kistérségi kommunikációs stratégia	Kistérségi kommunikációs működtetői Társulás, eszközök	Tájékozott, együttműködő partnerek
Intézkedés: 1.2. A Kistérségi kommunikációs stratégia megvalósulását szolgáló szervezeti-, személyi-, működési feltételeinek biztosítása			
A stratégia végrehajtását irányító munkaszervezet létrehozása, a szükséges megbízások, feladatok kiadása	Nincs szervezett kommunikáció	Kistérségi kommunikációs működtetői Társulás, eszközök	Tájékozott, együttműködő partnerek
Kapcsolódó prioritás: 2. A Kistérségi Társulás döntés-előkészítő rendszerének fejlesztése			
Intézkedés: 2.1. A Kistérségi Társulás döntés-előkészítő folyamatainak felülvizsgálata, fejlesztése			
A Kistérségi Társulás döntéshozó folyamatainak áttekintése szükségesség.	A döntési folyamatok nem átláthatók, a lehetséges szerepek nem egyértelműek.	Önkormányzatok, Társulás Kistérségi	Hatékony, széles körben támogatott, végrehajtható döntések

Intézkedés célja	Intézkedés indoklása	Célcsoport	Hatás indikátor
<p>Kommunikáció szempontjából meg kell határozni a legfontosabb folyamatokat (döntés előkészítés, egyeztetés, döntés, végrehajtás) és ezekre hatékony operatív kommunikációs akcióterveket kell készíteni. Ezek célja, hogy ezekbe a folyamatokba minél több szereplőt lehessen hatékonyan bevonni az optimális döntési tartalom generálása érdekében</p>	<p>A döntési folyamatok nem átláthatók, a lehetséges szerepek nem egyértelműek.</p>	<p>Önkormányzatok, Kistérségi Társulás, kommunikációval kapcsolatos megbízással rendelkezők</p>	<p>Hatékony, széles körben támogatott, végrehajtható döntések megszületése</p>
<p>Intézkedés: 2.3. A döntés előkészítési folyamatba eddig szereplő partnerek bővítése a kistérségek, a kistérségi települések, a civil szervezetek hatékony bevonásával</p>			
<p>Döntési folyamat partnerségi szereplők szempontjából való felülvizsgálata, annak érdekében, hogy a szakmaiság, a társadalmi konszenzus érdekében milyen szereplők bevonása szükséges.</p>	<p>A döntési folyamatokban a szervezett társadalom (civil szervezetek, stb.) töredéke juthat szerephez.</p>	<p>Önkormányzatok, Társulás Kistérségi</p>	<p>Szakmaiságukban fejlődő, társadalmi támogatottságuk miatt végrehajtható, és eredményt hozó döntések megjelenése</p>
<p>Kapcsolódó prioritás: 3. Kistérségi marketingterv elkészítése és megvalósítása</p>			
<p>Intézkedés: 3.1. Térségi marketingterv elkészítése</p>			
<p>Egy olyan térségi marketingterv elkészítése, amely segíti a kistérség imázsának, tudatosságának javítását, és hozzájárul a marketing eszközeivel a fejlesztési terv többi intézkedésének hatékonyabbá tételéhez</p>	<p>A térségi marketingeszközök használata hiányos, a meglévő elemek összehangja nem megfelelő</p>	<p>Kistérségi fejlesztési aktorok</p>	<p>A térségmarketing tevékenység a kistérségben tervezett és tudatos lesz</p>

Intézkedés célja	Intézkedés indoklása	Célcsoport	Hatás indikátor
A marketingterv intézkedéseinek megvalósítása	<p>Intézkedés: 3.2. Térségi marketingterv</p> <p>A térségi marketingterv önmagában nem járul hozzá a kistérség fejlesztéséhez, hanem csak az intézkedései megvalósításán keresztül</p>	<p>Kistérség önkormányzatai, külső befektetők, helyi vállalkozások, térség lakossága, média</p>	<p>A térség imázsa javul, a kistérségi tudat erősödik, a kistérség versenyképessége javul, a lakosság életminősége javul</p>

IX. Finanszírozás fejezet

Küldetés: Tervezett és tudatos finanszírozási tevékenységgel hatékonyan támogatni a kistérség fejlődését			
Prioritások			
1. Finanszírozást támogató intézményrendszer fejlesztése	2. Belső erőforrások aktíválása	3. Külső erőforrások bevonása	4. A finanszírozási források összehangolt bevonása és felhasználása
Intézkedések			
1. Forrásmenedzsment szakemberek képzésének támogatása	1. Önkormányzati vállalatok a Fejlesztési Terv végrehajtásához	1. Pályázatfigyelés, pályázat-menedzsment információs rendszer)	1. Szervezeti kapcsolatok fejlesztése a finanszírozás hatékonyságának növelése érdekében
2. Finanszírozást segítő szervezetek fejlesztése	2. Kistérségi Kockázati Tőke kezelés megvalósítása	2. Befektetői kontaktmenedzsment kialakítása és fejlesztése	2. Kistérségi Finanszírozási Koordinációs és Monitoring Iroda

Intézkedés célja	Intézkedés indoklása	Célcsoport	Hatásindikátor
Kapcsolódó prioritás: 1. Finanszírozást támogató intézményrendszer fejlesztése			
Intézkedés: 1.1. Pályázatmenedzsment szakemberek képzésének támogatása			
A kistérségben álljon rendelkezésre megfelelő számú és magasan képzett szakember, akik sikeres pályázatokat tudnak összeállítani, és a projekteket le is tudják bonyolítani	A külső erőforrás-bevonást csak képzett és informált szakemberekkel lehet elérni, akik az EU-s pályázati követelményeket jól ismerik, és alkalmazni tudják a gyakorlatban	Pályázatírással programmenedzseléssel foglalkozó szakemberek önkormányzatoknál, non-profit szervezeteknél és vállalkozásoknál	Az intézkedés közvetlenül hat az életminőségre, az egyre több külső erőforrásból megvalósított programokon keresztül
Intézkedés: 1.2. Finanszírozást segítő szervezetek fejlesztése			
Olyan szervezetek támogatása, amelyek a projektek finanszírozása terén tevékenykednek, szakmai anyagokkal, információkkal, szervezettefejlesztéssel, eszközfejlesztéssel	Az EU-hoz való kapcsolódással megnyíló új források megszerzése érdekében támogatni kell azokat a szervezeteket (vállalkozásokat, non-profit szervezeteket, önkormányzatokat), akik ezen források megszerzésében aktívan részt vesznek. A pályázatmenedzselés egy bővülő piac, amelynek támogatása közvetve nagy mértékben segíti a kistérség fejlődését	Pályázatmenedzseléssel / forrásbevonással foglalkozó szervezetek	Az intézkedés a támogatott szervezetek növekvő forrásszerző képességén keresztül pozitív hatás jelentkezik a kistérségben: az itt élők életminőség nő
Kapcsolódó prioritás: 2. Belső erőforrások aktiválása			
Intézkedés: 2.1. Önkormányzati önrész vállalások a Fejlesztési Terv végrehajtásához			
Az önkormányzatok működési hatékonyságának növelése, költségvetési szemléletének átalakítása oly módon, hogy megfelelő önrész álljon rendelkezésre a kistérségi Fejlesztési Terv megvalósítására	Megfelelő helyi hozzájárulás, belső erőforrások mozgósítása nélkül, külső pályázati források nem vonhatók be a fejlesztésbe	önkormányzatok	A megvalósult programokon keresztül nő a kistérségben élők életminősége

Intézkedés: 2.2. Kistérségi Kockázati Tőke kezelés megvalósítása

<p>A kistérségi Kockázati Tőkekezelés, amely a kisebb volumenű, de kifejezetten kistérségi vállalkozásokat támogatná, így segítve a KKV-k forrásszerzését</p>	<p>A KKV-k nehezen jutnak forrásokhoz, kistérségünkben is. Támogatni kell az innovatív, működőképes vállalkozás-ötleteket, amelyeket az ötletpozítív – forrás hiányában – nem tudnak megvalósítani</p>	<p>Támogatott kisvállalkozások</p>	<p>Működő, nyereséges vállalkozások száma, új munkahelyek száma</p>
---	--	------------------------------------	---

Kapcsolódó prioritás: 3. Külső erőforrások bevonása**Intézkedés: 3.1. Pályázatfigyelés, forráskutatás, pályázatmenedzsment (KIR)**

<p>Egy olyan információs rendszer létrehozása, amely hatékonyan tudja támogatni a pályázó és projekteket megvalósító szervezeteket (vállalkozások, önkormányzatok, non-profit szféra</p>	<p>A gyors információáramlás nagy mértékben elősegítené/javítaná a pályázók munkáját, eredményességét. Az rendszer kiváló alapja lehet a Kistérségi Információs Rendszer már elkészült Megvalósíthatósági Tanulmánya</p>	<p>Pályázatmenedzsmenttel / forrásbevonással foglalkozó szervezetek</p>	<p>Elnyert pályázati források bővülése, megvalósult programok száma</p>
--	--	---	---

Intézkedés: 3.2. Befektetői kontaktmenedzsment kialakítása és fejlesztése

<p>A kistérségben befektetni kívánók információval való ellátása, a befektetői vonzóképesség növelése, a befektetők adminisztratív munkájának könnyítése, a befektetőkkel való folyamatos kapcsolat magas szinten tartása</p>	<p>A befektetések nagymértékben fejlesztik a kistérség életminőségét, ezért a befektetőket kiemelt figyelemmel kell kezelni. Minél több befektetőt kell a kistérségbe csábítani, és az itt befektetni szándékozók munkáját pedig támogatni kell.</p>	<p>Befektetők</p>	<p>Csökkenő munkanélküliség, növekvő GDP, növekvő fogyasztási piac, az új beruházások által generált további befektetések, fejlesztések</p>
---	--	-------------------	---

Kapcsolódó prioritás: 4. A finanszírozási források összehangolt bevonása és felhasználása

Intézkedés: 4.1. Szervezeti kapcsolatok fejlesztése a finanszírozás hatékonyságának növelése érdekében

<p>A finanszírozásban részt vevő szervezetek (önkormányzatok, vállalkozások, bankok, egyéb intézmények) közötti kapcsolatok fejlesztése a hatékonyság növelése érdekében</p>	<p>A jobb kommunikáció, erősebb szervezeti közti kapcsolatok növelik a hatékonyságot, megszüntethetik a párhuzamos tevékenységeket</p>	<p>Finanszírozásban, programmenedzselésben részt vevő szervezetek, bankok, Dunaújvárosi Ipari és Kereskedelmi Kamara</p>	<p>Új munkahelyek, kistérségi GDP növekedés</p>
--	--	--	---

Intézkedés: 4.2. Kistérségi Finanszírozási Koordinációs és Monitoring Iroda

<p>Egy olyan a kistérségi munkaszervezeten belül működő iroda működtetése, amely megfelelően koordinálhatja a kistérség forrásszerző tevékenységét, ellátja a terv megvalósítással kapcsolatos értékelést és monitoringot. Az iroda lefolytathatja a kifejezetten a finanszírozással kapcsolatos projekteket (finanszírozási szemléletformálás, belső erőforrások összehangolása, stb.)</p>	<p>A szervezett forráskoordinációs tevékenység sokkal nagyobb hatékonysággal működhet, mint a jelenlegi, szétszórtan szerveződő</p>	<p>kistérségi munkaszervezet</p>	<p>Minőségi projektek, növekvő hatékonyság</p>
---	---	----------------------------------	--